

Plagiarism Checking Report

Created on 2025-09-11 16:43:07 at 16:43 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
4433702	Sep 11, 2025 at 16:34 PM	chantarat.ta@mcu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	รายงานวิจัยเล่มสมบูรณ์ มิลินทปัญหา.pdf	Completed	11.69 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	The Origin of the Milindapañha : the Mystery of its root and development	พันธุวิไล, เนาวรัตน์	วารสารธรรมธารา	6.33 %
2	A Metaphysical Analysis in the Essence of the Milindapañhā	Katasaro, PhramahaPaphon	วารสารบัณฑิตศึกษา มหาจุฬาลงกรณ	1.07 %
3	Milindapanha: Translation Version in Maha Makut Royal College	Phongket, Pichit	วารสารวิชาการธรรมทัศน์	0.86 %
4	A Study on the Milindapañhā Influence to the Theravāda Buddhist	พระศรีวิสุทธิคุณ	วารสารวันมอญแห่งรพพุทธศาสตร์ปริทรรศน์	0.78 %
5	RHETORICAL ANALYSIS OF MILINDA-PANHA\,วาทวิเคราะห์เรื่องมิลินทปัญหา\,RHETORICAL ANALYSIS OF MILINDA-PANHA\,วาทวิเคราะห์เรื่องมิลินทปัญหา	นางสาวธนิดาปัทมพรพงศ์\,Miss Thanida Pattamaponpong\,นางสาวธนิดาปัทมพรพงศ์\,Miss Thanida Pattamaponpong	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	0.60 %
6	The Milindapañhā-Atṭhakathā: Translation and analytical study	กิตติวัฒน์ พลวัน, พระราชวชิรดิลก	วารสารพุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	0.20 %
7	A Study of Anatta Principle in the Tipitaka	Kanpirompachira, Nattapan	มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์	0.16 %
8	การศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมในคัมภีร์สัมภารวิปาก	นางณัฐนาถ ศรีเลิศ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	0.10 %
9	Buddhist Philosophy in Anatta and Karma	Khantidhammo, Phramaha Surasak	มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์	0.10 %
10	พระจันทร์ : การสื่อแนวคิดเรื่องปัญญาในอรรถกถาชาดก	มหาวรากร, สุภัค	วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ	0.09 %

Match Details

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ชื่อรายงานการวิจัยการศึกษาวิเคราะห์พุทธวิธีการสอนที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินทปัญหาสู่การถ่ายทอดผ่านสื่อสมัยใหม่ผู้วิจัยดรจันทร์สมดาบุลิ่งและคณะส่วนงานมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยสงฆ์สาปูนปีงบประมาณ๒๕๖๗ทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยบัณฑิตยสภาการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1 ศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์มิลินทปัญหา 2 วิเคราะห์พุทธวิธีการสอนที่ปรากฏในสารัตถะแห่ง	การวิเคราะห์อภิปรายปัญหาที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินทปัญหา A Metaphysical Analysis in the Essence of the Milindapah พระมหาปพนกตสโรแสงย้อย 1 จรัสลีลา 2 สุวินทองบั้น 3 และพระมหาจรัญญูสุทธิ ๓ ๔ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น 1 2 3 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 4 PhramahaPaphon Katsaro Seangyoi 1 Jaras Leeka2 Suwin Thongpan3 and Phramaha Jaroon Ritthithit4 Mahachulalongkornrajavidyalaya University Khonkaen Campus Thailand1 2 3 Mahachulalongkornrajavidyalaya University Thailand4 Corresponding Author Email paponsae mchuacth บทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1 เพื่อศึกษาแนวคิดอภิปรายปัญหาในอภิธรรมปิฎก 2 เพื่อศึกษาสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินทปัญหา 3 เพื่อวิเคราะห์อภิปรายปัญหาที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินทปัญหาเป็นการวิจัยเชิงเอกสาร Documentary research โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิแล้วนำมาข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาตามหลักอุปนัยวิธีผลการวิจัยพบว่า 1 แนวคิดอภิปรายปัญหาในอภิธรรมปิฎกหมายถึงปรมัตถธรรมที่ประกอบด้วยจิตได้แก่กกุศลจิตอกุศลจิตและอัพยาคจิตเจตสิกได้แก่เจตโดยตตลักษณะ 4 ลักษณะคือ 1 เอกุปาทะเกิดพร้อมกันจิต 2 เอกนิโรธดับพร้อมกันจิต 3 เอกลมพนะรับอารมณ์อย่างเดียวกับจิต 4 เอกวาถะอาศัยวัตถุอย่างเดียวกับจิตรูปได้แก่ 1 รูปสมุทเทสนัยมหาภูตรูปอุปาทายรูป 2 รูปวิภังค 3 รูปสมุฏฐานนัย 4 รูปกลาปนัยและ 5 รูปปฏิวัตินที่รับบทความ 17 เมษายน 2562 วันแก้ไขบทความ 27 มิถุนายน 2562 วันตอบรับบทความ 28 มิถุนายน 2562 Received April 17
คัมภีร์มิลินทปัญหาและ 3 เพื่อนำเสนอพุทธวิธีการสอนที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินทปัญหาผ่านสื่อสมัยใหม่งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research โดยเน้นกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร Documentary Research ได้แก่เอกสารชั้นปฐมภูมิ Primary Source และเอกสารชั้นทุติยภูมิ Secondary Source ทำการรวบรวมวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์มิลินทปัญหาพบว่าคัมภีร์มิลินทปัญหาเกิดขึ้นในศตวรรษที่	อุปมาอุปไมยในมิลินทปัญหาสรุปลได้ว่าคัมภีร์มิลินทปัญหาคือเรื่องราวการโต้ตอบปัญหาหระหว่างพระเจ้ามิลินท์ผู้ถามกับพระนาคเสนผู้ตอบเป็นคัมภีร์ที่สำคัญยิ่งในพระพุทธศาสนาเถรวาทพระอรหันตเจ้าจารย์ในลังกาโดยเฉพาะพระพุทธโฆสจารย์มักอ้างอิงข้อคิดเห็นในคัมภีร์นี้เป็นหลักฐานยืนยันการตีความหมายพุทธธรรมในงานของท่านคัมภีร์มิลินทปัญหามีคุณค่าทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่สอดคล้องตามบาลีพระไตรปิฎกและในด้านอรรถรสแห่งวรรณคดีบาลีเป็นคัมภีร์พุทธปรัชญาที่มีลีลาการดำเนินเรื่องที่ชวนติดตาม เช่นเดียวกับบทสนทนาของพลาโต Dialogues of Plato ลักษณะเด่นของคัมภีร์ 7 คือการใช้อุปมาอุปไมยปัญหาที่ไม่ชัดเจนก็ทำให้ชัดเจนสิ่งที่เขื่อนามธรรมก็สามารถนำมาเปรียบเทียบให้เห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจนวิธีดำเนินการวิจัยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร Documentary Research มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้แหล่งข้อมูลชั้นปฐมภูมิ Primary Sources คือพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทยจำนวน๔๕เล่ม คัมภีร์อรรถกถาฎีกาอนุฎีกาและปกรณ์วิเสส๒๕แหล่งข้อมูลชั้นทุติยภูมิ Secondary Sources ได้แก่ตำราเอกสารและงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง๓๕ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล๔เรียบเรียงสรุปและนำเสนอผลการวิจัยประโยชน์ที่จะได้รับ๑ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของคัมภีร์มิลินทปัญหาคัมภีร์อรรถกถาทำให้ทราบถึงผลการวิเคราะห์อรรถิพลของคัมภีร์มิลินทปัญหามีต่อคัมภีร์อรรถกถาพระมหาวิสิษฐูปญญาพมโนภทธีการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาอุปไมยในมิลินทปัญหาวินัยพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๔สรุปผลการวิจัยมิลินทปัญหาคัมภีร์ที่แต่ง

3/38

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ขณะคู่สนทนาของโสคราตีสเป็นนักปราชญ์กรีกคู่สนทนาของพระนาคเสน เป็นกษัตริย์กรีกมีนามว่าพระเจ้ามีสินทวสินอินทสระฐกล่าวไว้ในหนังสือ เรื่องอธิบายมีสินทปัญหาว่าพระนาคเสนได้ตอบปัญหาพระเจ้ามีสินทด้วยความรอบรู้ฉลาดและแหลมคมมีอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมหาเปรียบได้ยาก เกียรติคุณท่านระบือไปทั่วโลกตามประวัติพระนาคเสนเถระเป็นพระอรหันต์ ถึงพร้อมด้วยปฏิสัมภิทา คือ แดกจានในอรรถในธรรมในภาษาและใน ปฏิภาณคำตอบ	ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องอธิบายมีสินทปัญหาสรุปได้ว่าพระนาคเสนได้ตอบปัญหาพระเจ้ามีสินทด้วยความรอบรู้ฉลาดและแหลมคมมีอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมหาเปรียบได้ยาก เกียรติคุณท่านระบือไปทั่วโลกตามประวัติพระนาคเสนเถระเป็นพระอรหันต์ ถึงพร้อมด้วยปฏิสัมภิทา คือ แดกจានในอรรถในธรรมในภาษาและใน ธรรมในภาษาและในปฏิภาณคำตอบของท่านต่อพระเจ้ามีสินทจึงน่าทึ่งเป็นอันมากผู้สนใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจึงควรได้อ่านหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างยิ่ง 2 การถามตอบปัญหานั้นเป็นไปในหลายลักษณะเช่นการตอบปัญหาแบบวิภาษวาทคือการแยกตอบทีละปัญหาและการตอบปัญหาแบบวิภาษวิธีเป็นการถามตอบแบบย้อนถามผู้ถามปัญหาด้วยเหตุผลจนทำให้ผู้ถามจวนด้วยเหตุผลที่จะแย้งได้และสามารถหาวิธีการถามตอบในมีสินทปัญหานี้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้สอดคล้องกับ PhraMahaWisit Panyawattano Greessawee 2002 1 ที่ได้ทาววิจัยเรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาอุปไมยในมีสินทปัญหาพบว่าคำคมที่มีสินทปัญหาเป็นเรื่องราวการโต้ตอบปัญหาระหว่างพระเจ้ามีสินทผู้ถามกับพระนาคเสนผู้ตอบเป็นคำคมที่สาคัญยิ่งคำคมที่หนึ่ง ในพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทพระอรทธกถาจารย์ในลังกาโดยเฉพาะพระพุทธโฆษาจารย์มักอ้างอิงข้อคิดเห็นในคำคมนี้ เป็นหลักฐานยืนยันการตีความหมายพุทธธรรมในงานของท่านคำคมมีสินทปัญหามีคุณค่าทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่สอดคล้องตามบาลีพระไตรปิฎกและในด้านอรรถรสแห่งวรรณคดีบาลีเป็นคำคมที่พุทธปรัชญาที่มีลีลาการดำเนินเรื่องที่ชวนติดตามเช่นเดียวกับบทสนทนาของพลาโต Dialogues of Plato ลักษณะ
ของท่านต่อพระเจ้ามีสินทจึงน่าทึ่งเป็นอันมากผู้สนใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจึงควรได้อ่านหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างยิ่งนวัพรเรื่องสกุลกล่าวไว้ในหนังสือเรื่องมีสินทปัญหาหากษัตริย์กรีกถามพระเถระตอบสรุปได้ว่ามีสินทปัญหาเป็นปกรณสำคัญในพระพุทธศาสนาเพราะคำตอบไม่ได้ออกนอกกรอบพระธรรมในพระไตรปิฎกเลยเพียงแต่จัดใหม่โดยดึงเรื่องที่คนทั่วไปที่ไม่ค่อยรู้พระพุทธศาสนามักจะถามออกมาตั้ง	ซึ่งสอดคล้องกับ Wasin Inthasra 2013 2 ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องอธิบายมีสินทปัญหาสรุปได้ว่าพระนาคเสนได้ตอบปัญหาพระเจ้ามีสินทด้วยความรอบรู้ฉลาดและแหลมคมมีอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมหาเปรียบได้ยาก เกียรติคุณท่านระบือไปทั่วโลกตามประวัติพระนาคเสนเถระเป็นพระอรหันต์ ถึงพร้อมด้วยปฏิสัมภิทา คือ แดกจានในอรรถในธรรมในภาษาและใน ปฏิภาณคำตอบของท่านต่อพระเจ้ามีสินทจึงน่าทึ่งเป็นอันมากผู้สนใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจึงควรได้อ่านหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างยิ่ง 2 การถามตอบปัญหานั้นเป็นไปในหลายลักษณะเช่นการตอบปัญหาแบบวิภาษวาทคือการแยกตอบทีละปัญหาและการตอบปัญหาแบบวิภาษวิธีเป็นการถามตอบแบบย้อนถามผู้ถามปัญหาด้วยเหตุผลจนทำให้ผู้ถามจวนด้วยเหตุผลที่จะแย้งได้และสามารถหาวิธีการถามตอบในมีสินทปัญหานี้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้สอดคล้องกับ PhraMahaWisit Panyawattano Greessawee 2002 1 ที่ได้ทาววิจัยเรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาอุปไมยในมีสินทปัญหาพบว่าคำคมที่มีสินทปัญหาเป็นเรื่องราวการโต้ตอบปัญหาระหว่างพระเจ้ามีสินทผู้ถามกับพระนาคเสนผู้ตอบเป็นคำคมที่สาคัญยิ่งคำคมที่หนึ่ง ในพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทพระอรทธกถาจารย์ในลังกาโดยเฉพาะพระพุทธโฆษาจารย์มักอ้างอิงข้อคิดเห็นในคำคมนี้ เป็นหลักฐานยืนยันการตีความหมายพุทธธรรมในงานของท่านคำคมมีสินทปัญหามีคุณค่าทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่สอดคล้องตามบาลีพระไตรปิฎกและในด้านอรรถรสแห่งวรรณคดีบาลีเป็นคำคมที่พุทธปรัชญาที่มีลีลาการดำเนินเรื่องที่ชวนติดตาม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๖ความเปรียบที่คมบางประเทศเทียบมิลินทปัญหาเท่าชั้นพระไตรปิฎก ตัวอย่างเช่นพระเจ้ามิลินทถามจะมีการปฏิสนธิได้หรือไม่มีการเคลื่อนของจิตพระเถระตอบปฏิสนธิได้แม้จิตไม่เคลื่อนเปรียบเหมือนบุรุษหนึ่งอาจจตะเกียงจากตะเกียงผู้อื่นแต่ถ้าไม่มีอะไรเคลื่อนจากตะเกียงดวงหนึ่งไปยังตะเกียงอีกดวงหนึ่งหรือนักเรียนอาจท่องบทกวีที่ครูสอนได้ขึ้นใจแต่บทกวีนั้นไม่ได้เคลื่อนจากครูไปสู่นักเรียนพระเจ้ามิลินทถามผู้ที่จะ	และสรุปโดยรวมเรียกเวทนาสัญญาสังขารและวิญญาณว่านามและเรียกรูปขึ้นชื่อว่ารูปและสอดคล้องกับ Bhikkhu Pesala Author Nawaporn Ruangsakun Translator 2015 224 ที่กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องมิลินทปัญหาภาคสุดท้ายที่กรีกถามพระเถระตอบสรุปได้ว่ามิลินทปัญหาเป็นปกรณสำคัญในพระพุทธศาสนาเพราะคำตอบไม่ได้บอกนอกกรอบพระธรรมในพระไตรปิฎกเลยเพียงแต่จัดใหม่โดยดึงเรื่องที่คนทั่วไปที่ไม่ค่อยรู้พระพุทธศาสนามักจะถามออกมาตั้งเป็นคำถามแล้วท่านก็แต่งคำตอบจากพระไตรปิฎกนั่นเองเป็นคำตอบที่กระชับและความเปรียบที่คมบางประเทศเทียบมิลินทปัญหาเท่าชั้นพระไตรปิฎกตัวอย่างเช่นพระเจ้ามิลินทถามจะมีการปฏิสนธิได้หรือไม่มีการเคลื่อนของจิตพระเถระตอบปฏิสนธิได้แม้จิตไม่เคลื่อนเปรียบเหมือนบุรุษหนึ่งอาจจตะเกียงจากตะเกียงผู้อื่นแต่ถ้าไม่มีอะไรเคลื่อนจากตะเกียงดวงหนึ่งไปยังตะเกียงอีกดวงหนึ่งหรือนักเรียนอาจท่องบทกวีที่ครูสอนได้ขึ้นใจแต่บทกวีนั้นไม่ได้เคลื่อนจากครูไปสู่นักเรียนพระเจ้ามิลินทถามผู้ที่จะไม่เกิดอีกย่อมรู้หรือไม่ว่าตัวเองจะไม่เกิดอีกพระเถระตอบขอถวายพระพรท่านผู้นั้นย่อมรู้ได้อย่างไรหรือพระคุณเจ้ารู้ได้โดยรู้ว่าจะเกิดและการเกิดของท่านเองได้ระดับดับสิ้นไปแล้วเปรียบเหมือนขานาที่ไม่ไถไม่หว่านหรือไม่เก็บเกี่ยวพืชผลย่อมรู้ว่าในยุ้งฉางของตนไม่ได้รับการเติมให้เต็ม 310 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 6 No 2 April June 2019 ข้อเสนอแนะในการทววิจัยเรื่องการวิเคราะห์อภิปรัชญาที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินทปัญหาผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ 1
ไม่เกิดอีกย่อมรู้หรือไม่ว่าตัวเองจะไม่เกิดอีกพระเถระตอบขอถวายพระพรท่านผู้นั้นย่อมรู้ได้อย่างไรหรือพระคุณเจ้ารู้ได้โดยรู้ว่าจะเกิดและการเกิดของท่านเองได้ระดับดับสิ้นไปแล้วเปรียบเหมือนขานาที่ไม่ไถไม่หว่านหรือไม่เก็บเกี่ยวพืชผลย่อมรู้ว่าในยุ้งฉางของตนไม่ได้รับการเติมให้เต็มเสถียรโพธิ์นั้นทะ๑๐ได้กล่าวไว้ในหนังสือประวัติศาสตรพระพุทธศาสนาสรุปได้ว่าพระเจ้ามิลินทเป็นกษัตริย์ที่	ภาค 3 สรุปได้ว่าชั้น 5 นี้ในอภิธรรมลดลงเหลือ 3 กลุ่มคือจิตเจตสิก รูปซึ่งเทียบกันได้ตั้งที่วิญญาณชั้น ๕ ได้แก่วาทนาชั้น ๕ สัญญาชั้น ๕ และสังขารชั้น ๕ ได้แกเจตสิกและรูปชั้น ๕ ได้แกรูปบางครั้งท่านยอชั้น ๕ 5 ลงเหลือ 2 ส่วนคือนามและรูปโดยรวมเรียกเวทนาสัญญาสังขารและวิญญาณว่านามและเรียกรูปขึ้นชื่อว่ารูปและสอดคล้องกับ Bhikkhu Pesala Author Nawaporn Ruangsakun Translator 2015 224 ที่กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องมิลินทปัญหาภาคสุดท้ายที่กรีกถามพระเถระตอบสรุปได้ว่ามิลินทปัญหาเป็นปกรณสำคัญในพระพุทธศาสนาเพราะคำตอบไม่ได้บอกนอกกรอบพระธรรมในพระไตรปิฎกเลยเพียงแต่จัดใหม่โดยดึงเรื่องที่คนทั่วไปที่ไม่ค่อยรู้พระพุทธศาสนามักจะถามออกมาตั้งเป็นคำถามแล้วท่านก็แต่งคำตอบจากพระไตรปิฎกนั่นเองเป็นคำตอบที่กระชับและความเปรียบที่คมบางประเทศเทียบมิลินทปัญหาเท่าชั้นพระไตรปิฎกตัวอย่างเช่นพระเจ้ามิลินทถามจะมีการปฏิสนธิได้หรือไม่มีการเคลื่อนของจิตพระเถระตอบปฏิสนธิได้แม้จิตไม่เคลื่อนเปรียบเหมือนบุรุษหนึ่งอาจจตะเกียงจากตะเกียงผู้อื่นแต่ถ้าไม่มีอะไรเคลื่อนจากตะเกียงดวงหนึ่งไปยังตะเกียงอีกดวงหนึ่งหรือนักเรียนอาจท่องบทกวีที่ครูสอนได้ขึ้นใจแต่บทกวีนั้นไม่ได้เคลื่อนจากครูไปสู่นักเรียนพระเจ้ามิลินทถามผู้ที่จะไม่เกิดอีกย่อมรู้หรือไม่ว่าตัวเองจะไม่เกิดอีกพระเถระตอบขอถวายพระพรท่านผู้นั้นย่อมรู้ได้อย่างไรหรือพระคุณเจ้ารู้ได้โดยรู้ว่าจะเกิดและการเกิดของท่านเองได้ระดับดับสิ้นไปแล้วเปรียบเหมือนขานาที่ไม่ไถไม่หว่าน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
มีล้นทปัญหเป็นเรื่องราวการโต้ตอบปัญหระหว่างพระเจ้มีล้นทผู้ถามกับพระนาคเสนผู้ตอบเป็นคัมภีร์ที่สำคัญยิ่งคัมภีร์หนึ่งในพระพุทศาสนาฝ่ายเถรวาทพระอรธกถาจารย์ในลังกาโดยเฉพาะพระพุทโฆษาจารย์มักอ้างถึงข้อคิดเห็นในคัมภีร์นี้เป็นหลักฐานยืนยันการตีความหมายพุทธรรมในงานของท่านคัมภีร์มีล้นทปัญหามีคุณค่าทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่สอดคล้องตามบาลีพระไตรปิฎกและในด้านอรรถสแห่งวรรณคดีบาลีเป็นคัมภีร์พุทปรัชญาที่มีลีลาการดำเนินเรื่องทีชวน	การถามตอบปัญหานั้นเป็นไปในหลายลักษณะเช่นการตอบปัญหแบบวิภาษวาทคือการแยกตอบทีละปัญหและการตอบปัญหแบบวิภาษวิธีเป็นการถามตอบแบบย้อนถามผู้ถามปัญหาคด้วยเหตุผลจนทำให้ผู้ถามจนวนด้วยเหตุผลที่จะแย้งได้และสามารถหาวิธีการถามตอบในมีล้นทปัญหานี้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้สอดคล้องกับ PhraMahaWisit Panyawattano Greessawee 2002 1 ที่ได้ทาวิจัยเรื่องการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาภถาในมีล้นทปัญหพบว่าคัมภีร์มีล้นทปัญหเป็นเรื่องราวการโต้ตอบปัญหระหว่างพระเจ้มีล้นทผู้ถามกับพระนาคเสนผู้ตอบเป็นคัมภีร์ที่สำคัญยิ่งคัมภีร์หนึ่งในพระพุทศาสนาฝ่ายเถรวาทพระอรธกถาจารย์ในลังกาโดยเฉพาะพระพุทโฆษาจารย์มักอ้างถึงข้อคิดเห็นในคัมภีร์นี้เป็นหลักฐานยืนยันการตีความหมายพุทธรรมในงานของท่านคัมภีร์มีล้นทปัญหามีคุณค่าทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่สอดคล้องตามบาลีพระไตรปิฎกและในด้านอรรถสแห่งวรรณคดีบาลีเป็นคัมภีร์พุทปรัชญาที่มีลีลาการดำเนินเรื่องทีชวนติดตามเช่นเดียวกับบทสนทนาของพลาโต Dialogues of Plato ลักษณะเด่นของคัมภีร์วารสารบัณฑิตศึกษมหาวุฒาพ้าขอนแก่นปีที 6 ฉบับที 2 ประจาเดือนเมษายนมิถุนายน 2562 309 คือการไขอุปมาอุปไมยปัญหาทีไม่ชัดเจนก็ทำให้ชัดเจนสิ่งทีเป็นนามธรรมก็สามารถนามาเปรียบเทียบให้เป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน 3 ในคัมภีร์มีล้นทปัญหไม่ได้กล่าวถึงปรมัตถธรรมเกี่ยวกับจิตเจตสิกรูปนิพพานไว้โดยตรงต้องใช้วิธีการสังเคราะห์จากการถามตอบของพระยามีล้นทและพระนาคเสนเถระแล้วนามาจัดหมวดหมู่เพื่อการอธิบายเพราะในแต่ปัญหจะไม่พูดถึงจิตเจตสิก รูปและนิพพานอย่างตรงๆเหมือนเนื้อทีปรากฏในอภิธรรมปิฎกเพราะปัญหบบ้างขอเป็นปรมัตถ
ติดตามเช่นเดียวกับบทสนทนาของพลาโต Dialogues of Plato ลักษณะเด่นของคัมภีร์๑๐เสถียรโพธิ์นันทะประวัติศาสตรพระพุทศาสนากรุงเทพมหานครมหามกุฏราชวิทยาลัย๒๕๔๓หน้า๑๙๙๑๑พระมหาลีขัฐปัญญาวฑฒโนภษวีการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาภถาในมีล้นทปัญหพุทศาสตรมหาบัณฑิตบัณเฑิตวิทยาลัยมหาวุฒาลังกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๕หน้าก	ด้านอื่นๆคือเรื่องความร่อนในเวจีมหานรพระพุทโฆษาจารย์อ้างถึงในปรมัตถโชติกาธัมมปทีฎฐกถาและการ 9 อุปมาอุปไมยพระพุทโฆษาจารย์ใช้ทุกคัมภีร์อรธกถาทีท่านแต่งเมื่อสรุปตามอรธกถาพระไตรปิฎกแล้วพบว่าพระสดตันตปิฎกอ้างถึงมากที่สุดรองลงมาคือพระอภิธรรมปิฎกและพระวินัยปิฎกอ้างถึงน้อยทีสุดข้อเสนอแนะเพื่อการทาวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหลักการและวิธีการแล้วได้นาเสนอครบแล้วทุกอย่างตามวัดอุปประสงค์ทีตั้งไว้แต่ยังมีประเด็นทีน่าสนใจควรแก่การศึกษาค้นคว้าจึงเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยดังนี้๑การศึกษารูปแบบภาษาบาลีในคัมภีร์มีล้นทปัญหการศึกษาวิเคราะห์หลักการตีความพระพุทพจน์ในคัมภีร์มีล้นทปัญหาทีได้รับมาจากคัมภีร์เปฎโกปเทศและเนติปกรณโบราณานุกรมมหาวุฒาลังกรณราชวิทยาลัยมีล้นทปัญหอกถากฎีกาฉบับมหาวุฒาลังกรณราชวิทยาลัยกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์วิญญาน๒๕๔๑พระมหาลีขัฐปัญญาวฑฒโนภษวีการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาภถาในมีล้นทปัญหวิทยานิพนธ์พุทศาสตรมหาบัณฑิตบัณเฑิตวิทยาลัยมหาวุฒาลังกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๕ 10 ภาพกิจกรรมปโท

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ชาติแล้วเพิ่มเหตุการณ์แทรกระหว่างการปลงอาวสีขนาของตัวละครซึ่งถือเป็นเหตุการณ์หลักโดยเหตุการณ์ที่เพิ่มเติมลงไปในการดูส่วนใหญ่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการปลงอาวสีขนานอกจากนี้มีการเพิ่มตัวละครจากและเหตุการณ์ที่เกิดในยุคสมัยเดียวกับพระเจ้ามิลินที่ซึ่งเหล่านี้ใช้ความสัมพันธ์เชิงเวลาและข้อมูลทางประวัติศาสตร์มาประกอบกันสร้างเป็นเหตุการณ์รองซึ่งเพิ่มเติมเข้ามาในเนื้อเรื่องฉบับการดูกลุ่มผู้รับสารในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มบุคคลทั่วไปผู้รับการดูมิลิน	วิทยานิพนธ์หลัก:รองศาสตราจารย์.อรรณพปิ่นธนโหวท\\, 174 หน้า.การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดัดแปลงเนื้อหาธรรมไปกับการเปรียบเทียบระหว่างมิลินทปัญหาลับหอสมุดแห่งชาติและฉบับการดูแอนิเมชันซึ่งผลิตโดยบริษัทแอฟฟริเมเอดเอนเตอร์เทนเม้นท์และออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 โดยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Methodology)โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบสหวิธีได้แก่การวิจัยเอกสาร(Documentary research) ซึ่งจะศึกษาในลักษณะการวิเคราะห์วิจัยเนื้อหา(Content / Textual Analysis)ของมิลินทปัญหาลับหอสมุดแห่งชาติและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก(In-depth interview) สำหรับการวิจัยเชิงสำรวจบางส่วนผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการดูแอนิเมชันเรื่องมิลินทปัญหามีการเรียงลำดับเนื้อหาสาระตามตัวละครฉบับหอสมุดแห่งชาติแล้วเพิ่มเหตุการณ์แทรกระหว่างการปลงอาวสีขนาของตัวละครซึ่งถือเป็นเหตุการณ์หลักโดยเหตุการณ์ที่เพิ่มเติมลงไปในการดูส่วนใหญ่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาการปลงอาวสีขนานอกจากนี้มีการเพิ่มตัวละครจากและเหตุการณ์ที่เกิดในยุคสมัยเดียวกับพระเจ้ามิลินที่ซึ่งเหล่านี้ใช้ความสัมพันธ์เชิงเวลาและข้อมูลทางประวัติศาสตร์มาประกอบกันสร้างเป็นเหตุการณ์รองซึ่งเพิ่มเติมเข้ามาในเนื้อเรื่องฉบับการดูกลุ่มผู้รับสารในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มบุคคลทั่วไปผู้รับการดูมิลินทปัญหามีความเข้าใจเนื้อเรื่องของการดูแต่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังไม่สามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งซึ่งบุคคลที่สามารถเข้าใจได้เป็นผู้ที่เคยอ่านหนังสือมิลินทปัญหามาก่อนกลุ่มที่สองจากการสัมภาษณ์กลุ่ม Focus group interview ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดสามารถจดจำเนื้อเรื่องการดูและตัว
ผลซึ่งสำหรับด้านเทคนิคแอนิเมชันกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความชอบและประทับใจด้านเทคนิคการออกแบบแอนิเมชันทำให้ดูสวยงามเหมาะสมลงตัวแต่พบเรื่องมิลินทปัญหาลับหอสมุดแห่งชาติผู้เขียนบทยึดด้วยต้นฉบับเอาไว้ทำให้ยากแก่การเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างผู้รับสารที่ไม่เคยศึกษาเรื่องมิลินทปัญหาลับหอสมุดแห่งชาติหรือมีความรู้เรื่องธรรมะมาก่อนจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่างานวิจัยเกี่ยวกับมิลินท	ทั่วไปผู้รับการดูมิลินทปัญหามีความเข้าใจเนื้อเรื่องของการดูแต่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังไม่สามารถเข้าใจได้อย่างลึกซึ้งซึ่งบุคคลที่สามารถเข้าใจได้เป็นผู้ที่เคยอ่านหนังสือมิลินทปัญหามาก่อนกลุ่มที่สองจากการสัมภาษณ์กลุ่ม Focus group interview ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดสามารถจดจำเนื้อเรื่องการดูและตัวละครต่างๆได้และสามารถนำข้อคิดหรือแนวปฏิบัติตนของตัวละครในเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมแต่ในด้านความเข้าใจกลับพบว่าไม่ได้มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งสำหรับด้านเทคนิคแอนิเมชันกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความชอบและประทับใจด้านเทคนิคการออกแบบแอนิเมชันทำให้ดูสวยงามเหมาะสมลงตัวแต่พบเรื่องมิลินทปัญหาลับหอสมุดแห่งชาติผู้เขียนบทยึดด้วยต้นฉบับเอาไว้ทำให้ยากแก่การเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างผู้รับสารที่ไม่เคยศึกษาเรื่องมิลินทปัญหาลับหอสมุดแห่งชาติหรือมีความรู้เรื่องธรรมะมาก่อนภาควิชา...วาทวิทยาและสื่อสารการแสดง...ลายมือชื่อ นิสิต.....สาขา วิชา.....วาทวิทยา.....ลายมือชื่อ.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หลัก.....ปีการ ศึกษา...2552.....จ## 4985086028 : MAJOR SPEECH COMMUNICATION KEYWORDS :MILINDA-PANHA/ RHETORICAL ANALYSIS / NARRATIVE / ANIMATION THANIDA PATTAMAPONPONG : RHETORICAL ANALYSIS OF MILINDA- PANHA.THESIS ADVISOR : ORAWAN PILUNOWAD

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
นี้ว่าปัญหาของพระเจ้านิลินท์หรือมิลินทปัญหา The MilindaPah ซึ่งเป็นคัมภีร์สำคัญของพระพุทธศาสนาและมีความโดดเด่น เพราะว่ามีวรรณคดีพระพุทธศาสนาเล่มอื่นใดเสมอเหมือนและเป็นคัมภีร์ที่เกิดจากปัญญาและความคิดระหว่างพระเจ้านิลินท์หรือพระเจ้าเมเนนเดอร์ Menandros ในภาษากรีกซึ่งเป็นกษัตริย์เชื้อสายกรีกกับพระนางเสนะระ ข้อข้อสงสัยต่างๆหรือความไม่รู้จักของพระเจ้านิลินท์ที่มีต่อพระมหาลพนก	ความเจริญก้าวหน้าในชีวิตมีสภาพชีวิตที่เป็นคุณปราศจากโทษย่อมส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ(พระธรรมธีรราชมหามุนี(โชดกญาณสิริ), 2546)การใช้เหตุผลระหว่างพระเจ้านิลินท์กับพระนางเสนะลบล้างปฏิกูลฐานลักษณะปัญหาเป็นหมวดหลักธรรมที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตจึงทำให้พระนางเสนะใช้เหตุผลเรื่องลักษณะของศีลที่ก่อให้เกิดการพัฒนาตนเองในทางที่ดีและอย่างอื่นให้เกิดขึ้นจึงจาดองรักษาศีลให้เป็นพื้นฐานก่อนแม้พระพุทธเจ้าก็ตรัสว่านรชนผู้มีปัญญาเห็นภัยในสังสารวัฏดำรงอยู่ในศีลแล้วเจริญจิตและปัญญามีความเพียรมีปัญญาเป็นเครื่องบริหารพึงแก่ความยุ่งนี้ได้ลัทธิลักษณะปัญหาเพราะพระนางเสนะให้เหตุผลในเรื่องลักษณะของศรัทธาให้เหตุผลว่าศรัทธามีลักษณะ 2 ประการคือ 1)มีลักษณะทาจิดใจให้ผ่องมีปัญญาญาณ 2)มีลักษณะแรงจูงใจในการประพฤติตนที่พึงปฏิบัติได้ 12 Sueksitalai Journal Vol .4 No .3(September -- December 2023)จะนั้นมีลิลินทปัญหาได้เป็นชื่อคัมภีร์อันสำคัญของพระพุทธศาสนาซึ่งมีความโดดเด่นยิ่งนอกเหนือจากพระไตรปิฎกแล้วไม่มีวรรณคดีพระพุทธศาสนาเล่มอื่นใดเสมอเหมือนและเป็นคัมภีร์ที่เกิดจากการประยุกต์ทางปัญญาและความคิดในการหาเหตุผลมาประกอบใช้ระหว่างพระนางเสนะเพื่อคลายความสงสัยของพระเจ้านิลินท์กับข้อสงสัยต่างๆหรือความไม่รู้จักของพระเจ้านิลินท์ที่มีต่อพระพุทธศาสนาพระนางเสนะก็ได้ทำให้แจ่มแจ้งเป็นที่พอใจพระเจ้านิลินท์จึงทำให้วรรณคดีปัจฉาวิสัยนาเกิดขึ้นในโลกนี้และมีความสำคัญไ้เป็นแนว
๑๑ต่อพระพุทธศาสนาพระนางเสนะก็ได้ทำให้แจ่มแจ้งเป็นที่พอใจพระเจ้านิลินท์จึงทำให้วรรณคดีปัจฉาวิสัยนาเกิดขึ้นในโลกนี้และมีความสำคัญไ้เป็นแนวในการวิสัยนาปัญหาต่างๆสำหรับผู้ยังมีความสงสัยในพระรัตนตรัยทุกยุคสมัยคัมภีร์มิลินทปัญหาก็ว่าเป็นคัมภีร์อรรถกถาสายพระสูตรต้นปิฎกที่แต่งขึ้นเพื่ออธิบายความในพระสูตรต้นปิฎกให้มีเนื้อความชัดเจนยิ่งขึ้น๒เพราะว่ามิลินทปัญหาคือคัมภีร์เก่าแก่และมีความสำคัญคัมภีร์หนึ่งในพระพุทธศาสนา	จิตและปัญญามีความเพียรมีปัญญาเป็นเครื่องบริหารพึงแก่ความยุ่งนี้ได้ลัทธิลักษณะปัญหาเพราะพระนางเสนะให้เหตุผลในเรื่องลักษณะของศรัทธาให้เหตุผลว่าศรัทธามีลักษณะ 2 ประการคือ 1)มีลักษณะทาจิดใจให้ผ่องมีปัญญาญาณ 2)มีลักษณะแรงจูงใจในการประพฤติตนที่พึงปฏิบัติได้ 12 Sueksitalai Journal Vol .4 No .3(September -- December 2023)จะนั้นมีลิลินทปัญหาได้เป็นชื่อคัมภีร์อันสำคัญของพระพุทธศาสนาซึ่งมีความโดดเด่นยิ่งนอกเหนือจากพระไตรปิฎกแล้วไม่มีวรรณคดีพระพุทธศาสนาเล่มอื่นใดเสมอเหมือนและเป็นคัมภีร์ที่เกิดจากการประยุกต์ทางปัญญาและความคิดในการหาเหตุผลมาประกอบใช้ระหว่างพระนางเสนะเพื่อคลายความสงสัยของพระเจ้านิลินท์กับข้อสงสัยต่างๆหรือความไม่รู้จักของพระเจ้านิลินท์ที่มีต่อพระพุทธศาสนาพระนางเสนะก็ได้ทำให้แจ่มแจ้งเป็นที่พอใจพระเจ้านิลินท์จึงทำให้วรรณคดีปัจฉาวิสัยนาเกิดขึ้นในโลกนี้และมีความสำคัญไ้เป็นแนวในการวิสัยนาปัญหาต่างๆอย่างใดก็ตามในประเทศไทยมีการอ้างถึงคัมภีร์มิลินทปัญหาคือเป็นรูปแบบวิสัยนาปัจฉามาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยคือในหนังสือไตรภูมิพระร่วงของพระมหาธรรมราชาลิไทที่แต่งขึ้นในสมัยนั้นกล่าวถึงการรวบรวมเนื้อหาในหนังสือไตรภูมิพระร่วงจากคัมภีร์ต่างๆเช่นพระไตรปิฎกอรรถกถาฎีกาอนุฎีกาเป็นต้นในจำนวนนั้นก็มีคัมภีร์มิลินทปัญหาคือด้วย(พระครูสังวรสมาธิ(ประเดิม โกลน)รวบรวม, 2510)ส่วนมิลินทปัญหาลงฉบับแปลเป็นภาษาไทยมี 5 ส่วนวนคือ 1 .ฉบับแปลสมัยกรุงศรีอยุธยาที่ต้นฉบับอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติ 2 .ฉบับแปลสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ 3 .ฉบับแปลของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัสมัยรัชกาลที่ 5 4 .ฉบับ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
แต่ขึ้นประมาณพุทธศักราช๕๐๐แต่ไม่ปรากฏผู้แต่งปรากฏตามมฐรต์ดปภา สินีซึ่งเป็นฎีกาแห่งมิลินทปัญหาที่แต่งโดยพระมหาติปิฎกปาฬิกว่าพระ พุทธโฆษาจารย์เป็นผู้แต่งนิทานกถาและนิคมกถาโดยมีข้อความที่ เกี่ยวข้องกับการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของปัญหาในมิลินทปัญหานี้ มี๑สถานคือแก้ด้วยปพพโยคสถาน๑มิลินทปัญหาสถาน๑เมณฑกปัญหา สถาน๑อนุนาณปัญหาสถาน๑หลักข	ที่ไม่มีปัจจัยปรุงแต่งหรือธรรมที่ปราศจากเหตุปัจจัยว่าหมายถึงอากาศและ นิพพานซึ่งเป็นมติเฉพาะของนิกายสรวาสติวาทินอันต่างจากนิกายอื่นๆฝ่าย เถรวาทซึ่งถือว่าอสังขตธรรมได้แก่นิพพานเท่านั้นไม่มีอย่างอื่น Phosansan 2006 92 จึงเป็นปรกฏมีมาเก่าแก่และสำคัญปรกฏหนึ่งใน พระพุทธศาสนาไม่ปรากฏว่าท่านผู้ใดเป็นผู้รจนาเชื่อกันว่ารจนาขึ้นในราว พุทธศักราช 500 ปรากฏตามมฐรต์ดปภาสินีฎีกาแห่งมิลินทปัญหาซึ่งรจนา โดยพระมหาติปิฎกปาฬิกว่าพระพุทธโฆษาจารย์เป็นผู้แต่งนิทานกถาและ นิคมกถาประกอบเข้าเมื่อพุทธศตวรรษที่ 10 Phothananta 1977 169 ดัง นั้นผู้วิจารณ์มีความประสงค์ที่เลือกวิจารณ์หนังสือเรื่องนี้เพื่อศึกษามุมมอง ของผู้เขียนของหนังสือเรื่องมิลินทปัญหาลงฉบับแปลในมหาหมกุฎราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นผลงานที่กล่าวถึงการตอบปัญหาพระเจ้ามิลินทด้วยความรอบรู้ฉลาด และแหลมคมมีอุปมาอุปไมยที่เหมาะสมหาเปรียบได้ยากเกียรติคุณท่าน ระบือไปทั่วโลกตามประวัติพระนาคเสนเถระเป็นพระอรหันต์ถึงพร้อมด้วย ปฏิสัมภิทา คือแตกฉานในอรรถในธรรมในภาษาและในปฏิภาณคำตอบของ ท่านต่อพระเจ้ามิลินทจึงน่าทึ่งเป็นอันมากผู้สนใจในหลักธรรมทางพระพุทธ ศาสนานี้จึงควรได้อ่านหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างยิ่ง Inthasu 1985 2 โครงสร้างและเนื้อหาของหนังสือหนังสือมิลินทปัญหามิลินทปัญหาลงฉบับ แปล
นั้นพอสรุปได้ว่าโครงสร้างและเนื้อหาแบ่งออกเป็น๖ส่วนได้แก่๑ปพพโยค ว่าด้วยบุพพกรรมและประวัติของพระนาคเสนและพระเจ้ามิลินท๒มิลินท ปัญหาวาด้วยปัญหาเงื่อนไข๓เมณฑกปัญหาวาด้วยปัญหาสอง เงื่อนไข๔อนุนาณปัญหาวาด้วยเรื่องที่รู้ดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระ ไตรปิฎกประวัติและความสำคัญกรุงเทพมหานครมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย๕๓๓หน้า๕๓๓กรมศิลปากรมิลินทปัญหาลงฉบับพิสดารเล่มเดียว	วินิจฉัยตัดสินพระธรรมวินัยมาแต่หลังพุทธปรินิพพานแล้วโดยคัมภีร์มิลินท ปัญหามีโครงสร้างของเนื้อหาแบ่งออกเป็น 6 ส่วนดังนี้ 1 ปพพโยคว่าด้วย บุพพกรรมและประวัติของพระนาคเสนและพระเจ้ามิลินท 2 มิลินทปัญหาวา ด้วยปัญหาเงื่อนไข 3 เมณฑกปัญหาวาด้วยปัญหาสองเงื่อนไข 4 อนุนาณ ปัญหาวาด้วยเรื่องที่รู้โดยอนุนาณ 5 ลักษณะปัญหาวาด้วยลักษณะแห่งธรรม ต่างๆ 6 อุปมาภกปัญหาวาด้วยเรื่องที่จะพึงทราบด้วยอุปมาสารัตถะใน คัมภีร์มิลินทปัญหานี้ที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรมได้แก่จิตเจตสิกรูปและ นิพพานในคัมภีร์มิลินทปัญหานี้จากการวิจัยพบว่าคัมภีร์มิลินทปัญหานี้ ได้จัดหมวดหมู่วารสารบัณฑิตศึกษาหาจุฬาลงกรณ์ในปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ประ จาเดือนเมษายนมิถุนายน 2562 307 เกี่ยวกับปรมัตถธรรมที่ประกอบด้วย จิตเจตสิกรูปและนิพพานไว้อย่างชัดเจนเหมือนอภิปรัชญาที่ที่มีการจัดและ แบ่งหมวดหมู่เกี่ยวกับปรมัตถธรรมได้แก่จิตเจตสิกรูปและนิพพานไว้อย่าง ชัดเจนแต่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์การถามตอบที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรมในมิลินท ปัญหาวาดังนี้ 1 มิลินทปัญหาที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรมทั้ง 4 คือจิตเจตสิกรูป นิพพาน 2 มิลินทปัญหาที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรม 3 คือจิตเจตสิกรูป 3 มิลินท ปัญหาที่เกี่ยวกับปรมัตถธรรม 2 คือจิตเจตสิกและมิลินทปัญหานี้ที่เกี่ยวกับ นิพพาน 3 การวิเคราะห์ข้อปรัชญาที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินท ปัญหานี้
๑๒โดยอนุนาณ๕ลักษณะปัญหาวาด้วยลักษณะแห่งธรรมต่างๆและ๖อุปมา ภกปัญหาวาด้วยเรื่องที่จะพึงทราบด้วยอุปมา๑๒แนวคิดที่เกี่ยวกับคัมภีร์ มิลินทปัญหาเมื่อพุทธศตวรรษที่๓พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกรีฑาทัพ จากประเทศกรีกเข้ารุกรานอินเดียจนได้ชัยชนะและเลิกทัพกลับไปนั้นแคว้น ที่ทรงดีได้แล้วกัโปรดให้แม่ทัพนายกองของพระองค์ปกครองดูแลทั้งกอง ทหารกรีกไว้บางส่วนฝรั่งเศสชาติกรีกเหล่านี้	พิเศษบางประการและความเหมือนและความแตกต่างในทางปรัชญาสากล ที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์นั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งยังไม่ได้มีการศึกษาถึงวิธีการที่นัก ปราชญ์ทั้ง 2 ท่านนั้นได้นำมาเสนอเพื่ออธิบายพุทธธรรมในเชิงปรัชญาด้วย การโต้ตอบและการให้เหตุผลของแต่ละฝ่ายทั้งพระเจ้ามิลินทและพระนาค เสนจากความเป็นไปในเรื่องของกราววิชาได้เกิดในสมัยที่มีคนต้องการ เข้าถึงความรู้บางอย่างและต้องการเหตุผลของปรากฏการณ์ต่างๆจึงเกิดมี การสนทนาระหว่างพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกับพระภิกษุชื่อว่านาค เสนเมื่อพุทธศตวรรษที่ 3 พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกรีฑาทัพจาก ประเทศกรีกเข้ารุกรานอินเดียจนได้ชัยชนะและเลิกทัพกลับไปนั้นแคว้นที่ ทรงดีได้แล้วกัโปรดให้แม่ทัพนายกองของพระองค์ปกครองดูแลทั้งกอง ทหารกรีกไว้บางส่วนฝรั่งเศสชาติกรีกเหล่านี้ได้ตั้งเป็นอาณาจักรอิสระขึ้นเมื่อ พระเจ้าอเล็กซานเดอร์สวรรคตแล้วอาณาจักรที่มีกำลังมากคืออาณาจักร ซีเรียและอาณาจักรบาบิโลเนียปัจจุบันคืออิรักและอิหร่านและอาณาจักรซีเรีย ในอดีตเป็นอาณาจักรมหาอำนาจเป็นสื่อเชื่อมอารยธรรมกรีกกับอินเดียเป็น เวลานานถึง 247 ปีจึงถูกโรมันตีแตกส่วนบาบิโลเนียก็อยู่ในอำนาจ ของซีเรียพระราชเจ้าเชื้อสายกรีกพระองค์หนึ่งพระนามว่าเมเนนเดอร์หรือที่ เรียกในคัมภีร์บาลีว่าพระเจ้ามิลินทได้ยกกองทัพตีเมืองต่างๆแห่งพระราชอา นาจลงมาถึงตอนเหนือของลุ่มแม่น้ำคงคาเดิมที่กษัตริย์องค์นี้มีได้ทรง เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาทรง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ได้ตั้งเป็นอาณาจักรอิสระขึ้นเมื่อพระเจ้าอเล็กซานเดอร์สวรรคตแล้วอาณาจักรที่มีกำลังมากคืออาณาจักรซีเรียและอาณาจักรบาบิโลเรียปัจจุบันคือเดอร์กีสถานและอัฟกานิสถานซีเรียในอดีตเป็นอาณาจักรมหาอำนาจเป็นสื่อเชื่อมอารยธรรมกรีกกับอินเดียเป็นเวลานานถึง๒๔๗ปีจึงถูกโรมันตีแตกส่วนบาบิโลเรียเดิมที่ก้อยู่ในอำนาจของซีเรียพระราชาชื่อสายกรีกพระองค์หนึ่งพระนามว่าเมนันเดอร์หรือที่เรียกในคัมภีร์บาลีว่าพระเจ้ามีสินที่ไดยกกองทัพตีเมืองต่างๆแพ้	อยู่ในคัมภีร์นั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งยังไม่มีการศึกษาถึงวิธีการที่นักปราชญ์ทั้ง 2 ท่านนั้นได้นำมาเสนอเพื่ออธิบายพุทธธรรมในเชิงปรัชญาด้วยการโต้ตอบและการให้เหตุผลของแต่ละฝ่ายทั้งพระเจ้ามีสินและพระนาคเสนจากความเป็นไปในเรื่องของการวิสันนาได้เกิดในสมัยที่มีคนต้องการเข้าถึงความรู้บางอย่างและต้องการเหตุผลของปรากฏการณ์ต่างๆจึงเกิดมีการสนทนาระหว่างพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกับพระภิกษุชื่อว่านาคเสนเมื่อพุทธศตวรรษที่ 3 พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกรีฑาทัพจากประเทศกรีกเข้ากรรณอินเดียจนได้ชัยชนะและเลิกทัพกลับไปนั้นแคว้นที่ทรงตีได้แล้วก็โปรดให้แม่ทัพนายกองของพระองค์ปกครองดูแลทั้งกองทหารกรีกไว้บางส่วนฝรั่งชาติกรีกเหล่านี้ได้ตั้งเป็นอาณาจักรอิสระขึ้นเมื่อพระเจ้าอเล็กซานเดอร์สวรรคตแล้วอาณาจักรที่มีกำลังมากคืออาณาจักรซีเรียและอาณาจักรบาบิโลเรียปัจจุบันคือเดอร์กีสถานและอัฟกานิสถานซีเรียในอดีตเป็นอาณาจักรมหาอำนาจเป็นสื่อเชื่อมอารยธรรมกรีกกับอินเดียเป็นเวลานานถึง 247 ปีจึงถูกโรมันตีแตกส่วนบาบิโลเรียเดิมที่ก้อยู่ในอำนาจของซีเรียพระราชาชื่อสายกรีกพระองค์หนึ่งพระนามว่าเมนันเดอร์หรือที่เรียกในคัมภีร์บาลีว่าพระเจ้ามีสินที่ไดยกกองทัพตีเมืองต่างๆแพ้พระราชอาณาลงมาถึงตอนเหนือของลุ่มแม่น้ำคงคาเดิมที่กษัตริย์องค์นี้มีได้ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาทรงเป็นปรีกษัตริย์ขจัดขวางการขยายตัวของพระพุทธศาสนาด้วยเข้าไปแต่ทรงแตกฉานวิชาไตรเพทและศาสนาปรัชญาต่างๆรวมทั้งพุทธปรัชญาด้วยจึงประกาศได้ว่าที่กับนักบวชในลัทธิศาสนาต่างๆในเรื่องศาสนาและปรัชญาปรากฏว่าไม่มีใครสู้พระองค์ได้เวลานั้นพระเจ้ามี
พระราชอาณาลงมาถึงตอนเหนือของลุ่มแม่น้ำคงคาเดิมที่กษัตริย์องค์นี้มีได้ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาทรงเป็นปรีกษัตริย์ขจัดขวางการขยายตัวของพระพุทธศาสนาด้วยเข้าไปแต่ทรงแตกฉานวิชาไตรเพทและศาสนาปรัชญาต่างๆรวมทั้งพุทธปรัชญาด้วยจึงประกาศได้ว่าที่กับนักบวชในลัทธิศาสนาต่างๆในเรื่องศาสนาและปรัชญาปรากฏว่าไม่มีใครสู้พระองค์ได้เวลานั้นพระเจ้ามีสินที่ทรงประทับอยู่ที่นครสาละพระภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนาต่างครันคร้ามในวาทะของพระเจ้า	อยู่ในคัมภีร์นั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งยังไม่มีการศึกษาถึงวิธีการที่นักปราชญ์ทั้ง 2 ท่านนั้นได้นำมาเสนอเพื่ออธิบายพุทธธรรมในเชิงปรัชญาด้วยการโต้ตอบและการให้เหตุผลของแต่ละฝ่ายทั้งพระเจ้ามีสินและพระนาคเสนจากความเป็นไปในเรื่องของการวิสันนาได้เกิดในสมัยที่มีคนต้องการเข้าถึงความรู้บางอย่างและต้องการเหตุผลของปรากฏการณ์ต่างๆจึงเกิดมีการสนทนาระหว่างพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกับพระภิกษุชื่อว่านาคเสนเมื่อพุทธศตวรรษที่ 3 พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชกรีฑาทัพจากประเทศกรีกเข้ากรรณอินเดียจนได้ชัยชนะและเลิกทัพกลับไปนั้นแคว้นที่ทรงตีได้แล้วก็โปรดให้แม่ทัพนายกองของพระองค์ปกครองดูแลทั้งกองทหารกรีกไว้บางส่วนฝรั่งชาติกรีกเหล่านี้ได้ตั้งเป็นอาณาจักรอิสระขึ้นเมื่อพระเจ้าอเล็กซานเดอร์สวรรคตแล้วอาณาจักรที่มีกำลังมากคืออาณาจักรซีเรียและอาณาจักรบาบิโลเรียปัจจุบันคือเดอร์กีสถานและอัฟกานิสถานซีเรียในอดีตเป็นอาณาจักรมหาอำนาจเป็นสื่อเชื่อมอารยธรรมกรีกกับอินเดียเป็นเวลานานถึง 247 ปีจึงถูกโรมันตีแตกส่วนบาบิโลเรียเดิมที่ก้อยู่ในอำนาจของซีเรียพระราชาชื่อสายกรีกพระองค์หนึ่งพระนามว่าเมนันเดอร์หรือที่เรียกในคัมภีร์บาลีว่าพระเจ้ามีสินที่ไดยกกองทัพตีเมืองต่างๆแพ้พระราชอาณาลงมาถึงตอนเหนือของลุ่มแม่น้ำคงคาเดิมที่กษัตริย์องค์นี้มีได้ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาทรงเป็นปรีกษัตริย์ขจัดขวางการขยายตัวของพระพุทธศาสนาด้วยเข้าไปแต่ทรงแตกฉานวิชาไตรเพทและศาสนาปรัชญาต่างๆรวมทั้งพุทธปรัชญาด้วยจึงประกาศได้ว่าที่กับนักบวชในลัทธิศาสนาต่างๆในเรื่องศาสนาและปรัชญาปรากฏว่าไม่มีใครสู้พระองค์ได้เวลานั้นพระเจ้ามี

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ปัญญาในกระบวนการศึกษาและปฏิบัติธรรม2๓๑เนื้อหาของคัมภีร์มิลินทปัญหาเนื่องจากโครงสร้างและการจัดเรียงเนื้อหาของคัมภีร์มิลินทปัญหาในแต่ละฉบับมีความแตกต่างกันนักวิชาการส่วนใหญ่ที่ทำการศึกษาและเปรียบเทียบเนื้อหาของคัมภีร์มักอ้างอิงจากฉบับแปลภาษาบาลีที่ใช้ตัวอักษรโรมันจัดพิมพ์โดยสมาคมบาลีปกรณ์ดังนั้นเมื่อมีการอ้างอิงถึงเนื้อหาของคัมภีร์ในฉบับภาษาบาลีตั้งแต่กันที่ 1 ถึงกันที่ 7 จึงหมายถึงการอ้างอิงเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในฉบับแปลดังกล่าวดังต่อไปนี้	แรกประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นพาหิรกาถามิลินทปัญหาในภาคที่สองคือส่วนที่เป็นเมณฑกปัญหาและอนุมาณปัญหาและภาคสุดท้ายคืออุปมาถาปัญหาซึ่งรายละเอียดแต่ละกัณฑ์จะอธิบายในเนื้อหาส่วนที่เป็นโครงสร้างคัมภีร์มิลินทปัญหาในลำดับต่อไปในบทความฉบับนี้ผู้เขียนจะทำการศึกษาวเคราะห์ที่มาของคัมภีร์มิลินทปัญหาว่ามีที่มาจากวัฒนธรรมใดรจนารขึ้นเมื่อไหร่และใครเป็นผู้แต่งโครงสร้างคัมภีร์มิลินทปัญหาลงฉบับแปลภาษาบาลีของสมาคมบาลีปกรณ์เนื่องจากโครงสร้างและการจัดวรรคของคัมภีร์มิลินทปัญหาในแต่ละฉบับมีความแตกต่างกันเมื่อนักวิชาการส่วนใหญ่ศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาคัมภีร์ในฉบับแปลภาษาบาลีมักจะอ้างอิงเนื้อหาจากฉบับแปลบาลีอักษรโรมันโดยสมาคมบาลีปกรณ์ดังนั้นเมื่อมีการอ้างอิงถึงเนื้อหาในฉบับภาษาบาลีกัณฑ์ที่ 17 จึงหมายถึงเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในฉบับดังกล่าวดังต่อไปนี้ 2 ทิมหา 10 406441 341372 แปลมจร 184 ธรรมธาราวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 กัณฑ์ที่ 1 พาหิรกาถาตอนว่าด้วยบุพกรรมและประวัติของพระเจ้ามิลินท์และพระนาคเสนเป็นบทนำหรืออาจเรียกว่าเป็นนิทานก่อนเข้าสู่เนื้อหาของเรื่องในคัมภีร์มิลินทปัญหาได้กล่าวถึงเรื่องราวพระเจ้ามิลินท์กับพระนาคเสนในอดีตชาติและผู้รจนายังได้กล่าวถึงปัจจุบันชาติของทั้งสองว่าพระเจ้ามิลินท์เป็นผู้มีบุญบารมีและมีปัญญามากเป็นผู้ที่ขบสนทนาโต้ตอบปัญหากับนักบวชและพราหมณ์ทั้งหลายจนกระทั่งเป็นที่เกรงขามทำให้เหล่านักบวชต้องหนีออกไปอยู่ในป่าหิมวันต์และได้มีพระนาคเสนเถระซึ่งมีปัญญามากมีความสามารถในการแก้ปัญหาพระเจ้ามิลินท์จึงทำให้พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองและตั้งอยู่ได้ถึง 5 000 ปี
ไปนี้ 1 กัณฑ์ที่พาหิรกาถาตอบว่าด้วยบุพกรรมและประวัติของพระเจ้ามิลินท์และพระนาคเสนในคัมภีร์มิลินทปัญหามีลักษณะของพาหิรกาถาที่เริ่มต้นด้วยการเล่าถึงบุพกรรมและประวัติของพระเจ้ามิลินท์และพระนาคเสนซึ่งทำหน้าที่เป็นบทนำสู่เนื้อหาหลักของเรื่องโดยในส่วนนี้สามารถมองว่าเป็นนิทานก่อนเข้าสู่การอภิปรายหลักในคัมภีร์เนื้อหาดังกล่าวเล่าถึงเรื่องราวของพระเจ้ามิลินท์และพระนาคเสนในอดีตชาติและยังกล่าวถึงปัจจุบันชาติของทั้งสองบุคคล	นี้อย่างไรก็ตามโครงสร้างของปัญหาในมิลินทปัญหาในแต่ละฉบับมีรายละเอียดการจัดวางแตกต่างกันไปแต่โดยภาพรวมเนื้อหาในคัมภีร์เกือบทุกฉบับประกอบไปด้วยสามภาคโดยภาคแรกประกอบไปด้วยส่วนที่เป็นพาหิรกาถามิลินทปัญหาในภาคที่สองคือส่วนที่เป็นเมณฑกปัญหาและอนุมาณปัญหาและภาคสุดท้ายคืออุปมาถาปัญหาซึ่งรายละเอียดแต่ละกัณฑ์จะอธิบายในเนื้อหาส่วนที่เป็นโครงสร้างคัมภีร์มิลินทปัญหาในลำดับต่อไปในบทความฉบับนี้ผู้เขียนจะทำการศึกษาวเคราะห์ที่มาของคัมภีร์มิลินทปัญหามีที่มาจากวัฒนธรรมใดรจนารขึ้นเมื่อไหร่และใครเป็นผู้แต่งโครงสร้างคัมภีร์มิลินทปัญหาลงฉบับแปลภาษาบาลีของสมาคมบาลีปกรณ์เนื่องจากโครงสร้างและการจัดวรรคของคัมภีร์มิลินทปัญหาในแต่ละฉบับมีความแตกต่างกันเมื่อนักวิชาการส่วนใหญ่ศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาคัมภีร์ในฉบับแปลภาษาบาลีมักจะอ้างอิงเนื้อหาจากฉบับแปลบาลีอักษรโรมันโดยสมาคมบาลีปกรณ์ดังนั้นเมื่อมีการอ้างอิงถึงเนื้อหาในฉบับภาษาบาลีกัณฑ์ที่ 17 จึงหมายถึงเนื้อหาที่บรรจุอยู่ในฉบับดังกล่าวดังต่อไปนี้ 2 ทิมหา 10 406441 341372 แปลมจร 184 ธรรมธาราวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 กัณฑ์ที่ 1 พาหิรกาถาตอนว่าด้วยบุพกรรมและประวัติของพระเจ้ามิลินท์และพระนาคเสนเป็นบทนำหรืออาจเรียกว่าเป็นนิทานก่อนเข้าสู่เนื้อหาของเรื่องในคัมภีร์มิลินทปัญหาได้กล่าวถึงเรื่องราวพระเจ้ามิลินท์กับพระนาคเสนในอดีตชาติและผู้รจนายังได้กล่าวถึงปัจจุบันชาติของทั้งสองว่าพระเจ้ามิลินท์เป็นผู้มีบุญบารมีและมีปัญญามากเป็นผู้ที่ขบสนทนาโต้ตอบปัญหากับนักบวชและพราหมณ์ทั้งหลายจนกระทั่ง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
รวมถึงการถวายทานของพระนางปราชดีโคตรมีลักษณะของคำถามและคำตอบในกัณฑ์นี้มีความกระชับและตรงประเด็นโดยไม่ฟังพาคำอุปมาอุปไมยเพื่อเสริมการอธิบายมากนัก 4 กัณฑ์ที่ ๔ เมณฑกปัญหาตอบว่าด้วยปัญหา๒เงื่อนไข๒๒ลักษณะของกัณฑ์นี้เมณฑกปัญหานำเสนอปัญหาในลักษณะที่เรียกว่าปัญหาอุปโลกน์หรือปัญหาเงื่อนไขซึ่งหมายถึงการตั้งคำถามที่ดูเหมือนจะมีความขัดแย้งกันเองเช่นความขัดแย้งระหว่างพระพุทธ	สืลปติปัญฐานสัทธาวิริยะสดีสมาธิปัญญามีลักษณะอย่างไรกัณฑ์ที่ 3 ริมุตติเขทานปัญหาตอนว่าด้วยปัญหาเงื่อนไขเดียวพระเจ้ามีสินท์ถามเรื่องอายตนะทั้งห้าความแตกต่างระหว่างอายตนะกับอายตนะประกอบด้วยกรรมแตกต่างกันอย่างไรเรื่องการเข้าถึงนิพพานของมนุษย์การปฏิบัติของสัตว์ความเป็นสัพพัญญูของพระพุทธเจ้าอานาถภาพของปัญญารวมถึงการถวายทานของพระนางปราชดีโคตรมีเป็นต้นลักษณะคำถามและคำตอบมีความกระชับรัดตรงไปตรงมาไม่ได้อาศัยคำอุปมาเพื่อสนับสนุนการอธิบายมากนัก 185 คัมภีร์มีสินท์ปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development กัณฑ์ที่ 4 เมณฑกปัญหาตอบว่าด้วยปัญหาสองเงื่อนไขเมณฑกปัญหาเป็นการตั้งปัญจาแบบที่เรียกว่าปัญหาอุปโลกน์หรือปัญหาสองเงื่อนไขหมายถึงการถามตอบปัญหาที่คู่ประหนึ่งว่ามีความขัดแย้งกันเช่นความขัดแย้งของพุทธพจน์และคำสอนเป็นต้นในคัมภีร์มีสินท์ปัญหาได้เปรียบเทียบปัญหาสองเงื่อนไขว่าเป็นปริศนาสองเงื่อนไขตรงเขาและเมณฑกปัญหาได้เน้นการวิเคราะห์ความหมายและเหตุการณ์ที่ดูเหมือนขัดแย้งกันเองในพระไตรปิฎกเช่นปัญหาเรื่องพระพุทธเจ้าตรัสสอนให้มีสัมมาวาจาไม่พูดปดไม่พูดหยามแต่เหตุใดพระองค์จึงเรียกคนบางคนว่าโง่เขลาและคนบางคนโง่เขลาไม่สุภาพเป็นต้นลักษณะของคำถามและคำตอบค่อนข้างซับซ้อนและเต็มไปด้วยอุปมาเพื่อประกอบการอธิบายโดยเฉพาะการให้ความหมายเชิงนามธรรมกัณฑ์ที่ 5 อนุมาณปัญหา
เสด็จดับขันธปรินิพพานณเมืองกุสินาราทรงทำนายว่าหลังจากที่พระองค์ปรินิพพานได้๕๐๐ปีจะมีกษัตริย์ทรงพระนามว่าพระเจ้ามีสินท์เป็นผู้มีความฉลาดเข้าใจเรื่องธรรมะลึกซึ้งจักได้ปลงจลาวิสัยนาธรรมกับพระนาคเสนผู้๕ทอสมุทแห่งชาติมีสินท์ปัญหาฉบับพิศดารกรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์บรรณศิลป์๕๑๖หน้า๑	อย่างละเอียดพิสดารคือส่วนที่เล่าเรื่องที่นอกจากเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นบทนาหรืออีกอย่างก็เรียกว่านิทานในสมัยพุทธกาลเริ่มเรื่องตั้งแต่ที่พระพุทธเจ้าใกล้เสด็จดับขันธปรินิพพานณเมืองกุสินาราทรงพระองค์ทรงทำนายว่าภายหลังกษัตริย์ปรินิพพานได้๕๐๐ปีจะมีกษัตริย์พระองค์หนึ่งพระนามว่าพระเจ้ามีสินท์เป็นผู้มีความฉลาดเป็นอย่างมากมีความเข้าใจเรื่องธรรมะอย่างลึกซึ้งพระองค์จักได้สนทนากับพระนาคเสนผู้เป็นพระอรหันต์เรื่องที่สนทนากับพระนาคเสนนั้นจะช่วยผดุงพระพุทธศาสนาให้ดำรงอยู่สืบต่อไปอีกถึง๕๐๐ปีต่อจากนั้นเป็นเรื่องเล่าแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้ามีสินท์กับพระนาคเสนบทสนทนาโต้ตอบปัญหาระหว่างพระเจ้ามีสินท์กับพระนาคเสนแบ่งออกเป็น๒ส่วนคือ๑.เป็นบทสนทนาโต้ตอบปัญหาต่างๆไปเช่นลักษณะของศีลสมาธิปัญญาและนิพพานเป็นต้น๒.เป็นการวิเคราะห์ความหมายหรือเหตุการณ์ต่างๆที่ปรากฏในพระไตรปิฎกและคัมภีร์วิสุทธิมรรคเป็นต้นเช่นปัญหาการให้ทานของพระเวสสันดรปัญหาที่พระพุทธองค์ตรัสสอนให้มีสัมมาวาจาเป็นต้นมีสินท์ปัญหา
ด้วยบุพพกรรมและประวัติของพระนาคเสนและพระเจ้ามีสินท์๒มีสินท์ปัญหาว่าด้วยปัญหาเงื่อนไข๓เมณฑกปัญหาว่าด้วยปัญหาสองเงื่อนไข๔อนุมาณปัญหาว่าด้วยเรื่องที่รู้โดยอนุมาณ๕ลักษณะปัญหาว่าด้วยลักษณะแห่งธรรมต่างๆและอุปมาถ้าปัญหาว่าด้วยเรื่องการอุปมาอุปไมย๒๔ความสำคัญของคัมภีร์มีสินท์ปัญหามีสินท์ปัญหาเป็นคัมภีร์ปฐมเหตุแห่งการแต่งวรรณคดีพระพุทธศาสนาเล่มแรกในยุคหลังพุทธ	เช่นเราเคยเห็นว่ามีปลาจำนวนมากที่ออกลูกเป็นไข่เราจึงอนุมานว่า"ปลาทุกชนิดออกลูกเป็นไข่"ซึ่งกรณีนี้ถือว่าไม่สมเหตุผลผลทั้งนี้เพราะข้อสังเกตหรือตัวอย่างที่พบยังไม่มากพอที่จะสรุปเพราะโดยข้อเท็จจริงแล้วมีปลาบางชนิดที่ออกลูกเป็นตัวเช่นปลาหางนกยูงเป็นต้น 2. การให้เหตุผลแบบนิรนัยหมายถึงเป็นการนำความรู้พื้นฐานที่อาจเป็นความเชื่อข้อตกลงกฎหรือบทนิยามซึ่งเป็นสิ่งที่รู้มาก่อนและยอมรับว่าเป็นจริงเพื่อหาเหตุผลนำไปสู่ข้อสรุปมีสินท์ปัญหาแบ่งออกเป็น 6 ส่วนคือ 1. บุพพโยคว่าด้วยบุพพกรรมและประวัติของพระนาคเสนและพระเจ้ามีสินท์ 2. มีสินท์ปัญหาว่าด้วยปัญหาเงื่อนไขเดียว 3. เมณฑกปัญหาว่าด้วยปัญหาสองเงื่อนไข 4. อนุมาณปัญหาว่าด้วยเรื่องที่รู้โดยอนุมาณ 5. ลักษณะปัญหาว่าด้วยลักษณะแห่งธรรมต่างๆ 6. และอุปมาถ้าปัญหาว่าด้วยเรื่องที่จะพึงทราบด้วยอุปมา(ศาสตราจารย์ดร.เดียนคาคี: 43)จากการที่กล่าวมานั้นเราจะนำเครื่องมือในการให้เหตุผลมากับกรอบแนวคิดและโครงสร้างทั้ง 2 อย่างมาให้เหตุผลในการปลงและวิสัยในคัมภีร์มีสินท์ปัญหาระหว่างพระราชมหากษัตริย์เจ้าแผ่นดินอยู่เหนือหัวกับพระนาคเสนจากโครงสร้างที่ได้แสดงแล้วนั้นเป็นโครงสร้างการให้เหตุผลที่ผู้เขียนจะนำมาเป็นเครื่องมือในการให้เหตุผลที่ปรากฏในคัมภีร์มีสินท์ปัญหาโดยนำหลักอุปนัยและหลักนิรนัยมาแสดงให้เหตุผลการถามเพื่อหาเหตุผลกับการตอบเพื่อแสดงเหตุผล

14/38

15/38

16/38

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ลักษณะปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อนแง่เดียวเช่นพระยามิสินทร์สถามว่าพระผู้เป็นเจ้าของใครเล่าจะปฏิสนธิอีกพระนาคเสนทูลว่าคนที่ยังมีเชื้อแห่งกิเลสอุปาทานจะกลับมาปฏิสนธิอีกแต่คนที่หมดเชื้อแห่งกิเลสแล้วจะไม่กลับมาเกิดอีก๑๓ลักษณะการถามตอบปัญหาที่มีสองเงื่อนไขเป็นปัญหาที่ว่าด้วยพระเจ้านิสินทร์สถามปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อนของปัญหา๒แง่ดูเขาและซึ่งดูคล้ายจะขัดแย้งกันกับพระนาคเสนและพระนาคเสนก็	ความซับซ้อนแง่เดียวเช่นพระเจ้านิสินทร์สถามว่าพระผู้เป็นเจ้าของใครเล่าจะปฏิสนธิอีกพระนาคเสนทูลว่าคนที่ยังมีเชื้อแห่งกิเลสอุปาทานจะกลับมาปฏิสนธิอีกแต่คนที่หมดเชื้อแห่งกิเลสแล้วจะไม่กลับมาเกิดอีก 3 ลักษณะการถามปัญหาที่มีสองเงื่อนไขเป็นการถามปัญหาที่ว่าด้วยพระเจ้านิสินทร์สถาม 261 ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2563 วารสารวิชาการธรรมทศนปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อนของปัญหา 2 แ่งมุมกับพระนาคเสนซึ่งลักษณะของปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อน 2 แ่งมุมที่พระเจ้านิสินทร์สถามมีตัวอย่างเช่นพระเจ้านิสินทร์สถามเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นผู้มีพระมหากรุณาแสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและเป็นพระสัพพัญญูผู้รู้ทุกสิ่งเหตุใดจึงบวชพระเทวทัตผู้ซึ่งมีกรรมหนักจะไม่เป็นการให้โอกาสพระเทวทัตเข้ามาทำสังฆเภทหรือซึ่งแสดงว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้มีพระมหากรุณาและไม่ได้เป็นพระสัพพัญญูจริงลักษณะการตอบปัญหาของพระนาคเสนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ 1 ตอบปัญหาแบบวิภาษวาทคือตอบปัญหาแบบแยกแยะประเด็นปัญหาตอบทีละประเด็นสำหรับการตอบแบบวิภาษวาทคือการแยกตอบทีละปัญหาเช่นในเทวทัตตบิพพาชิตปัญหาปัญหาที่ว่าการบวชให้พระเทวทัตของพระพุทธเจ้าซึ่งมีการถามปัญหา 2 แ่งพระนาคเสนก็แยกตอบและ 2 แ่งแบบวิภาษวาทคือแง่ที่ 1 ที่พระพุทธเจ้าทรงให้พระเทวทัตบวชเพราะว่าถ้าพระเทวทัตไม่ได้บวชจะทำกรรมหนักกว่านี้และจะตกนรกสืบต่อภพไม่มีที่สิ้นสุดแต่ถ้าพระเทวทัตบวชแล้วถึงทำอนันตริยกรรมและตกนรกก็จริงแต่ก็จะมีที่สิ้นสุดเพียงแค่งี้หนึ่งเท่านั้นดังนั้น
ตอบปัญหาทุกข้อด้วยวิภาษวาทคือแยกประเด็นตอบโดยใช้หลักภาษาวีธีเช่นพระเจ้านิสินทร์สถามเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นผู้มีพระมหากรุณาแสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและเป็นพระสัพพัญญูผู้รู้ทุกสิ่งเหตุใดจึงบวชพระเทวทัตผู้ซึ่งมีกรรมหนักจะไม่เป็นการให้โอกาสพระเทวทัตเข้ามาทำสังฆเภทหรือแสดงว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้มีพระมหากรุณาและไม่ได้เป็นพระสัพพัญญูจริงประเด็นปัญหานี้จะมีความขัดแย้ง๕๓๒การตอบวิชันาปัญหาของพระ	แห่งกิเลสอุปาทานจะกลับมาปฏิสนธิอีกแต่คนที่หมดเชื้อแห่งกิเลสเชื้ออุปาทานจะไม่กลับมาเกิดอีก 3 ลักษณะการถามปัญหาที่มีสองเงื่อนไขเป็นการถามปัญหาที่ว่าด้วยพระเจ้านิสินทร์สถาม 261 ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2563 วารสารวิชาการธรรมทศนปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อนของปัญหา 2 แ่งมุมกับพระนาคเสนซึ่งลักษณะของปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อน 2 แ่งมุมที่พระเจ้านิสินทร์สถามมีตัวอย่างเช่นพระเจ้านิสินทร์สถามเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นผู้มีพระมหากรุณาแสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและเป็นพระสัพพัญญูผู้รู้ทุกสิ่งเหตุใดจึงบวชพระเทวทัตผู้ซึ่งมีกรรมหนักจะไม่เป็นการให้โอกาสพระเทวทัตเข้ามาทำสังฆเภทหรือซึ่งแสดงว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้มีพระมหากรุณาและไม่ได้เป็นพระสัพพัญญูจริงลักษณะการตอบปัญหาของพระนาคเสนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ 1 ตอบปัญหาแบบวิภาษวาทคือตอบปัญหาแบบแยกแยะประเด็นปัญหาตอบทีละประเด็นสำหรับการตอบแบบวิภาษวาทคือการแยกตอบทีละปัญหาเช่นในเทวทัตตบิพพาชิตปัญหาปัญหาที่ว่าการบวชให้พระเทวทัตของพระพุทธเจ้าซึ่งมีการถามปัญหา 2 แ่งพระนาคเสนก็แยกตอบและ 2 แ่งแบบวิภาษวาทคือแง่ที่ 1 ที่พระพุทธเจ้าทรงให้พระเทวทัตบวชเพราะว่าถ้าพระเทวทัตไม่ได้บวชจะทำกรรมหนักกว่านี้และจะตกนรกสืบต่อภพไม่มีที่สิ้นสุดแต่ถ้าพระเทวทัตบวชแล้วถึงทำอนันตริยกรรมและตกนรกก็จริงแต่ก็จะมีที่สิ้นสุดเพียงแค่งี้หนึ่งเท่านั้นดังนั้นแง่ที่ 2 พระพุทธเจ้าทรงทราบเหตุการณ์ต่างๆของพระเทวทัตที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยพระสัพพัญญูญาณจึงทรงให้พระเทวทัตบวชนั้นหมายถึงพระพุทธเจ้าทรงเป็นพระ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
นาคเสนแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะดังนี้ ๑. การตอบปัญหาแบบวิภาษวาทคือตอบปัญหาแบบแยกแยะประเด็นปัญหาตอบทีละประเด็นสำหรับตอบแบบวิภาษวาทคือการแยกตอบทีละปัญหาเช่นในเทวหัตตปัพพาชิตปัญหาที่ว่า การบวชให้พระเทวหัตของพระพุทธเจ้าซึ่งมีการถามปัญหาแด่พระนาคเสนก็แยกตอบดังนี้ ๒๑ พระพุทธเจ้าทรงให้พระเทวหัตบวชเพราะถ้าพระเทวหัตไม่ดับวชจะทำการหมกหมักกว่านี้ จะदनกรลสืบต่อภพไม่มีที่สิ้นสุดแต่ถ้าพระเทวหัตบวชแล้ว	เดียวกับพระนาคเสนลักษณะของปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อนแง่เดียวเช่น พระเจ้ามีลันทรัสถามว่าพระผู้เป็นเจ้าอะไรเล่าจะปฏิสนธิอีกพระนาคเสนทูลว่าคนที่ยังมีเชื้อแห่งกิเลสอุปาทานจะกลับมาปฏิสนธิอีกแต่คนที่หมดเชื้อแห่งกิเลสเชื้ออุปาทานจะไม่กลับมาเกิดอีก 3 ลักษณะการถามปัญหาที่มีสองเงื่อนไขเป็นการถามปัญหาที่ว่าด้วยพระเจ้ามีลันทถาม 261 ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม กันยายน 2563 วารสารวิชาการธรรมทรรศน์ปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อนของปัญหา 2 แห่งมกับพระนาคเสนซึ่งลักษณะของปัญหาที่มีแง่ความซับซ้อน 2 แห่งมที่พระเจ้ามีลันทรัสถามมีตัวอย่างเช่นพระเจ้ามีลันทรัสถามเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นผู้มีพระมหากรุณาแสวงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและเป็นพระสัพพัญญูผู้รู้ทุกสิ่งเหตุไฉนบวชพระเทวหัตผู้ซึ่งมีกรรมหนักจะไม่เป็นการให้โอกาสพระเทวหัตเข้ามาทำสังขเลทหรือซึ่งแสดงว่าพระพุทธเจ้าไม่ได้มีพระมหากรุณาและไม่ได้เป็นพระสัพพัญญูจริง ลักษณะการตอบปัญหาของพระนาคเสนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ 1. ตอบปัญหาแบบวิภาษวาทคือตอบปัญหาแบบแยกแยะประเด็นปัญหาตอบทีละประเด็นสำหรับการตอบแบบวิภาษวาทคือการแยกตอบทีละปัญหาเช่นในเทวหัตตปัพพาชิตปัญหาปัญหาที่ว่า การบวชให้พระเทวหัตของพระพุทธเจ้าซึ่งมีการถามปัญหา 2 แห่งพระนาคเสนก็แยกตอบและ 2. แบ่งแบบวิภาษวาทคือแบ่งที่ 1 ที่พระพุทธเจ้าทรงให้พระเทวหัตบวชเพราะว่าถ้าพระเทวหัตไม่ดับวชจะทำการหมกหมักกว่านี้ และจะदनกรลสืบต่อภพไม่มีที่สิ้นสุดแต่ถ้าพระเทวหัตบวชแล้วถึงท่านนัตรัยกรรมและदनกรลก็จริง
ถึงท่านนัตรัยกรรมและदनกรลก็จริงแต่ก็มีที่สิ้นสุดเพียงแค่นี้เท่านั้นเท่านั้น ๒๑ พระพุทธเจ้าทรงทราบเหตุการณ์ต่างๆของพระเทวหัตที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยพระสัพพัญญุตญาณจึงทรงให้พระเทวหัตบวชนั้นหมายถึงพระพุทธเจ้าทรงเป็นพระสัพพัญญูญาณจริง ๕๔๕๓ มหามกุฏราชวิทยาลัยมีลันทปัญหาฉบับแปลในมหาหมกุฏราชวิทยาลัยหน้า ๕๑๕๔ เรื่องเดียวกันหน้า ๑๔๒	อนันตรัยกรรมและदनกรลก็จริงแต่ก็มีที่สิ้นสุดเพียงแค่นี้เท่านั้นเท่านั้นดังนั้นแง่ที่ 2 พระพุทธเจ้าทรงทราบเหตุการณ์ต่างๆของพระเทวหัตที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยพระสัพพัญญุตญาณจึงทรงให้พระเทวหัตบวชนั้นหมายถึงพระพุทธเจ้าทรงเป็นพระสัพพัญญูจริง Mahamakutrajavidyalaya University 2000 51 3 เนื้อหาโดยย่อมีลันทปัญหามีการแบ่งออกเป็น 6 ตอนได้แก่ 1. บทพโยควาด้วยบทพพกรรมและประวัติของพระนาคเสนและพระเจ้ามีลันทที่เริ่มต้นด้วยบทอารัมภคาถามีรูปแบบการประพันธ์เป็นฉันทลักษณ์ประเภทฉันทนั้นมีสารพระพุทธพระธรรมและพระสงฆ์มีเนื้อหาอย่างไรเพราะเพราะพริ้งเอาไว้ 5 บทด้วยกันแต่ตอนท้ายของบทได้มีการกล่าวเชิญชวนให้คนทั้งหลายได้ฟังปัญหาเพื่อที่จะได้วินิจฉัยคัมภีร์อย่างละเอียด 2. มีลันทปัญหาวาด้วยปัญหาแง่เดียวซึ่งแบ่งลักษณะปัญหาออกเป็น 2 คือลักษณะปัญหาและวิมตฺตเจตปัญหาเริ่มต้นด้วยบทพาทริกถาเป็นส่วนที่เล่าเรื่องถึงความเจริญรุ่งเรืองและความอุดมสมบูรณ์ของราชธานีที่ชื่อว่าสาคลนครและต่อจากนั้นเป็นเรื่องเล่านรพกรรมของพระเจ้ามีลันทและพระนาคเสนในอดีตชาติ 3. เมณฑกปัญหาวาด้วยปัญหาสองแง่ดูคล้ายจะขัดแย้งกันซึ่งแบ่งลักษณะออกเป็น 2 คือมหารวรรคและโยคิกถาปัญหามีลันท
ว่าคัมภีร์มีลันทปัญหา ๒๖๑ แนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มีลันทปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกยารอสตวร Yaroslav V ๕๖๑ กล่าววว่าวีเบอร์ Weber A ซึ่งเป็นคนแรกที่สังเกตว่าลักษณะของคำถามในคัมภีร์มีลันทปัญหามีลักษณะการสนทนาที่มาจากวัฒนธรรมกรีกคล้ายบทสนทนาของเพลโตซึ่งเป็นนักวิชาการที่มีแนวคิดสอดคล้องกับวีเบอร์ Weter ได้แก่เปเลลา Pesala พระภิกษุที่สนใจศึกษาพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะด้านการปฏิบัติสมาธิเสนอความ	คือแนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มีลันทปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกและแนวคิดที่สนับสนุนว่า 6 Wheeler 1968 6570 Karttunen 1997 267268 อ้างใน Aston 2004 6566 7 Skilling 1998 9296 188 ธรรมธาราวารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 คัมภีร์ถือกำเนิดจากวัฒนธรรมอินเดียโบราณดังต่อไปนี้แนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มีลันทปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกยารอสตวร Yaroslav V 8 กล่าววว่าวีเบอร์ Weber A เป็นคนแรกที่สังเกตว่าลักษณะของคำถามในคัมภีร์มีลันทปัญหามีลักษณะการสนทนาที่มาจากวัฒนธรรมกรีกคล้ายบทสนทนาของเพลโตนักวิชาการที่มีแนวคิดสอดคล้องกับวีเบอร์ Weber ได้แก่เปเลลา Pesala พระภิกษุที่สนใจศึกษาพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะด้านการปฏิบัติสมาธิเสนอความเห็นวาลักษณะการนำเสนอของมีลันทปัญหาละม้ายการสนทนาแบบเพลโต 9 เป็นอย่างมากพระนาคเสนเล่นบทโสเครตีสและทำให้พระเจ้ามีลันทเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาด้วยเหตุผลที่แน่นและความเปรียบเทียบที่เหมาะสม 10 นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการที่มีความเห็นสอดคล้องกับวีเบอร์อีกเช่นกันโดยวูดคอค Woodcock G ได้เสนอความเป็นไปได้เกี่ยวกับการยอมรับว่าเนื้อหาและรูปแบบของคัมภีร์มีลันทปัญหามีรูปแบบคล้ายงานสนทนาของเพลโตดังนี้ถ้าเรายอมรับความเป็นไปได้ของพระนาคเสนว่าเป็นภิกษุชาวกรีกในพุทธศาสนาไปแล้วหากคำถามของกษัตริย์มีลันทจะมีกลิ่นอายของเพลโตบ้างก็จะกลายเป็นสิ่งที่พออธิบาย 8 Yaroslav 1993 64 9 สมบัติจันทรวงศ 2555 10 นวพรเรื่องสกุล 2558 33 189 คัมภีร์มีลันทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เห็นว่าลักษณะการนำเสนอของมีลทินปัญหาละม้ายการสนทนาแบบเพลโต^{๕๗}เป็นอย่างมากพระนาคนเล่นบทโสเครตีสและทำให้พระเจามีลทินที่เสื่อมใสในพระพุทธศาสนาด้วยเหตุผลที่แน่นและความเปรียบที่เหมาะเจาะ^{๕๘}นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการที่มีความเห็นสอดคล้องกับวีเบอร์อีกเช่นกันโดยวูดคอคWoodcock G ได้เสนอความเป็นไปได้เกี่ยวกับการยอมรับว่าเนื้อหาและรูปแบบของคัมภีร์มีลทินปัญหามีรูปแบบคล้ายงานสนทนาของเพลโต	ปัญหาออกเป็น 2 แนวคิดใหญ่คือแนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มีลทินปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกและแนวคิดที่สนับสนุนว่า 6 Wheeler 1968 6570 Karttunen 1997 267268 อ้างใน Aston 2004 6566 7 Skilling 1998 9296 188 ธรรมชาติวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 คัมภีร์ถือกำเนิดจากวัฒนธรรมอินเดียโบราณดังต่อไปนี้แนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มีลทินปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกยารอสลว Yaroslav V 8 กล่าวววีเบอร์ Weber A เป็นคนแรกที่สังเกตว่าลักษณะของคำถามในคัมภีร์มีลทินปัญหามีลักษณะการสนทนาที่มาจากวัฒนธรรมกรีกคล้ายบทสนทนาของเพลโตนักวิชาการที่มีแนวคิดสอดคล้องกับวีเบอร์ Weber ได้แก่เปสลา Pesala พระภิกษุที่สนใจศึกษาพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะด้านการปฏิบัติสมาธิเสนอความเห็นว่าการนำเสนอของมีลทินปัญหาละม้ายการสนทนาแบบเพลโต 9 เป็นอย่างมากพระนาคนเล่นบทโสเครตีสและทำให้พระเจามีลทินที่เสื่อมใสในพระพุทธศาสนาด้วยเหตุผลที่แน่นและความเปรียบที่เหมาะเจาะ 10 นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการที่มีความเห็นสอดคล้องกับวีเบอร์อีกเช่นกันโดยวูดคอค Woodcock G ได้เสนอความเป็นไปได้เกี่ยวกับการยอมรับว่าเนื้อหาและรูปแบบของคัมภีร์มีลทินปัญหามีรูปแบบคล้ายงานสนทนาของเพลโตดังนี้ถ้าเรายอมรับความเป็นไปได้ของพระนาคนว่าเป็นภิกษุชาวกรีกในพุทธศาสนาไปแล้วหากคำถามของกษัตริย์มีลทินจะมีกลิ่นอายของเพลโตบ้างก็จะกลายเป็นสิ่งที่พออธิบาย 8 Yaroslav 1993 64 9 สมบัติจันทวงศ์ 2555 10 นวพรเรืองสกุล 2558 33 189
๔๑จะกลายเป็นสิ่งที่พออธิบายได้ว่าพระนาคนเสนอรู้จักเพลโตและใช้วิธีการของโสเครตีสสำหรับอธิบายความจริงทางพุทธศาสนาอย่างละเอียดรอบคอบและงดงามในรูปแบบเดียวกันนั้นด้วย^{๔๙}นอกจากนี้เซดลาร์ Sedlar ยังให้ทัศนะเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนแนวคิดของวีเบอร์ว่าโดยตัวคำถามเองสามารถอ้างได้ว่าเป็นผลงานของการผสมผสานของวัฒนธรรมเฮลเลนิสต์ Hellenistic อย่างแท้จริงเนื่องจากการยอมรับรูปแบบการสนทนาแบบกรีกในหลายๆรูปแบบอย่างชัดเจนในปีคริสต์ศักราช๑๙๓๘การ์นเขียนไว้ในหนังสือ The Greek lit	Mystery of its origin and development ได้ว่าพระนาคนเสนอรู้จักเพลโตและใช้วิธีการของโสเครตีสสำหรับอธิบายความจริงทางพุทธศาสนาอย่างละเอียดรอบคอบและงดงามในรูปแบบเดียวกันนั้นด้วย 11 ในขณะที่เดียวกันเซดลาร์ Sedlar ยังให้ทัศนะเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนแนวคิดของวีเบอร์ว่าโดยตัวคำถามเองสามารถอ้างได้ว่าเป็นผลงานของการผสมผสานของวัฒนธรรมเฮลเลนิสต์ Hellenistic อย่างแท้จริงเนื่องจากการยอมรับรูปแบบการสนทนาแบบกรีกในหลายๆรูปแบบอย่างชัดเจน 12 ในปีคริสต์ศักราช 1938 ทาร์นเขียนไว้ในหนังสือ The Greek in Bactria India ระบุว่าประมาณ 200 ปีก่อนคริสต์ศักราชงานเขียนกรีกที่เรียกว่าชุดปัญหาของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ The Alexander Questions ซึ่งเป็นคำถามระหว่างพระเจ้าอเล็กซานเดอร์กับนักบวชเซน Gymnosophists ในระหว่างนำทัพบุกอินเดียราว 300 ปีก่อนคริสต์ศักราชได้สูญหายไปประเด็นสำคัญที่ทาร์นเสนอคืองานเขียนกรีกเล่มนี้เป็นต้นแบบให้กับงานเขียนอื่นๆอีก 2 เรื่องคือชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 The Question of Ptolemy II หรือที่เป็นที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่าสโตอริสเทียส PseudoAristieas 13 และเชื่อว่างาน 11 Woodcock 1966 96 อ้างใน Aston GV 2004 12 Sedlar 1980 64 อ้างใน Aston 2004 13 เป็นจดหมายที่บอกเล่าถึงเรื่องราวของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 ได้มีรับสั่งให้เชิญอ่านเชิงอรรถในหน้าต่อไป 190 ธรรมชาติวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 ชุดดังกล่าวยังเป็นต้นแบบให้กับชุดต้นกำเนิดปัญหาของพระเจามีลทิน The Original Question of Milinda อีกด้วยลักษณะของวรรณกรรมทั้งสองเรื่องหลังระบุถึงกษัตริย์ชาวต่างชาติที่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ว่าได้ทรงตั้งคำถามเชิงปรัชญา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
Bactria India ระบุว่าประมาณ ๒๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราชงานเขียนกรีกที่เรียกว่าชุดปัญหาของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ The Alexander Questions ซึ่งเป็นคำถามระหว่างพระเจ้าอเล็กซานเดอร์กับนักบวชเซน Gymnosophists ในระหว่างนำทัพบุกอินเดียราว ๓๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ได้สูญหายไปประเด็นสำคัญที่ทาร์นเสนอคืองานเขียนกรีกเล่มนี้เป็นต้นแบบให้กับงานเขียนอื่นๆ อีก ๒ เรื่องคือชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ ๒ The Question of Ptolemy II หรือที่เป็นที่รู้จักกันอีก	ได้ว่าเป็นผลงานของการผสมผสานของวัฒนธรรมเฮลเลนิสต์ Hellenistic อย่างแท้จริงเนื่องจากการยอมรับรูปแบบการสนทนาแบบกรีกในหลายๆรูปแบบอย่างชัดเจน 12 ในคริสต์ศักราช 1938 ทาร์นเขียนไว้ในหนังสือ The Greek in Bactria India ระบุว่าประมาณ 200 ปีก่อนคริสต์ศักราชงานเขียนกรีกที่เรียกว่าชุดปัญหาของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ The Alexander Questions ซึ่งเป็นคำถามระหว่างพระเจ้าอเล็กซานเดอร์กับนักบวชเซน Gymnosophists ในระหว่างนำทัพบุกอินเดียราว 300 ปีก่อนคริสต์ศักราช ได้สูญหายไปประเด็นสำคัญที่ทาร์นเสนอคืองานเขียนกรีกเล่มนี้เป็นต้นแบบให้กับงานเขียนอื่นๆ อีก 2 เรื่องคือชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 The Question of Ptolemy II หรือที่เป็นที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่า ลูโดริสเทียมส PseudoAristeas 13 และเชื่อว่างาน 11 Woodcock 1966 96 อ้างใน Aston GV 2004 12 Sedlar 1980 64 อ้างใน Aston 2004 13 เป็นจดหมายที่บอกเล่าถึงเรื่องราวของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 ได้มีรับสั่งให้เชิญอ่านเชิงอรรถในหน้าต่อไป 190 ธรรมชาติวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 ชุดดังกล่าวยังเป็นต้นแบบให้กับชุดต้นกำเนิดปัญหาของพระเจ้านิลินท์ The Original Question of Milinda อีกด้วยลักษณะของวรรณกรรมทั้งสองเรื่องหลังระบุถึงกษัตริย์ชาวต่างชาติที่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ว่าได้ทรงตั้งคำถามเชิงปรัชญาอย่างใดต่อผู้แต่งนั้นๆ เช่นวรรณกรรมเรื่องชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 สันนิษฐานว่ามีขึ้นราว 300 ปีก่อนคริสต์ศักราชเป็นวรรณกรรมที่กล่าวถึงพระเจ้าปโตเลมีที่ 2
ชื่อหนึ่งว่า ลูโดริสเทียมส PseudoAristeas และเชื่อว่างานชุดดังกล่าวยังเป็นต้นแบบให้กับชุดต้นกำเนิดปัญหาของพระเจ้านิลินท์ The original Question of Milinda อีกด้วยลักษณะของวรรณกรรมทั้งสองเรื่องหลังระบุถึงกษัตริย์ชาวต่างชาติที่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ว่าทรงตั้งคำถามเชิงปรัชญาอย่างใดต่อผู้แต่งนั้นๆ เช่นวรรณกรรมเรื่องชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ ๒ สันนิษฐานว่ามีขึ้นราว ๓๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราชเป็นวรรณกรรมที่กล่าวถึงพระเจ้าปโตเลมีที่ ๒ ซึ่งเป็นกษัตริย์ที่มีอยู่จริงทาง	ของพระเจ้านิลินท์ The Original Question of Milinda อีกด้วยลักษณะของวรรณกรรมทั้งสองเรื่องหลังระบุถึงกษัตริย์ชาวต่างชาติที่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ว่าได้ทรงตั้งคำถามเชิงปรัชญาอย่างใดต่อผู้แต่งนั้นๆ เช่นวรรณกรรมเรื่องชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 สันนิษฐานว่ามีขึ้นราว 300 ปีก่อนคริสต์ศักราชเป็นวรรณกรรมที่กล่าวถึงพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 ซึ่งเป็นกษัตริย์ที่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ได้ทรงตั้งคำถามเชิงปรัชญาเนื้อหาปัญหาเป็นเรื่องของรัฐศาสตร์กับกลุ่มนักปราชญ์ชาวอินเดียที่เชื่อว่าผู้แต่งสมมติขึ้นมาเองส่วนชุดต้นกำเนิดปัญหาของพระเจ้านิลินท์เป็นการถามตอบระหว่างกษัตริย์เมเนันเดอร์กับนักบวชชาวพุทธที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาว่าชื่อพระนาคเสน ทาร์นตั้งสมมติฐานว่าผู้แต่งที่เป็นชาวพุทธคนนั้นได้แต่งคัมภีร์ 3 กัณฑ์แรกขึ้นไม่เกิน 100 ปีก่อนคริสต์ศักราชซึ่งทาร์นเชื่อว่าเป็นยุคที่ภาษากรีกเป็นภาษาพูดทั่วไปในอินเดียและชาวอินเดียรู้จักวรรณกรรมกรีกเป็นอย่างดี 14 เหตุผลของทาร์นสำหรับอ้างว่าต้นฉบับคัมภีร์มีลักษณะปัญหาถือกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกได้แก่การปรากฏคำศัพท์ โยนกะ Yonaka ที่ปรากฏในคัมภีร์มีลักษณะปัญหา กัณฑ์ต้นเป็นศัพท์ภาษากรีกที่ใช้กันแพร่หลายในยุคที่วัฒนธรรมเฮลเลนิสต์รุ่งเรือง Hellenistic Period 15 เชิงอรรถต่อจากหน้าที่แล้ว นักปราชญ์ชาวอินเดียจำนวน 72 คนมาเข้าเฝ้าเพื่อทรงสอบถามปัญหาต่างๆ เช่นเรื่องศาสนาและราชประเพณี P Wendland 1900 280 อ้างใน Tarn W W 1938 424 14 Tarn 1938 435 15 ยุคเฮลเลนิสต์ Hellenistic Period 323-31 ปีก่อนคริสต์ศักราชอ่านเชิงอรรถในหน้าต่อไป 191 คัมภีร์มีลักษณะปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapāṭha the Mystery of its origin and development

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ประวัติศาสตร์ได้ทรงตั้งคำถามเชิงปรัชญาเนื้อหาปัญหาเป็นเรื่องของ รัฐศาสตร์กับกลุ่มนักปราชญ์ชาวฮิวที่เชื่อว่าผู้แต่งสมมุติขึ้นมาเองส่วนชุด ต้นกำเนิดปัญหาของพระเจ้ามีสินท์เป็นการถามตอบระหว่างกษัตริย์เมนันเด อร์กับนักบวชชาวพุทธที่ผู้แต่งสมมุติขึ้นมาว่าชื่อพระนาคเสนทาร์นตั้ง สมมุติฐานว่าผู้แต่งที่เป็นชาวพุทธคนนั้นได้แต่งคัมภีร์คัทเทแรกขึ้นไม่ เกิน๑๐๐ปีก่อนคริสต์ศักราชซึ่งทาร์นเชื่อว่าเป็นยุคที่ภาษากรีกเป็นภาษาพูด ทั่วไปในอินเดียและชาว	96 อ้างใน Aston GV 2004 12 Sedlar 1980 64 อ้างใน Aston 2004 13 เป็นจดหมายที่บอกเล่าถึงเรื่องราวของพระเจ้าปโดเลมีที่ 2 ได้มีรับสั่งให้ เชิญอ่านเชิงอรรถในหน้าต่อไป 190 ธรรมธาวารสารวิชาการทาง พระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 ชุดดังกล่าวยัง เป็นต้นแบบให้กับชุดต้นกำเนิดปัญหาของพระเจ้ามีสินท์ The Original Question of Milinda อีกด้วยลักษณะของวรรณกรรมทั้งสองเรื่องหลัง ระบุถึงกษัตริย์ชาวต่างชาติที่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ว่าได้ทรงตั้งคำถาม เชิงปรัชญาอย่างไรต่อผู้แต่งนั้นๆเช่นวรรณกรรมเรื่องชุดปัญหาของพระเจ้า ปโดเลมีที่ 2 สันนิษฐานว่ามีขึ้นราว 300 ปีก่อนคริสต์ศักราชเป็นวรรณกรรม ที่กล่าวถึงพระเจ้าปโดเลมีที่ 2 ซึ่งเป็นกษัตริย์ที่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ ได้ทรงตั้งคำถามเชิงปรัชญาเนื้อหาปัญหาเป็นเรื่องของรูรัฐศาสตร์กับกลุ่ม นักปราชญ์ชาวฮิวที่เชื่อว่าผู้แต่งสมมุติขึ้นมาเองส่วนชุดต้นกำเนิดปัญหา ของพระเจ้ามีสินท์เป็นการถามตอบระหว่างกษัตริย์เมนันเดอรักับนักบวช ชาวพุทธที่ผู้แต่งสมมุติขึ้นมาว่าชื่อพระนาคเสนทาร์นตั้งสมมุติฐานว่าผู้แต่ง ที่เป็นชาวพุทธคนนั้นได้แต่งคัมภีร์ 3 กัทเทแรกขึ้นไม่เกิน 100 ปีก่อนคริสต์ ศักราชซึ่งทาร์นเชื่อว่าเป็นยุคที่ภาษากรีกเป็นภาษาพูดทั่วไปในอินเดียและ ชาวอินเดียรู้จักวรรณกรรมกรีกเป็นอย่างดี 14 เหตุผลของทาร์นสำหรับอ้าง ว่าต้นฉบับคัมภีร์มีสินท์ปัญหาถือกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกได้แก่การ ปรากฏคำศัพท์โยนกะ Yonaka ที่ปรากฏในคัมภีร์มีสินท์ปัญหาที่กัทเทต้น เป็นศัพท์ภาษากรีกที่ใช้กันแพร่หลายในยุคที่วัฒนธรรมเฮลเลนิสต์รุ่งเรือง Hellenistic Period 15 เชิงอรรถต่อจากหน้าที่แล้วนักปราชญ์
อินเดียรู้จักวรรณกรรมกรีกเป็นอย่างดี๑๐๐เหตุผลของทาร์นสำหรับอ้างว่า ต้นฉบับคัมภีร์มีสินท์ปัญหาถือกำเนิดมาจากวัฒนธรรมกรีกได้แก่การปรากฏ คำศัพท์โยนกะYonakaที่ปรากฏในคัมภีร์มีสินท์ปัญหาที่กัทเทต้นเป็นศัพท์ ภาษากรีกที่ใช้กันแพร่หลายในยุคที่วัฒนธรรมเฮลเลนิสต์รุ่งเรือง Hellenistic Periodแต่ในขณะเดียวกันคำศัพท์ดังกล่าวกลับปรากฏใน คัมภีร์มีสินท์ปัญหาลับภาษาบาลีหมายถึงชาวกรีกอีกด้วยถามว่าทำไมผู้ รจนามีสินท์ปัญหาในกัทเทที่๑ถึงเลือกใช้คำศัพท์โยนกะทาร์น	ในคัมภีร์มีสินท์ปัญหาที่กัทเทต้นเป็นศัพท์ภาษากรีกที่ใช้กันแพร่หลายในยุค ที่วัฒนธรรมเฮลเลนิสต์รุ่งเรือง Hellenistic Period 15 เชิงอรรถต่อจาก หน้าที่แล้วนักปราชญ์ชาวฮิวจำนวน 72 คนมาเข้าเฝ้าเพื่อทรงสอบถาม ปัญหาต่างๆเช่นเรื่องศาสนาและราชประเพณี P Wendland 1900 280 อ้างใน Tarn W W 1938 424 14 Tarn 1938 435 15 ยุคเฮลเลนิสต์ Hellenistic Period 32331 ปีก่อนคริสต์ศักราชอ่านเชิงอรรถในหน้าต่อไป 191 คัมภีร์มีสินท์ปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development แต่ในขณะเดียวกันคำ ศัพท์ดังกล่าวกลับปรากฏในคัมภีร์มีสินท์ปัญหาลับภาษาบาลีและหมายถึง ชาวกรีกอีกด้วยถามว่าทำไมผู้รจนามีสินท์ปัญหาในกัทเทที่ 1 ถึงเลือกใช้คำ ศัพท์โยนกะทาร์นให้เหตุผลว่าถ้าหากฉบับภาษาบาลีถูกดัดแปลงมาจาก ต้นฉบับภาษาสันสกฤตหรือปรากฤต Northern Prakrit แล้วทำไมคำศัพท์ ยวณะหรือโยนกะไม่ถูกนำมาใช้ในภาษาสันสกฤตและปรากฤตทั่วไปดังนั้นถ้า คำศัพท์โยนกะที่หมายถึงชาวกรีกถูกนำมาใช้และคำศัพท์นี้ถูกคงไว้ในฉบับ แปลภาษาบาลีและแม้แต่ในฉบับภาษาบาลีที่กัทเทที่ 2 ศัพท์นี้ก็ยังถูกแทนที่ ด้วยคำอธิบายความหมายของศัพท์คล้ายกับที่พบในฉบับแปลภาษาจีนดัง นั้นจึงอาจพิจารณาได้ว่าศัพท์คำนี้เป็นศัพท์ที่ค่อนข้างยากในสังคมอินเดีย และจีน 16 เหตุผลประการต่อมาเพื่อสนับสนุนสมมุติฐานข้างต้นคือทาร์น เชื่อว่าจากประวัติพระเจ้ามีสินท์ในฉบับภาษาบาลีที่กล่าวว่าพระเจ้ามีสินท์ ประสูติในหมู่บ้านเล็กชื่อกาลสิ Kalasi ไม่ไกลจากเกาะอลสันทะเล Alasanda 17 นั้นเป็นไปได้ว่ากษัตริย์เมนันเดอรัเป็นเพียงสามัญชนที่ต่อมา ภายหลังได้เป็นกษัตริย์สืบทอดคล้องกับประวัติ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๔๒แม่แต่ในฉบับภาษาบาลีก็เห็นว่าศัพท์นี้ก็ยังถูกแทนที่ด้วยคำอธิบายความหมายของศัพท์คล้ายกับที่พบในฉบับแปลภาษาจีนดังนั้นจึงอาจพิจารณาได้ว่าศัพท์คำนี้เป็นศัพท์ที่ค่อนข้างยากในสังคมอินเดียและจึงเหตุผลประการต่อมาเพื่อสนับสนุนสมมติฐานข้างต้นคือทาร์นเชื่อว่าจากประวัติพระเจ้ามิลินท์ในฉบับภาษาบาลีที่กล่าวว่าพระเจ้ามิลินท์ประสูติในหมู่บ้านเล็กๆชื่อกาลัส Kalast ไม่ไกลจากเกาะอลันตะ Alasanda นั้นเป็นไปได้	รจนามิลินท์ปัญหาในกัณฑ์ที่ 1 ถึงเลือกใช้คำศัพท์โยนกะทาร์นให้เหตุผลว่าถ้าหากฉบับภาษาบาลีถูกดัดแปลงมาจากต้นฉบับภาษาสันสกฤตหรือปรากฤต Northern Prakrit แล้วทำไมคำศัพท์ยวณะหรือโยนะไม่ถูกนำมาใช้ในภาษาสันสกฤตและปรากฤตทั่วไปดังนั้นถ้าคำศัพท์โยนกะที่หมายถึงชาวกรีกถูกนำมาใช้และคำศัพท์นี้ถูกคงไว้ในฉบับแปลภาษาบาลีและแม่แต่ในฉบับภาษาบาลีก็เห็นว่าศัพท์นี้ก็ยังถูกแทนที่ด้วยคำอธิบายความหมายของศัพท์คล้ายกับที่พบในฉบับแปลภาษาจีนดังนั้นจึงอาจพิจารณาได้ว่าศัพท์คำนี้เป็นศัพท์ที่ค่อนข้างยากในสังคมอินเดียและจีน 16 เหตุผลประการต่อมาเพื่อสนับสนุนสมมติฐานข้างต้นคือทาร์นเชื่อว่าจากประวัติพระเจ้ามิลินท์ในฉบับภาษาบาลีที่กล่าวว่าพระเจ้ามิลินท์ประสูติในหมู่บ้านเล็กๆชื่อกาลัส Kalasi ไม่ไกลจากเกาะอลันตะ Alasanda 17 นั้นเป็นไปได้ว่ากษัตริย์เมนันเดอร์เป็นเพียงสามัญชนที่ต่อมาภายหลังได้เป็นกษัตริย์สอดคล้องกับประวัติของกษัตริย์เมนันเดอร์ที่ 1 King Menander 1 ซึ่งเป็นบุคคลที่มีตัวตนจริงทางประวัติศาสตร์โดยพระองค์เป็นชาวกรีกจากเมืองปาโรปามิเสด Paropamisadae 18 ซึ่งอรรถต่อจากหน้าที่แล้วเป็นยุคที่วัฒนธรรมกรีกได้ขยายตัวไปอย่างกว้างขวางไปเกือบทั่วภูมิภาคยุโรปและพื้นที่ใกล้เคียงแถบเอเชียสาเหตุมาจากการเมืองโดยการรุกรานของกษัตริย์อเล็กซานเดอร์ Antoine S 2011 16 Tarn 1938 416 418 17 Rhys Davids 1890 127 18 เมืองคาบูล Kabul ของประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบัน Rapson EJ 1922 431 192 ธรรมธาวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่ม
ว่ากษัตริย์เมนันเดอร์เป็นเพียงสามัญชนที่ต่อมาภายหลังได้เป็นกษัตริย์สอดคล้องกับประวัติของกษัตริย์เมนันเดอร์ที่ 1 King Menander I ซึ่งเป็นบุคคลที่มีตัวตนจริงทางประวัติศาสตร์โดยพระองค์เป็นชาวกรีกจากเมืองปาโรปามิเค Paroparnisadae ประสูติด้วยฐานะของสามัญชนในหมู่บ้านคำว่าประสูติในหมู่บ้านการันสันนิษฐานว่าน่าจะหมายความว่าบิดาเป็นเจ้าของที่ดินจำนวนมากและมีขนาดใหญ่เกือบจะกลายเป็นหมู่บ้านนอกจากนี้กษัตริย์พระองค์นี้สิ้นพระชนมราว ๑๕๐๑๔๕ ก่อนคริสต์ศักราชและไม่ใช่อีกกษัตริย์เลือด	มาใช้และคำศัพท์นี้ถูกคงไว้ในฉบับแปลภาษาบาลีและแม่แต่ในฉบับภาษาบาลีก็เห็นว่าศัพท์นี้ก็ยังถูกแทนที่ด้วยคำอธิบายความหมายของศัพท์คล้ายกับที่พบในฉบับแปลภาษาจีนดังนั้นจึงอาจพิจารณาได้ว่าศัพท์คำนี้เป็นศัพท์ที่ค่อนข้างยากในสังคมอินเดียและจีน 16 เหตุผลประการต่อมาเพื่อสนับสนุนสมมติฐานข้างต้นคือทาร์นเชื่อว่าจากประวัติพระเจ้ามิลินท์ในฉบับภาษาบาลีที่กล่าวว่าพระเจ้ามิลินท์ประสูติในหมู่บ้านเล็กๆชื่อกาลัส Kalasi ไม่ไกลจากเกาะอลันตะ Alasanda 17 นั้นเป็นไปได้ว่ากษัตริย์เมนันเดอร์เป็นเพียงสามัญชนที่ต่อมาภายหลังได้เป็นกษัตริย์สอดคล้องกับประวัติของกษัตริย์เมนันเดอร์ที่ 1 King Menander I ซึ่งเป็นบุคคลที่มีตัวตนจริงทางประวัติศาสตร์โดยพระองค์เป็นชาวกรีกจากเมืองปาโรปามิเสด Paropamisadae 18 ซึ่งอรรถต่อจากหน้าที่แล้วเป็นยุคที่วัฒนธรรมกรีกได้ขยายตัวไปอย่างกว้างขวางไปเกือบทั่วภูมิภาคยุโรปและพื้นที่ใกล้เคียงแถบเอเชียสาเหตุมาจากการเมืองโดยการรุกรานของกษัตริย์อเล็กซานเดอร์ Antoine S 2011 16 Tarn 1938 416 418 17 Rhys Davids 1890 127 18 เมืองคาบูล Kabul ของประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบัน Rapson EJ 1922 431 192 ธรรมธาวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 ประสูติด้วยฐานะของสามัญชนในหมู่บ้านคำว่าประสูติในหมู่บ้านทาร์นสันนิษฐานว่าน่าจะหมายความว่าบิดาเป็นเจ้าของที่ดินจำนวนมากและมีขนาดใหญ่เกือบจะกลายเป็นหมู่บ้านนอกจากนี้กษัตริย์พระองค์นี้สิ้นพระชนมราว 150145 ก่อนคริสต์ศักราชและไม่ใช่อีกกษัตริย์เลือดผสมกรีก Euthydemid 19 อย่างที่สันนิษฐานกันในคัมภีร์มิลินท์ปัญหาฉบับบาลีอีกด้วยข้อขัดแย้งเรื่องสถานที่ประสูติระหว่างคัมภีร์ฉบับบาลีและภาษาจีนกลายเป็น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ผสมกรีก Euthydemid อย่างที่สันนิษฐานกันในคัมภีร์มีลีนทปัญหาลับมาอีกด้วย๖๑ข้อขัดแย้งเรื่องสถานที่ประสูติระหว่างคัมภีร์ฉบับบาลีและภาษาจีนกลายเป็นหลักฐานสำคัญที่สนับสนุนแนวคิดของทาร์นโดยหลักฐานที่พบในนาเศนภิกษุสูตรฉบับภาษาจีนได้กล่าวถึงสถานที่ประสูติของกษัตริย์ว่าอยู่ห่างจากเมืองสาครละ๒๐๐๐โยชน์ซึ่งน่าจะหมายถึงเมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์ Alexandria of Egypt และได้เป็นกษัตริย์ปกครองเมืองเล็กแห่งหนึ่งใกล้ชายฝั่งทะเลในขณะที่ในคัมภีร์ภาษาบาลีกล่าวถึงสถานที่ประสูติของกษัตริย์ว่าอยู่ห่างจากนครสาครละ 22 200 โยชน์ที่เกาะอลสันทะ Alasanda หรือเชื่อว่าเป็นเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัส Alexandria of the caucasus 23 แต่ในทางประวัติศาสตร์ 19 ยูไรเดมิตส์ Euthydemids เป็นชื่อของราชวงศ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกษัตริย์เชื้อสายอินโดกรีก IndoGreek และเกรโกแบคเตรียน GrecoBactrian มีกษัตริย์สืบเชื้อสายประมาณ 25 พระองค์ตั้งแต่ 23010 ปีก่อนคริสตศักราช Antoine S 2011 20 Guang 2007 183 21 เมืองอเล็กซานเดรียเป็นเมืองท่าสำคัญของทะเลเมดิเตอร์เรเนียนทางเหนือของประเทศอียิปต์ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 331 ปีก่อนคริสตศักราชโดยพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช Joshua J Mark 2018 22 ในฉบับภาษาบาลีเมืองสาครละ Sgala ในปัจจุบันหมายถึงเมืองไฮลัอกอด Sialkot ในประเทศปากีสถาน Upasak CS 1990 38 23 ปัจจุบันคือเมืองกันทหารี Kandahari ในอัฟกานิสถานตอนใต้ Pachow W 2000 5 193 คัมภีร์มีลีนทปัญหามีปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development ไม่พบว่า มีหมู่บ้านกลสิ Kalasi อยู่เลยทาร์นค่อนข้างจะมีความเห็นโน้มเอียงไปทางฉบับแปลภาษาจีนมากกว่าฉบับแปลภาษาบาลีเนื่องจากทาร์นสันนิษฐานว่าอาจจะเป็นไปได้ว่าประมาณ 210200 ปีก่อนคริสตศักราชเป็นยุคที่เมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์	
ในขณะที่ในคัมภีร์ภาษาบาลีกล่าวถึงสถานที่ประสูติของกษัตริย์ว่าอยู่ห่างจากนครสาครละ๒๐๐๐โยชน์ที่เกาะอลสันทะ Alasanda หรือเชื่อว่าเป็นเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัส Alexandria of the caucasus แต่ในทางประวัติศาสตร์ไม่พบว่า มีหมู่บ้านกาเลส Kalasi อยู่เลยทาร์นค่อนข้างจะมีความเห็นโน้มเอียงไปทางฉบับแปลภาษาจีนมากกว่าฉบับแปลภาษาบาลีเนื่องจากทาร์นสันนิษฐานว่าอาจจะเป็นไปได้ว่าประมาณ๒๑๐๒๐๐ปีก่อนคริสตศักราชเป็นยุคที่เมืองอเล็กซาน	ถึงเมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์ Alexandria of Egypt 21 และได้เป็นกษัตริย์ปกครองเมืองเล็กแห่งหนึ่งใกล้ชายฝั่งทะเลในขณะที่ในคัมภีร์ภาษาบาลีกล่าวถึงสถานที่ประสูติของกษัตริย์ว่าอยู่ห่างจากนครสาครละ 22 200 โยชน์ที่เกาะอลสันทะ Alasanda หรือเชื่อว่าเป็นเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัส Alexandria of the caucasus 23 แต่ในทางประวัติศาสตร์ 19 ยูไรเดมิตส์ Euthydemids เป็นชื่อของราชวงศ์ที่เกิดขึ้นระหว่างกษัตริย์เชื้อสายอินโดกรีก IndoGreek และเกรโกแบคเตรียน GrecoBactrian มีกษัตริย์สืบเชื้อสายประมาณ 25 พระองค์ตั้งแต่ 23010 ปีก่อนคริสตศักราช Antoine S 2011 20 Guang 2007 183 21 เมืองอเล็กซานเดรียเป็นเมืองท่าสำคัญของทะเลเมดิเตอร์เรเนียนทางเหนือของประเทศอียิปต์ก่อตั้งขึ้นเมื่อ 331 ปีก่อนคริสตศักราชโดยพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช Joshua J Mark 2018 22 ในฉบับภาษาบาลีเมืองสาครละ Sgala ในปัจจุบันหมายถึงเมืองไฮลัอกอด Sialkot ในประเทศปากีสถาน Upasak CS 1990 38 23 ปัจจุบันคือเมืองกันทหารี Kandahari ในอัฟกานิสถานตอนใต้ Pachow W 2000 5 193 คัมภีร์มีลีนทปัญหามีปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development ไม่พบว่า มีหมู่บ้านกลสิ Kalasi อยู่เลยทาร์นค่อนข้างจะมีความเห็นโน้มเอียงไปทางฉบับแปลภาษาจีนมากกว่าฉบับแปลภาษาบาลีเนื่องจากทาร์นสันนิษฐานว่าอาจจะเป็นไปได้ว่าประมาณ 210200 ปีก่อนคริสตศักราชเป็นยุคที่เมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์ถูกปกครองโดยราชวงศ์กรีกดังนั้นความเป็นไปได้เกี่ยวกับสมมติฐานของทาร์นเรื่องพระเจ้าเมเนันเดอร์ไม่ใช่กษัตริย์เลือดผสมอินเดีย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เดรียแห่งอียิปต์ถูกปกครองโดยราชวงศ์กรีกตั้งนั้นความเป็นไปได้เกี่ยวกับสมมติฐานของท่านเรื่องพระเจ้าเมนันเดอร์ไม่ใช่อเล็กซานเดรียกรีกจึงมีความหนักแน่นมากยิ่งขึ้นแต่ในทางตรงกันข้ามหลักฐานสำคัญที่ขัดแย้งกับแนวคิดของท่านข้างต้นคือข้อเสนอของกิกษุเปสลาที่ว่ามีการค้นพบเหรียญกษาปณ์ของกษัตริย์พระองค์นี้ทั่วไปทางอินเดียตอนเหนือในบริเวณค่อนข้างกว้างขวางคือทางทิศตะวันตกไกลถึงกานูในอัฟกานิสถานทางตะวันออกไปไกลถึงมกราในอินเดียติดกับเนปาลและ	ในฉบับภาษาบาลีเมืองสาละ Sgala ในปัจจุบันหมายถึงเมืองใส้อัลกอด Sialkot ในประเทศปากีสถาน Upasak CS 1990 38 23 ปัจจุบันคือเมืองกันทหารี Kandahari ในอัฟกานิสถานตอนใต้ Pachow W 2000 5 193 คัมภีร์มีลีนทัญญาปรีตนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development ไม่พบว่ามีหมู่บ้านกลสิ Kalasi อยู่เลยทาร์นค่อนข้างจะมีความเห็นโน้มเอียงไปทางฉบับแปลภาษาจีนมากกว่าฉบับแปลภาษาบาลีเนื่องจากทาร์นสันนิษฐานว่าอาจจะเป็นไปได้ว่าประมาณ 210200 ปีก่อนคริสต์ศักราชเป็นยุคที่เมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์ถูกปกครองโดยราชวงศ์กรีกตั้งนั้นความเป็นไปได้เกี่ยวกับสมมติฐานของท่านเรื่องพระเจ้าเมนันเดอร์ไม่ใช่อเล็กซานเดรียกรีกจึงมีความหนักแน่นมากยิ่งขึ้นแต่ในทางตรงกันข้ามหลักฐานสำคัญที่ขัดแย้งกับแนวคิดของท่านข้างต้นคือข้อเสนอของกิกษุเปสลาที่ว่ามีการค้นพบเหรียญกษาปณ์ของกษัตริย์พระองค์นี้ทั่วไปทางอินเดียตอนเหนือในบริเวณค่อนข้างกว้างขวางคือทางทิศตะวันตกไกลถึงกานูในอัฟกานิสถานทางตะวันออกไปไกลถึงมกราในอินเดียติดกับเนปาลและเหนือสุดไกลถึงกัศมีร์แคชเมียร์ในอินเดียตอนเหนือภาพกษัตริย์เมนันเดอร์บนเหรียญกษาปณ์บางเหรียญเป็นชายหนุ่มบางเหรียญเป็นชายชรา 24 อนุสาวรีย์ Upasak CS 25 ให้ความเห็นเกี่ยวกับเมืองกลสิที่ถูกอ้างว่าไม่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ไว้ในหนังสือ History of Buddhism in Afghanistan ว่าในฉบับแปลภาษาบาลีระบุว่าพระเจ้ามีลีนทัญญาปรีตนาในหมู่บ้านกลสิ Kalasi ในนครอลันตะ Alasanda นครอลันตะถูกอ้างว่าเป็นเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกกาซัส Alexandria in Caucasus และหมู่บ้านกลสิถูกระบุว่าน่าจะเป็นเมืองกปีษะ
๔๓พระเจ้ามีลีนทัญญาปรีตนาในหมู่บ้านกล Kalasi ในนครอลันตะ Alasanda นครอลันตะถูกอ้างว่าเป็นเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกกาซัส Alexandria in Caucasus และหมู่บ้านกลถูกระบุว่าน่าจะเป็นเมืองที่ปีษะ Kapisa หรือเมืองเบกราหม Begram ในปัจจุบันส่วนอลันตะเป็นชื่อทรีป Dipa สันนิษฐานว่าคือชมพูทวีป Jampudipa ซึ่งเป็นอีกชื่อหนึ่งของอินเดียส่วนกลสันจะเป็นชื่อเมืองไม่ใช่หมู่บ้านเพราะเรารู้จักชื่อของหมู่บ้านว่ามักจะลงท้ายด้วยคำว่าลามา gama	ความเป็นไปได้เกี่ยวกับสมมติฐานของท่านเรื่องพระเจ้าเมนันเดอร์ไม่ใช่อเล็กซานเดรียกรีกจึงมีความหนักแน่นมากยิ่งขึ้นแต่ในทางตรงกันข้ามหลักฐานสำคัญที่ขัดแย้งกับแนวคิดของท่านข้างต้นคือข้อเสนอของกิกษุเปสลาที่ว่ามีการค้นพบเหรียญกษาปณ์ของกษัตริย์พระองค์นี้ทั่วไปทางอินเดียตอนเหนือในบริเวณค่อนข้างกว้างขวางคือทางทิศตะวันตกไกลถึงกานูในอัฟกานิสถานทางตะวันออกไปไกลถึงมกราในอินเดียติดกับเนปาลและเหนือสุดไกลถึงกัศมีร์แคชเมียร์ในอินเดียตอนเหนือภาพกษัตริย์เมนันเดอร์บนเหรียญกษาปณ์บางเหรียญเป็นชายหนุ่มบางเหรียญเป็นชายชรา 24 อนุสาวรีย์ Upasak CS 25 ให้ความเห็นเกี่ยวกับเมืองกลสิที่ถูกอ้างว่าไม่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ไว้ในหนังสือ History of Buddhism in Afghanistan ว่าในฉบับแปลภาษาบาลีระบุว่าพระเจ้ามีลีนทัญญาปรีตนาในหมู่บ้านกลสิ Kalasi ในนครอลันตะ Alasanda นครอลันตะถูกอ้างว่าเป็นเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกกาซัส Alexandria in Caucasus และหมู่บ้านกลสิถูกระบุว่าน่าจะเป็นเมืองกปีษะ Kapia หรือเมืองเบกราหม 24 นวพรเรื่องสกุล 2558 35 25 Upasak 1990 100103 194 ธรรมธาวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 Begram 26 ในปัจจุบันส่วนอลันตะเป็นชื่อทรีป Dpa สันนิษฐานว่าคือชมพูทวีป Jampudpa ซึ่งเป็นอีกชื่อหนึ่งของอินเดียส่วนกลสันจะเป็นชื่อเมืองไม่ใช่หมู่บ้านเพราะเรารู้จักชื่อของหมู่บ้านว่ามักจะลงท้ายด้วยคำว่าลามา gama หรือครามา grma เช่นรามคามะ Ramagma ยิ่งไปกว่านั้นเขาชี้ว่ากลสิต้องเป็นเมืองอเล็กซานเดรียหรือสถานที่บางแห่งในบริเวณใกล้เคียงและชื่อ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
หรือครามะ grama เช่นรามคามะ Ramagama ยิ่งไปกว่านั้นเขาชี้ว่ากลต้องเป็นเมืองอเล็กซานเดรียหรือสถานที่บางแห่งในบริเวณใกล้เคียงและเชื่ออย่างจริงจังว่าสถานที่นั้นคือตำแหน่งของเมืองเบแกรม Begram ซึ่งห่างเพียงไม่กี่ไมล์จากทิศตะวันออกของเมืองโอเปียนopianหรือเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัสที่ถูกบันทึกไว้ในฉบับแปลภาษาจีนและคำว่ากปีษะถูกบันทึกด้วยคำว่า Kipin อีกด้วย๑๓เมืองกลีต้องอยู่ใกล้เมือง	ติดกับเนปาลและเหนือสุดใกล้ถึงกัศมีร์แคชเมียร์ในอินเดียตอนเหนือภาพกษัตริย์เมนันเดอร์บนเหรียญกษาปณ์บางเหรียญเป็นชายหนุ่มบางเหรียญเป็นชายชรา 24 อุปาสัก Upasak CS 25 ให้ความเห็นเกี่ยวกับเมืองกลีที่ถูกอ้างว่าไม่มีอยู่จริงทางประวัติศาสตร์ไว้ในหนังสือ History of Buddhism in Afghanistan ว่าในฉบับแปลภาษาบาสระบว่าพระเจ้ามิลินที่ประสูติในหมู่บ้านกลลี Kalasi ในนครอลันตะ Alasanda นครอลันตะถูกอ้างว่าเป็นเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัส Alexandria in Caucasus และหมู่บ้านกลลีถูกระบุว่าน่าจะเป็นเมืองกปีษะ Kapia หรือเมืองเบแกรม 24 นวพรเรื่องสกุล 2558 35 25 Upasak 1990 100103 194 ธรรมชาติวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 Begram 26 ในปัจจุบันส่วนอลันตะเป็นชื่อทวีป Dpa สันนิษฐานว่าคือชมพูทวีป Jampudpa ซึ่งเป็นอีกชื่อหนึ่งของอินเดียส่วนกลลีน่าจะเป็นชื่อเมืองไม่ใช่หมู่บ้านเพราะเรารู้จักชื่อของหมู่บ้านว่ามักจะลงท้ายด้วยคำว่าคามะ gma หรือครามะ grama เช่นรามคามะ Ramagama ยิ่งไปกว่านั้นเขาชี้ว่ากลลีต้องเป็นเมืองอเล็กซานเดรียหรือสถานที่บางแห่งในบริเวณใกล้เคียงและเชื่ออย่างจริงจังว่าสถานที่นั้นคือตำแหน่งของเมืองเบแกรม Begram ซึ่งห่างเพียงไม่กี่ไมล์จากทิศตะวันออกของเมืองโอเปียน Opiam หรือเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัสที่ถูกบันทึกไว้ในฉบับแปลภาษาจีนและคำว่ากปีษะก็ถูกบันทึกด้วยคำว่า Kipin อีกด้วยเมืองกลีต้องอยู่ใกล้เมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัสสิ่งที่พอจะระบุ
อเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัสสิ่งที่พอจะระบุได้อย่างมีนัยยะสำคัญคือคำว่าเมืองปีษะน่าจะเกิดจากการคัดลอกที่ผิดพลาดของผู้คัดสำนวนจากต้นฉบับมาเป็นชื่อในภาษาบาลีว่ากลลีดังนั้นหากยึดข้อสันนิษฐานนี้น่าจะเป็นเรื่องที่ถูกต้องแสดงว่าสถานที่ประสูติของกษัตริย์เมนันเดอร์ควรจะเป็นเมืองกปีษะหรือเมืองเบแกรมในปัจจุบันแนวคิดนี้ได้รับการยอมรับทั่วไปว่าเขตพื้นที่ของเมืองโบราณปาโรปามีเส	ว่ามักจะลงท้ายด้วยคำว่าคามะ gma หรือครามะ grama เช่นรามคามะ Ramagama ยิ่งไปกว่านั้นเขาชี้ว่ากลลีต้องเป็นเมืองอเล็กซานเดรียหรือสถานที่บางแห่งในบริเวณใกล้เคียงและเชื่ออย่างจริงจังว่าสถานที่นั้นคือตำแหน่งของเมืองเบแกรม Begram ซึ่งห่างเพียงไม่กี่ไมล์จากทิศตะวันออกของเมืองโอเปียน Opiam หรือเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัสที่ถูกบันทึกไว้ในฉบับแปลภาษาจีนและคำว่ากปีษะก็ถูกบันทึกด้วยคำว่า Kipin อีกด้วยเมืองกลีต้องอยู่ใกล้เมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกาะกาซัสสิ่งที่พอจะระบุได้อย่างมีนัยยะสำคัญคือคำว่าเมืองกปีษะน่าจะเกิดจากการคัดลอกที่ผิดพลาดของผู้คัดสำนวนจากต้นฉบับมาเป็นชื่อในภาษาบาลีว่ากลลีดังนั้นหากยึดข้อสันนิษฐานนี้น่าจะเป็นเรื่องที่ถูกต้องแสดงว่าสถานที่ประสูติของกษัตริย์เมนันเดอร์ควรจะเป็นเมืองกปีษะหรือเมืองเบแกรมในปัจจุบันแนวคิดนี้ได้รับการยอมรับทั่วไปว่าเขตพื้นที่ของเมืองโบราณปาโรปามีเสเดในปัจจุบันได้แก่เมืองเบแกรม Begram โชโตรัก Shotorak ปิตวะ Paitava และจาริการ์ Charikar เป็นพื้นที่ในเขตปกครองของกษัตริย์เมนันเดอร์ นอกจากนี้กษัตริย์เมนันเดอร์ยังถูกระบุว่าเป็นพุทธศาสนิกชนเนื่องจากมีหลักฐานจากการค้นพบในเหรียญกษาปณ์ของพระองค์ปรากฏมีสัญลักษณ์จักรสิงโตและช้าง 26 เบแกรม Begrm เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกปีษะตั้งอยู่ทางทิศเหนือของคาบูล Kabul ประมาณ 805 กิโลเมตรเลยหุบเขาปานเซอร์ Panjsr และแม่น้ำกอร์แบนด์ orband ผนบริเวณที่ไหลบรรจบกันของหุบเขาและแม่น้ำ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เดในปัจจุบันได้แก่เมืองเบกราม Begram โชโตรักShotorakไปตะ Pattaya และอารีการ Charikar เป็นพื้นที่ในเขตปกครองของกษัตริย์เมนันเดอร่นอกจากนี้กษัตริย์เมนันเดอร่นยังถูกระบุว่าเป็นพุทธศาสนิกชนเนื่องจากมีหลักฐานจากการค้นพบในเหรียญกษาปณ์ของพระองค์ปรากฏมีสัญลักษณ์จักรสิงโตและช้างซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธเจ้าและพุทธศาสนานอกจากนี้ยังปรากฏชื่อ Dharmikas Dharmikasya ด้วยอักษรโรฮีสKharostiซึ่งเป็นชื่อที่ใช้สำหรับชาวพุทธเท่านั้นเพราะว่ากิจกรรมทางศาสนาของกษัตริย์เมนันเดอร่นค่อนข้างน้อยแต่สันนิษฐานว่าพระองค์อาจจะสร้างวิหาร	หรือครามะ grma เช่นรามคามะ Ramagma ยิ่งไปกว่านั้นเขาชี้ว่ากลีต้องเป็นเมืองอเล็กซานเดรียหรือสถานที่บางแห่งในบริเวณใกล้เคียงและเชื่ออย่างจริงจังว่าสถานที่นั้นคือตำแหน่งของเมืองเบกราม Begram ซึ่งห่างเพียงไม่กี่ไมล์จากทิศตะวันออกของเมืองโอเปียน Opian หรือเมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกกาซัสที่ถูกบันทึกไว้ในฉบับแปลภาษาจีนและคำว่ากปีษะก็ถูกบันทึกด้วยคำว่า Kipin อีกด้วยเมืองกลีตั้งอยู่ใกล้เมืองอเล็กซานเดรียแห่งเกกาซัสสิ่งที่พอจะระบุได้อย่างมีนัยยะสำคัญคือคำว่าเมืองกปีษะน่าจะเกิดจากการคัดลอกที่ผิดพลาดของผู้คัดสำนวนจากต้นฉบับมาเป็นชื่อในภาษามาลีวัลกลีดังนั้นหากยึดข้อสันนิษฐานนี้น่าจะเป็นเรื่องที่ถูกต้องแสดงว่าสถานที่ประสูติของกษัตริย์เมนันเดอร่นควรจะเป็นเมืองกปีษะหรือเมืองเบกรามในปัจจุบันแนวคิดนี้ได้รับการยอมรับทั่วไปว่าเขตพื้นที่ของเมืองโบราณปาโรปามีเสดในปัจจุบันได้แก่เมืองเบกราม Begram โชโตรักShotorak ไปตะ Paitava และอารีการ Charikar เป็นพื้นที่ในเขตปกครองของกษัตริย์เมนันเดอร่นนอกจากนี้กษัตริย์เมนันเดอร่นยังถูกระบุว่าเป็นพุทธศาสนิกชนเนื่องจากมีหลักฐานจากการค้นพบในเหรียญกษาปณ์ของพระองค์ปรากฏมีสัญลักษณ์จักรสิงโตและช้าง 26 เบกราม Begrm เป็นที่ตั้งของเมืองโบราณกปีษะตั้งอยู่ทางทิศเหนือของคาบูล Kabul ประมาณ 805 กิโลเมตรเลียบหุบเขาป่านเซอร์ Panjir และแม่น้ำกอร์แบนด์ orband ฌบรีเวเทท์โหลบรรจบกันของหุบเขาและแม่น้ำ Marthal L Carter 1989 195 คัมภีร์มีลีนทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธเจ้าและพุทธศาสนานอกจากนี้ยังปรากฏชื่อ Dharmikas Dharmikasya ด้วยอักษรโรฮีส Kharosti ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้สำหรับชาวพุทธเท่านั้นอุปาสักระบุว่ารู้จักกิจกรรมทางศาสนาของกษัตริย์เมนันเดอร่น
เจดีย์และสถูปในอาณาจักรของพระองค์เนื่องจากอุปาสักเชื่อว่าเมืองกระเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้นและดูเหมือนกษัตริย์เมนันเดอร่นอาจจะนำพระพุทธศาสนามาเผยแพร่ที่ดินแดนประสูติจะนั่นสถูปและวิหารย่อมต้องถูกสร้างโดยพระองค์ที่เมืองกปีษะ๖๔ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ว่าสถูปและวัดบางแห่งที่ถูกขุดค้นพบอาจเป็นผลงานของกษัตริย์เมนันเดอร่นก็ได้และนักวิชาการหลายท่านยังยอมรับก่อนที่จะพระเจ้ากนิษกะจะเข้าปกครองในเขตนี้	ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธเจ้าและพุทธศาสนานอกจากนี้ยังปรากฏชื่อ Dharmikas Dharmikasya ด้วยอักษรโรฮีส Kharosti ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้สำหรับชาวพุทธเท่านั้นอุปาสักระบุว่ารู้จักกิจกรรมทางศาสนาของกษัตริย์เมนันเดอร่นค่อนข้างน้อยแต่สันนิษฐานว่าพระองค์อาจจะสร้างวิหารเจดีย์และสถูปในอาณาจักรของพระองค์เนื่องจากอุปาสักเชื่อว่าเมืองกปีษะเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้นและดูเหมือนกษัตริย์เมนันเดอร่นอาจจะนำพระพุทธศาสนามาเผยแพร่ที่ดินแดนประสูติจะนั่นสถูปและวิหารย่อมต้องถูกสร้างโดยพระองค์ที่เมืองกปีษะดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ว่าสถูปและวัดบางแห่งที่ถูกขุดค้นพบอาจเป็นผลงานของกษัตริย์เมนันเดอร่นก็ได้และนักวิชาการหลายท่านยังยอมรับก่อนที่จะพระเจ้ากนิษกะจะเข้าปกครองในเขตนี้เมืองเบกรามเคยเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนาในเอเชียและได้เผยแพร่พุทธศาสนาไปทางทิศตะวันตกจนถึงเอเชียกลางในระหว่างที่กษัตริย์เชื้อสายเกรคเกบักเดรียน GraceBactrian ครองราชย์ในอัฟกานิสถานตั้งนั้นเมืองเบกรามน่าจะมีบทบาทสำคัญมากในการเผยแพร่พุทธศาสนาในช่วงที่กษัตริย์เมนันเดอร่นปกครองข้อมูลเพิ่มเติมจากคัมภีร์มหาวิงสะ Mahvamsa ของศรีลังกาสันนิษฐานข้อเท็จจริงที่ว่าระหว่างที่กษัตริย์เมนันเดอร่นครองราชย์อยู่หรือหลังจากนั้นเมืองกปีษะเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้น Early Theravada Buddhism ซึ่งพระภิกษุจากทั่วสารทิศจะมาอาศัยในอารามในเมืองนี้เมืองกปีษะจึงดำรงไว้ซึ่งการติดต่อทางศาสนากับประเทศเพื่อนบ้านต่างๆผ่านมาทางพระภิกษุเหล่านี้ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเมืองกปีษะเคยเป็นศูนย์กลางสำคัญทางศาสนามาก่อนยกตัวอย่าง 196

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๔๔ข้อมูลเพิ่มเติมจากคัมภีร์มหาวังสะ Mahavamsa ของศรีลังกา สันนิษฐานข้อเท็จจริงที่ว่าระหว่างที่กษัตริย์เมเนันเดอร์ครองราชย์อยู่หรือหลังจากนั้นเมืองปีชะเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้น Early Theravada Buddhism ซึ่งพระภิกษุจากทั่วสารทิศจะมาอาศัยในอารามในเมืองนี้เมืองปีชะจึงดำรงไว้ซึ่งการติดต่อทางศาสนากับประเทศเพื่อนบ้านต่างๆผ่านมาทางพระภิกษุเหล่านี้ดังนั้นก็จึงกล่าวได้ว่าเมืองปีชะเคยเป็นศูนย์กลางสำคัญทางศาสนามาก่อนยุคตัวอย่างสำคัญเช่นพระภิกษุ	อยู่หรือหลังจากนั้นเมืองกปีชะเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้น Early Theravada Buddhism ซึ่งพระภิกษุจากทั่วสารทิศจะมาอาศัยในอารามในเมืองนี้เมืองกปีชะจึงดำรงไว้ซึ่งการติดต่อทางศาสนากับประเทศเพื่อนบ้านต่างๆผ่านมาทางพระภิกษุเหล่านี้ดังนั้นก็จึงกล่าวได้ว่าเมืองกปีชะเคยเป็นศูนย์กลางสำคัญทางศาสนามาก่อนยุคตัวอย่าง 196 ธรรมสารวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 สำคัญเช่นพระภิกษุเหล่านี้ได้รับนิมนต์ไปที่ศรีลังกาเพื่อร่วมกิจกรรมทางศาสนาเพื่อเฉลิมฉลองมหาสถูปพระเถระชาวกรีกชื่อมหาธรรมรักขิตะ Yona Mahadhamarakkhita ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำคณะสงฆ์ผู้คงแก่เรียนและเคร่งครัดในศาสนาจำนวน 30 000 รูปประกอบพิธีกรรมเป็นพระสงฆ์จากเมืองกปีชะนอกจากนี้เรายังได้รู้จักพระโยนะธรรมรักขิตะจากคัมภีร์มหาวังสะว่าเป็นหนึ่งในพระธรรมทูตที่พระเจ้าอโศกทรงส่งไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังอปรานตประเทศดังนั้นก็จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าเมืองกปีชะเป็นเมืองศูนย์กลางพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้นที่ซึ่งพระภิกษุผู้คงแก่เรียนอาศัยอยู่สตราโบ Strabo 27 กล่าวไว้ในหนังสือภูมิศาสตร์ของเขาว่าพระเจ้าเมเนันเดอร์นั้นเป็นกษัตริย์ที่สำคัญองค์หนึ่งในจำนวน 2 องค์ของบัคเตรียที่ทำให้อำนาจของกรีกแผ่ไปไกลที่สุดทางตะวันออกจนเลยเข้าไปถึงอินเดียพระองค์ได้ข้ามไฮปานิส Hypanis และรุกเข้าไปไกลถึงไอซามอส Isamos บางทีอาจจะได้แก่จุมมะ Jumma แต่ในบทความเกี่ยวกับงานนิพนธ์ของจัสติน Justin กล่าวว่าพระเจ้าเมเนันเดอร์กับพระเจ้าพอลโลโดตัส Apollodotus นั้นเป็นกษัตริย์อินเดีย 28 หลักฐานที่อ้างถึงการมีอยู่ของพระเจ้าเมเนันเดอร์ของทาร์นเมื่อเทียบกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในอัฟกานิสถาน
เหล่านี้ได้รับนิมนต์ไปที่ศรีลังกาเพื่อร่วมกิจกรรมทางศาสนาเพื่อเฉลิมฉลองมหาสถูปพระเถระชาวกรีกชื่อมหาธรรมรักขิตะ Yona Mahadhamarakkhita ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำคณะสงฆ์ผู้คงแก่เรียนและเคร่งครัดในศาสนาจำนวน ๓๐๐๐๐รูปประกอบพิธีกรรมเป็นพระสงฆ์จากเมืองปีชะนอกจากนี้เรายังได้รู้จักพระโยนะธรรมรักขิตะจากคัมภีร์มหาวังสะว่าเป็นหนึ่งในพระธรรมทูตที่พระเจ้าอโศกทรงส่งไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังอปรานตประเทศดังนั้นก็จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าเมืองก	จึงมีความเป็นไปได้ว่าสถูปและวัดบางแห่งที่ถูกขุดค้นพบอาจเป็นผลงานของกษัตริย์เมเนันเดอร์ก็ได้และนักวิชาการหลายท่านยังยอมรับก่อนที่พระเจ้ากนิษจะเข้าปกครองในเขตนี้เมืองเบกแกรมเคยเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนาในเอเชียและได้เผยแผ่พุทธศาสนาไปทางทิศตะวันตกจนถึงเอเชียกลางในระหว่างที่กษัตริย์เชื้อสายเกรคเบกเตรียน GraceBactrian ครองราชย์ในอัฟกานิสถานดังนั้นก็เมืองเบกแกรมน่าจะมีบทบาทสำคัญมากในการเผยแผ่พุทธศาสนาในช่วงที่กษัตริย์เมเนันเดอร์ปกครองข้อมูลเพิ่มเติมจากคัมภีร์มหาวังสะ Mahvamsa ของศรีลังกา สันนิษฐานข้อเท็จจริงที่ว่าระหว่างที่กษัตริย์เมเนันเดอร์ครองราชย์อยู่หรือหลังจากนั้นเมืองกปีชะเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้น Early Theravada Buddhism ซึ่งพระภิกษุจากทั่วสารทิศจะมาอาศัยในอารามในเมืองนี้เมืองกปีชะจึงดำรงไว้ซึ่งการติดต่อทางศาสนากับประเทศเพื่อนบ้านต่างๆผ่านมาทางพระภิกษุเหล่านี้ดังนั้นก็จึงกล่าวได้ว่าเมืองกปีชะเคยเป็นศูนย์กลางสำคัญทางศาสนามาก่อนยุคตัวอย่าง 196 ธรรมสารวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 สำคัญเช่นพระภิกษุเหล่านี้ได้รับนิมนต์ไปที่ศรีลังกาเพื่อร่วมกิจกรรมทางศาสนาเพื่อเฉลิมฉลองมหาสถูปพระเถระชาวกรีกชื่อมหาธรรมรักขิตะ Yona Mahadhamarakkhita ผู้ทำหน้าที่เป็นผู้นำคณะสงฆ์ผู้คงแก่เรียนและเคร่งครัดในศาสนาจำนวน 30 000 รูปประกอบพิธีกรรมเป็นพระสงฆ์จากเมืองกปีชะนอกจากนี้เรายังได้รู้จักพระโยนะธรรมรักขิตะจากคัมภีร์มหาวังสะว่าเป็นหนึ่งในพระธรรมทูตที่พระเจ้าอโศกทรงส่งไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังอปรานตประเทศดังนั้นก็จึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าเมืองกปี

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ปิยะเป็นเมืองศูนย์กลางพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้นที่ซึ่งพระภิกษุผู้คงแก่เรียนอาศัยอยู่ดังที่สตราบิโ Straboกล่าวไว้ในหนังสือภูมิศาสตร์ของเขาว่าพระเจ้าเมนันเดอร์นั้นเป็นกษัตริย์ที่สำคัญองค์หนึ่งในจำนวน๒องค์ของบัคเตรียที่ทำให้อำนาจของกรีกแผ่ไปไกลที่สุดทางตะวันออกจนเลยเข้าไปถึงอินเดียพระองค์ได้ข้ามไฮปานิส Hypanis และรุกเข้าไปไกลถึงไอซาโมส Isamos ได้แก่มุมมะ Jumma แต่ในบทความเกี่ยวกับงานนิพนธ์ของจัสติน Justin กล่าวว่าพระเจ้าเมนันเดอร์กับพระเจ้าอ	ที่ซึ่งพระภิกษุผู้คงแก่เรียนอาศัยอยู่สตราบิโ Strabo 27 กล่าวไว้ในหนังสือภูมิศาสตร์ของเขาว่าพระเจ้าเมนันเดอร์นั้นเป็นกษัตริย์ที่สำคัญองค์หนึ่งในจำนวน 2 องค์ของบัคเตรียที่ทำให้อำนาจของกรีกแผ่ไปไกลที่สุดทางตะวันออกจนเลยเข้าไปถึงอินเดียพระองค์ได้ข้ามไฮปานิส Hypanis และรุกเข้าไปไกลถึงไอซาโมส Isamos บางทีอาจจะได้แก่มุมมะ Jumma แต่ในบทความเกี่ยวกับงานนิพนธ์ของจัสติน Justin กล่าวว่าพระเจ้าเมนันเดอร์กับพระเจ้าอพอลโลโดตัส Apollodotus นั้นเป็นกษัตริย์อินเดีย 28 หลักฐานที่อ้างถึงการมีอยู่ของพระเจ้าเมนันเดอร์ของทาร์นเมื่อเทียบกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในอัฟกานิสถานปัจจุบันพบว่าแนวคิดที่ว่าต้นฉบับมิลินทปัญหามีกำเนิดมาจากกรีกโดยกษัตริย์กรีกที่ปกครองเมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์นั้นเป็นเรื่องที่สรุปได้ยากเนื่องจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์จำนวนค่อนข้างมากปรากฏในอินเดียและอัฟกานิสถานในขณะที่งานของทาร์นเต็มไปด้วยสมมติฐาน 27 สตราบิโเป็นนักปราชญ์นักประวัติศาสตร์และนักภูมิศาสตร์ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเทศกรีกมีชีวิตอยู่ราว 64 ปีก่อนคริสต์ศักราชถึงคริสต์ศักราชที่ 24 28 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2547 532 197 คัมภีร์มิลินทปัญหাপริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development ความเป็นไปได้ส่วนข้อขัดแย้งเรื่องระยะทางที่แตกต่างกันระหว่างฉบับแปลภาษาจีนและภาษาบาลีนั้นผู้เขียนจะยกไปนำเสนอในลำดับต่อไปเนื่องจากในเรื่องต้นจำเป็นต่อวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างระหว่างทั้งสองฉบับหลังจากนั้นจึงจะวิเคราะห์ความเป็นไปได้เรื่องความแตกต่างระหว่างระยะทางดังนั้นเมื่อกล่าวโดยย่อสามารถ
พอลโลโดตัส Apollodo tus นั้นเป็นกษัตริย์อินเดีย๖๕หลักฐานที่อ้างถึงการมีอยู่ของพระเจ้าเมนันเดอร์ของทาร์นเมื่อเทียบกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในอัฟกานิสถานปัจจุบันพบว่าแนวคิดที่ว่าต้นฉบับมิลินทปัญหามีกำเนิดมาจากกรีกโดยกษัตริย์กรีกที่ปกครองเมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์นั้นเป็นเรื่องที่สรุปได้ยากเนื่องจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์จำนวนค่อนข้างมากปรากฏในอินเดียและอัฟกานิสถานในขณะที่งานของทาร์นเต็มไปด้วยสมมติฐานจะเห็น	เป็นผู้นำคณะสงฆ์ผู้คงแก่เรียนและเคร่งครัดในศาสนาจำนวน 30 000 รูป ประกอบพิธีกรรมเป็นพระสงฆ์จากเมืองกบิยะนอกจากนี้เรายังได้รู้จักพระโยนธรรมรักษิตะจากคัมภีร์มหาวิงสะว่าเป็นหนึ่งในพระธรรมทูตที่พระเจ้าอโศกทรงส่งไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังอปปรานตประเทศดังนั้นจึงไม่ต้องสงสัยเลยว่าเมืองกบิยะเป็นเมืองศูนย์กลางพุทธศาสนาเถรวาทยุคต้นที่ซึ่งพระภิกษุผู้คงแก่เรียนอาศัยอยู่สตราบิโ Strabo 27 กล่าวไว้ในหนังสือภูมิศาสตร์ของเขาว่าพระเจ้าเมนันเดอร์นั้นเป็นกษัตริย์ที่สำคัญองค์หนึ่งในจำนวน 2 องค์ของบัคเตรียที่ทำให้อำนาจของกรีกแผ่ไปไกลที่สุดทางตะวันออกจนเลยเข้าไปถึงอินเดียพระองค์ได้ข้ามไฮปานิส Hypanis และรุกเข้าไปไกลถึงไอซาโมส Isamos บางทีอาจจะได้แก่มุมมะ Jumma แต่ในบทความเกี่ยวกับงานนิพนธ์ของจัสติน Justin กล่าวว่าพระเจ้าเมนันเดอร์กับพระเจ้าอพอลโลโดตัส Apollodotus นั้นเป็นกษัตริย์อินเดีย 28 หลักฐานที่อ้างถึงการมีอยู่ของพระเจ้าเมนันเดอร์ของทาร์นเมื่อเทียบกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในอัฟกานิสถานปัจจุบันพบว่าแนวคิดที่ว่าต้นฉบับมิลินทปัญหามีกำเนิดมาจากกรีกโดยกษัตริย์กรีกที่ปกครองเมืองอเล็กซานเดรียแห่งอียิปต์นั้นเป็นเรื่องที่สรุปได้ยากเนื่องจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์จำนวนค่อนข้างมากปรากฏในอินเดียและอัฟกานิสถานในขณะที่งานของทาร์นเต็มไปด้วยสมมติฐาน 27 สตราบิโเป็นนักปราชญ์นักประวัติศาสตร์และนักภูมิศาสตร์ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเทศกรีกมีชีวิตอยู่ราว 64 ปีก่อนคริสต์ศักราชถึงคริสต์ศักราชที่ 24 28 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2547 532 197 คัมภีร์มิลินทปัญหাপริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ได้ว่าจะความเป็นไปได้ส่วนข้อขัดแย้งเรื่องระยะทางที่แตกต่างกันระหว่าง ฉบับแปลภาษาจีนและภาษาบาลีนั้นผู้เขียนจะยกไปนำเสนอในลำดับต่อไป เนื่องจากในเบื้องต้นจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างระหว่างทั้ง สองฉบับหลังจากนั้นจึงจะวิเคราะห์ความเป็นไปได้เรื่องความแตกต่าง ระหว่างระยะทางดังนั้นเมื่อกล่าวโดยย่อสามารถสรุปเหตุผลของกลุ่มที่เชื่อ ว่าต้นกำเนิดคัมภีร์มาจากวัฒนธรรมกรีกได้ดังนี้รูปแบบของคัมภีร์มีลึ้นท ปัญหา	นักประวัติศาสตร์และนักภูมิศาสตร์ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเทศกรีกมีชีวิต อยู่ราว 64 ปีก่อนคริสต์ศักราชถึงคริสต์ศักราชที่ 24 28 มหามกุฏราช วิทยาลัย 2547 532 197 คัมภีร์มีลึ้นทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและ พัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development ความเป็นไปได้ส่วนข้อขัดแย้งเรื่องระยะทางที่แตกต่างกัน ระหว่างฉบับแปลภาษาจีนและภาษาบาลีนั้นผู้เขียนจะยกไปนำเสนอใน ลำดับต่อไปเนื่องจากในเบื้องต้นจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่าง ระหว่างทั้งสองฉบับหลังจากนั้นจึงจะวิเคราะห์ความเป็นไปได้เรื่องความ แตกต่างระหว่างระยะทางดังนั้นเมื่อกล่าวโดยย่อสามารถสรุปเหตุผลของ กลุ่มที่เชื่อว่าต้นกำเนิดคัมภีร์มาจากวัฒนธรรมกรีกได้ดังต่อไปนี้ 1 รูปแบบ ของคัมภีร์มีลึ้นทปัญหามีรูปแบบคล้ายงานสนทนาของเพลโตซึ่งเป็นนัก ปรัชญาชาวกรีก 2 ลักษณะของปัญหาในคัมภีร์เป็นผลงานของการผสม ผสานของวัฒนธรรมเฮลเลนิสต์เนื่องจากการยอมรับรูปแบบการสนทนา แบบกรีกในหลายรูปแบบอย่างชัดเจน 3 ลักษณะของปัญหามีความ คล้ายคลึงกับชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 หรือที่เป็นที่รู้จักกันอีกชื่อ หนึ่งว่าสุโดริสเทียส 4 คำศัพท์โยนกะที่ปรากฏในคัมภีร์มีลึ้นทปัญหากัน ต้นกัณฑ์ที่ 13 เป็นศัพท์ภาษากรีกที่ใช้กันแพร่หลายในยุคที่วัฒนธรรมเฮ ลเลนิสต์รุ่งเรืองคำศัพท์คำนั้นเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในยุคนั้นว่าหมายถึง ชาวกรีก 5 กษัตริย์เมนันเดอร์ที่ 1 เป็นบุคคลที่มีตัวตนจริงทางประวัติศาสตร์ สิ้นพระชนม์ราว 150145 ก่อนคริสต์ศักราชและเป็นกษัตริย์ชาวกรีกแท้ 6 ภาษากรีกเป็นภาษาที่รู้จักแพร่หลายในอินเดียสมัยนั้นดังปรากฏในจารึกเสา หิน
รูปแบบคล้ายงานสนทนาของเพลโตซึ่งเป็นนักปรัชญาชาวกรีก๒ลักษณะ ของปัญหาในคัมภีร์เป็นผลงานของการผสมผสานของวัฒนธรรมเฮลเลนิสต์ เนื่องจากการยอมรับรูปแบบการสนทนาแบบกรีกในหลายรูปแบบอย่าง ชัดเจน๓ลักษณะของปัญหามีความคล้ายคลึงกับชุดปัญหาของพระเจ้าปโต เลมีที่๒หรือที่เป็นที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่าสุโดริสเทียส๔คำศัพท์โยนกะที่ ปรากฏในคัมภีร์มีลึ้นทปัญหากัน๕ต้นกัณฑ์ที่๑๓เป็นศัพท์ภาษากรีกที่ใช้	อีกเช่นกันโดยวูดคอค Woodcock G ได้เสนอความเป็นไปได้เกี่ยวกับการ ยอมรับว่าเนื้อหาและรูปแบบของคัมภีร์มีลึ้นทปัญหามีรูปแบบคล้ายงาน สนทนาของเพลโตดังนี้ถ้าเรายอมรับความเป็นไปได้ของพระนางเสนว่าเป็น ภิกษุชาวกรีกในพุทธศาสนาไปแล้วหากคำถามของกษัตริย์มีลึ้นทจะมีกลั นอายของเพลโตบ้างก็จะกลายเป็นสิ่งที่พออธิบาย 8 Yaroslav 1993 64 9 สมบััติจันทรวงศ์ 2555 10 นวพรเรื่องสกุล 2558 33 189 คัมภีร์มีลึ้นท ปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development ได้ว่าพระนางเสนรู้จักเพลโตและใช้วิธีการ ของโสเครตีสสำหรับอธิบายความจริงทางพุทธศาสนาอย่างละเอียด รอบคอบและงดงามในรูปแบบเดียวกันนั้นด้วย 11 ในขณะที่เดียวกันเซดลาร์ Sedlar ยังให้ทัศนะเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนแนวคิดของริเบอร์ว่าโดยตัว คำถามเองสามารถอ้างได้ว่าเป็นผลงานของการผสมผสานของวัฒนธรรม เฮลเลนิสต์ Hellenistic อย่างแท้จริงเนื่องจากการยอมรับรูปแบบการ สนทนาแบบกรีกในหลายรูปแบบอย่างชัดเจน 12 ในปีคริสต์ศักราช 1938 ทาร์นเขียนไว้ในหนังสือ The Greek in Bactria India ระบุว่าประมาณ 200 ปีก่อนคริสต์ศักราชงานเขียนกรีกที่เรียกว่าชุดปัญหาของพระเจ้าอเล็ก ซานเดอร์ The Alexander Questions ซึ่งเป็นคำถามระหว่างพระเจ้าอ เล็กซานเดอร์กับนักบวชเซน Gymnosophists ในระหว่างนำทัพบุกอินเดีย ราว 300 ปีก่อนคริสต์ศักราชได้สุญหายไปถึงประเด็นสำคัญที่ทาร์นเสนอคือ งานเขียนกรีกเล่มนี้เป็นต้นแบบให้กับงานเขียนอื่นๆอีก 2 เรื่องคือชุดปัญหา ของพระเจ้าป

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๔๕ ตัวตนจริงทางประวัติศาสตร์สิ้นพระชนม์ราว ๑๕๐๑๔๕ ก่อนคริสต์ศักราช และเป็นกษัตริย์ชาวกรีกแท้และ๖ภาษากรีกเป็นภาษาที่รู้จักแพร่หลายในอินเดียสมัยนั้นดังปรากฏในจารึกเสาคินพระเจ้าอโศกจำนวน ๒๓ ต้น จงกล่าวสรุปก็คือเมื่อเทียบหลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้วพบว่าที่กล่าวว่าต้นฉบับคัมภีร์มีล้นทปัญหากันที่ต้นกัณฑ์ที่ ๑๓ เกิดในดินแดนกรีกนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างยากเพราะเนื้อหาในคัมภีร์กล่าวถึงสถานที่ต่างๆในประเทศอินเดียเป็นจำนวนมาก	เป็นศัพท์ภาษากรีกที่ใช้กันแพร่หลายในยุคที่วัฒนธรรมเฮลเลนิสต์รุ่งเรือง คำศัพท์คำนั้นเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในยุคนั้นว่าหมายถึงชาวกรีก 5 กษัตริย์เมเนนเดอร์ที่ 1 เป็นบุคคลที่มีตัวตนจริงทางประวัติศาสตร์ สิ้นพระชนม์ราว 150145 ก่อนคริสต์ศักราช และเป็นกษัตริย์ชาวกรีกแท้ 6 ภาษากรีกเป็นภาษาที่รู้จักแพร่หลายในอินเดียสมัยนั้นดังปรากฏในจารึกเสาคินพระเจ้าอโศกจำนวน 2 ต้น 198 ธรรมธาวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบหลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้วพบว่าที่กล่าวว่าต้นฉบับคัมภีร์มีล้นทปัญหากันที่ต้นกัณฑ์ที่ 13 เกิดในดินแดนกรีกนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างยากเพราะเนื้อหาในคัมภีร์กล่าวถึงสถานที่ต่างๆในประเทศอินเดียเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันหลักฐานที่อ้างถึงการมีอยู่ของสถานที่ประสูติของพระเจ้ามีล้นทที่ปรากฏในหนังสือ History of Buddhism in Afghanistan ว่าหมู่บ้านกลสิที่ปรากฏในมีล้นทปัญหาลบับแปลภาษาบาลีน่าจะหมายถึงเมืองกปีชะหรือเมืองเบกรามในประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบันนอกจากนั้นการอ้างว่ามีล้นทปัญหาลบับแปลภาษาบาลีมีรูปแบบคล้ายบทสนทนาของเพลโตซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัฒนธรรมกรีกทำให้ทาร์นและนักวิชาการต่างๆที่มีความเห็นในลักษณะเดียวกันกับวีเบอร์ข้างต้นเชื่อว่ามีล้นทปัญหามีได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมกรีกแต่เนื่องจากวรรณกรรมประเภทถามตอบหรือการโต้วาทะในลักษณะอย่างนี้พบว่ามีอยู่แล้วในอินเดียยุคหนึ่งไม่ว่าจะเป็นถกาวัดฤที่ปรากฏในพระไตรปิฎกหรือพระสูตรสำคัญอื่นๆล้วนอยู่ในลักษณะถามตอบแทบทั้งสิ้นผู้
ในขณะที่เดียวกันหลักฐานที่อ้างถึงการมีอยู่ของสถานที่ประสูติของพระเจ้ามีล้นทที่ปรากฏในหนังสือ History of Buddhism in Afghanistan ว่าหมู่บ้านกลสิที่ปรากฏในมีล้นทปัญหาลบับแปลภาษาบาลีน่าจะหมายถึงเมืองกระหรือเมืองเบกรามในประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบันนอกจากนี้มีล้นทปัญหาลบับแปลภาษาบาลีมีรูปแบบคล้ายบทสนทนาของเพลโตซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัฒนธรรมกรีกทำให้ทาร์นและนักวิชาการต่างๆที่มีความเห็นในลักษณะเดียวกันกับวี	รับรูปแบบการสนทนาแบบกรีกในหลายรูปแบบอย่างชัดเจน 3 ลักษณะของปัญหามีความคล้ายคลึงกับชุดปัญหาของพระเจ้าปโตเลมีที่ 2 หรือที่ เป็นที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่าสุโตอริสเทียส 4 คำศัพท์โยนกะที่ปรากฏในคัมภีร์มีล้นทปัญหาคันที่ต้นกัณฑ์ที่ 13 เป็นศัพท์ภาษากรีกที่ใช้กันแพร่หลายในยุคที่วัฒนธรรมเฮลเลนิสต์รุ่งเรือง คำศัพท์คำนั้นเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในยุคนั้นว่าหมายถึงชาวกรีก 5 กษัตริย์เมเนนเดอร์ที่ 1 เป็นบุคคลที่มีตัวตนจริงทางประวัติศาสตร์ สิ้นพระชนม์ราว 150145 ก่อนคริสต์ศักราช และเป็นกษัตริย์ชาวกรีกแท้ 6 ภาษากรีกเป็นภาษาที่รู้จักแพร่หลายในอินเดียสมัยนั้นดังปรากฏในจารึกเสาคินพระเจ้าอโศกจำนวน 2 ต้น 198 ธรรมธาวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 อย่างไรก็ตามเมื่อเทียบหลักฐานทางประวัติศาสตร์แล้วพบว่าที่กล่าวว่าต้นฉบับคัมภีร์มีล้นทปัญหาคันที่ต้นกัณฑ์ที่ 13 เกิดในดินแดนกรีกนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างยากเพราะเนื้อหาในคัมภีร์กล่าวถึงสถานที่ต่างๆในประเทศอินเดียเป็นจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันหลักฐานที่อ้างถึงการมีอยู่ของสถานที่ประสูติของพระเจ้ามีล้นทที่ปรากฏในหนังสือ History of Buddhism in Afghanistan ว่าหมู่บ้านกลสิที่ปรากฏในมีล้นทปัญหาลบับแปลภาษาบาลีน่าจะหมายถึงเมืองกปีชะหรือเมืองเบกรามในประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบันนอกจากนั้นการอ้างว่ามีล้นทปัญหาลบับแปลภาษาบาลีมีรูปแบบคล้ายบทสนทนาของเพลโตซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัฒนธรรมกรีกทำให้ทาร์นและนักวิชาการต่างๆที่มีความเห็นในลักษณะเดียวกันกับวีเบอร์ข้างต้น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เบอร์ข้างต้นเชื่อว่ามิลินทปัญหาได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมกรีกแต่เนื่องจากวรรณกรรมประเภทถามตอบหรือการโต้วาทะในลักษณะอย่างนี้พบว่ามีอยู่แล้วในอินเดียยุคนั้นไม่ว่าจะเป็นกลาวัตรที่ปรากฏในพระไตรปิฎกหรือพระสูตรสำคัญอื่นๆล้วนอยู่ในลักษณะถามตอบแทบทั้งสิ้นผู้เขียนจึงเห็นว่าการศึกษาที่มาของคัมภีร์มิลินทปัญหามาจากแนวคิดที่ปรากฏในวัฒนธรรมอินเดียอาจจะนำมาซึ่งหลักฐานสำคัญสำหรับไขปริศนาว่าด้วย	ปัญหาฉบับแปลภาษาบาลีน่าจะหมายถึงเมืองกัมบิยะหรือเมืองเบครามในประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบันนอกจากนี้การอ้างว่ามีลิ้นทปัญหาคือฉบับแปลภาษาบาลีรูปแบบคล้ายบทสนทนาของเพลโตซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวัฒนธรรมกรีกทำให้ทาร์นและนักวิชาการต่างๆที่มีความเห็นในลักษณะเดียวกันกับเบอร์ข้างต้นเชื่อว่ามิลินทปัญหาได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมกรีกแต่เนื่องจากวรรณกรรมประเภทถามตอบหรือการโต้วาทะในลักษณะอย่างนี้พบว่ามีอยู่แล้วในอินเดียยุคนั้นไม่ว่าจะเป็นกลาวัตรที่ปรากฏในพระไตรปิฎกหรือพระสูตรสำคัญอื่นๆล้วนอยู่ในลักษณะถามตอบแทบทั้งสิ้นผู้เขียนจึงเห็นว่าการศึกษาที่มาของคัมภีร์มิลินทปัญหามาจากแนวคิดที่ปรากฏในวัฒนธรรมอินเดียอาจจะนำมาซึ่งหลักฐานสำคัญสำหรับไขปริศนาว่าด้วยกำเนิดคัมภีร์มิลินทปัญหาคือแนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มิลินทปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมอินเดียนักวิชาการด้านอินเดียศึกษาคนสำคัญได้แก่ ริสเดวิดส์ Rhys David TW วินเตอร์นิตซ์ Winternitz M เลปิง Leiping ฮาสติงส์ 199 คัมภีร์มิลินทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development Hastings Ed J และกอนดา Gonda J เห็นว่าลักษณะของการสนทนาแบบนักปราชญ์คล้ายกับที่ปรากฏในคัมภีร์มิลินทปัญหาคือที่รู้จักกันในอินเดียอยู่แล้วตั้งแต่ยุคพระเวทและพระพุทธศาสนายุคต้น 29 พิธีกรรมรูปแบบหนึ่งของการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านจักรวาลวิทยาคือการจัดให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวงกลม 2 วงซ้อนกันจากนั้นจะให้สนทนาแลกเปลี่ยนแข่งขันโต้วาทะด้วยการถาม
กำเนิดคัมภีร์มิลินทปัญหาคือไป 2๖๒ แนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มิลินทปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมอินเดียนักวิชาการด้านอินเดียศึกษาคนสำคัญได้แก่ริสเดวิดส์ Rhys David Tw วินเตอร์นิตซ์ Winternitz N เลปิง Leiping ฮาสติงส์ Hastings Ed J และกอนดา Gonda J เห็นว่าลักษณะของการสนทนาแบบนักปราชญ์คล้ายกับที่ปรากฏในคัมภีร์มิลินทปัญหาคือที่รู้จักกันในอินเดียอยู่แล้วตั้งแต่ยุคพระเวทและพระพุทธศาสนายุคต้น พิธีกรรมรูปแบบ	ที่ปรากฏในพระไตรปิฎกหรือพระสูตรสำคัญอื่นๆล้วนอยู่ในลักษณะถามตอบแทบทั้งสิ้นผู้เขียนจึงเห็นว่าการศึกษาที่มาของคัมภีร์มิลินทปัญหามาจากแนวคิดที่ปรากฏในวัฒนธรรมอินเดียอาจจะนำมาซึ่งหลักฐานสำคัญสำหรับไขปริศนาว่าด้วยกำเนิดคัมภีร์มิลินทปัญหาคือแนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มิลินทปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมอินเดียนักวิชาการด้านอินเดียศึกษาคนสำคัญได้แก่ริสเดวิดส์ Rhys David TW วินเตอร์นิตซ์ Winternitz M เลปิง Leiping ฮาสติงส์ 199 คัมภีร์มิลินทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development Hastings Ed J และกอนดา Gonda J เห็นว่าลักษณะของการสนทนาแบบนักปราชญ์คล้ายกับที่ปรากฏในคัมภีร์มิลินทปัญหาคือที่รู้จักกันในอินเดียอยู่แล้วตั้งแต่ยุคพระเวทและพระพุทธศาสนายุคต้น 29 พิธีกรรมรูปแบบหนึ่งของการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านจักรวาลวิทยาคือการจัดให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวงกลม 2 วงซ้อนกันจากนั้นจะให้สนทนาแลกเปลี่ยนแข่งขันโต้วาทะด้วยการถามและตอบความรู้ในคัมภีร์พระเวทชื่อพราหมโมทยา Brahmodya 30 ยารอสลว Yaroslav 31 อ้างว่ารูปแบบของการแข่งขันโต้วาทะโบราณแบบนี้จะจัดให้คู่แข่งพบกันที่หอประชุมของชุมชนหรือเฝ้าสถานที่นั้นเรียกว่ารัชทหรือสภานอกจากนี้ยารอสลวยังระบุว่ารูปแบบของการตั้งคัมภีร์มิลินทปัญหาคือหอนความมีอยู่จริงของการแข่งขันโต้วาทะโบราณ Archaic Verbal Agon ดังกล่าวจากแนวคิดข้างต้นยารอสลวอธิบายว่าชุดคำถามและคำตอบ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
หนึ่งของการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านจักรวาลวิทยาคือการจัดให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวงกลม ๒ วงซ้อนกันจากนั้นจะให้สนทนาแลกเปลี่ยนแข่งขันโต้วาทะด้วยการถามและตอบความรู้ในคัมภีร์พระเวทชื่อ พราหมโมทยา Brahmodya ดังที่ยารอสลว Yaroslav เห็นว่ารูปแบบของการแข่งขันโต้วาทะโบราณแบบนี้จะจัดให้คู่แข่งพบกันที่หอประชุมของชุมชนหรือเฝ้าสถานที่นั้นเรียกว่าบริษัทหรือสถานออกจากรนี้ ยารอสลวยังระบุว่ารูป	ปัญหาจากแนวคิดที่ปรากฏในวัฒนธรรมอินเดียอาจจะนำมาซึ่งหลักฐานสำคัญสำหรับไขปริศนาว่าด้วยกำเนิดคัมภีร์มีลินทปัญหาต่อไปแนวคิดที่สนับสนุนว่าคัมภีร์มีลินทปัญหามีกำเนิดมาจากวัฒนธรรมอินเดียนักวิชาการด้านอินเดียศึกษาคนสำคัญได้แก่ริสเดวิดส์ Rhys David TW วินเตอร์นิตซ์ Winternitz M เลปิง Leiping ฮาสติงส์ 199 คัมภีร์มีลินทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาร Milindapaha the Mystery of its origin and development Hastings Ed J และกอนดา Gonda J เห็นว่าลักษณะของการสนทนาแบบนักปราชญ์คล้ายกับที่ปรากฏในคัมภีร์มีลินทปัญหาเป็นที่รู้จักกันในอินเดียอยู่แล้วตั้งแต่ยุคพระเวทและพระพุทธศาสนายุคต้น 29 พิธีกรรมรูปแบบหนึ่งของการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านจักรวาลวิทยาคือการจัดให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวงกลม 2 วงซ้อนกันจากนั้นจะให้สนทนาแลกเปลี่ยนแข่งขันโต้วาทะด้วยการถามและตอบความรู้ในคัมภีร์พระเวทชื่อพราหมโมทยา Brahmodya 30 ยารอสลว Yaroslav 31 อ้างว่ารูปแบบของการแข่งขันโต้วาทะโบราณแบบนี้จะจัดให้คู่แข่งพบกันที่หอประชุมของชุมชนหรือเฝ้าสถานที่นั้นเรียกว่าบริษัทหรือสถานออกจากรนี้ ยารอสลวยังระบุว่ารูปแบบของการแต่งคัมภีร์มีลินทปัญหาสะท้อนความมีอยู่จริงของการแข่งขันโต้วาทะโบราณ Archaic Verbal Agon ดังกล่าวจากแนวคิดข้างต้น ยารอสลวอธิบายว่าชุดคำถามและคำตอบที่เรียกว่าบทสนทนาเป็นรูปแบบปกติทั่วไปของโครงสร้างคัมภีร์ทางศาสนาในอินเดียเช่นมหากาพย์ภารตะบทสนทนายาระหว่างกฤษณะและอรชุนในคัมภีร์ภควคิตาและอรรถาธิบายในคัมภีร์อุปนิษตคำถามที่อาจจะเกิด
แบบของการแต่งคัมภีร์มีลินทปัญหาสะท้อนความมีอยู่จริงของการแข่งขันโต้วาทะโบราณ Archaic Verbal Agon ดังกล่าวจากแนวคิดข้างต้น ยารอสลวอธิบายว่าชุดคำถามและคำตอบที่เรียกว่าบทสนทนาเป็นรูปแบบปกติทั่วไปของโครงสร้างคัมภีร์ทางศาสนาในอินเดียเช่นมหากาพย์ภารตะบทสนทนายาระหว่างกฤษณะและอรชุนภควคิตาและอรรถาธิบายในคัมภีร์อุปนิษตในคัมภีร์คำถามที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาคือเมื่อการแข่งขันโต้วาทะมักจะใช้สถานที่สำคัญคือสภาหรือ	อินเดียนักวิชาการด้านอินเดียศึกษาคนสำคัญได้แก่ริสเดวิดส์ Rhys David TW วินเตอร์นิตซ์ Winternitz M เลปิง Leiping ฮาสติงส์ 199 คัมภีร์มีลินทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาร Milindapaha the Mystery of its origin and development Hastings Ed J และกอนดา Gonda J เห็นว่าลักษณะของการสนทนาแบบนักปราชญ์คล้ายกับที่ปรากฏในคัมภีร์มีลินทปัญหาเป็นที่รู้จักกันในอินเดียอยู่แล้วตั้งแต่ยุคพระเวทและพระพุทธศาสนายุคต้น 29 พิธีกรรมรูปแบบหนึ่งของการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านจักรวาลวิทยาคือการจัดให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันนั่งหันหน้าเข้าหากันเป็นวงกลม 2 วงซ้อนกันจากนั้นจะให้สนทนาแลกเปลี่ยนแข่งขันโต้วาทะด้วยการถามและตอบความรู้ในคัมภีร์พระเวทชื่อพราหมโมทยา Brahmodya 30 ยารอสลว Yaroslav 31 อ้างว่ารูปแบบของการแข่งขันโต้วาทะโบราณแบบนี้จะจัดให้คู่แข่งพบกันที่หอประชุมของชุมชนหรือเฝ้าสถานที่นั้นเรียกว่าบริษัทหรือสถานออกจากรนี้ ยารอสลวยังระบุว่ารูปแบบของการแต่งคัมภีร์มีลินทปัญหาสะท้อนความมีอยู่จริงของการแข่งขันโต้วาทะโบราณ Archaic Verbal Agon ดังกล่าวจากแนวคิดข้างต้น ยารอสลวอธิบายว่าชุดคำถามและคำตอบที่เรียกว่าบทสนทนาเป็นรูปแบบปกติทั่วไปของโครงสร้างคัมภีร์ทางศาสนาในอินเดียเช่นมหากาพย์ภารตะบทสนทนายาระหว่างกฤษณะและอรชุนในคัมภีร์ภควคิตาและอรรถาธิบายในคัมภีร์อุปนิษตคำถามที่อาจจะเกิดขึ้นตามมาคือเมื่อการแข่งขันโต้วาทะมักจะใช้สถานที่สำคัญคือสภาหรือที่ประชุมแล้วการเข้าไปโต้วาทะในป่าสองต่อสองของพระเจ้ามีลินทและพระนาถเสนในเมณฑกปัญหาขัดแย้งกับรูปแบบการโต้วาทะโบราณข้างต้น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๔๖ขัดแย้งกับรูปแบบการไต่อาทโธโรธวาทันหรือไมยารอสตาได้แนวคิดที่ว่าการสนทนาครั้งที่๓แชนคืพระเจ้มีลันท์เสด็จมาพบเจ้าบ้านคืพระนาคเสนเพื่อที่จะถามปัญหาอีกครั้งจากนั้นทั้งสองไปยังป่าแห่งหนึ่งโดยลำพังการเปลี่ยนสถานที่เช่นนี้เนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วพระเจ้มีลันท์กลายมาเป็นศิษย์ของพระนาคเสนและเป็นไปได้ว่าที่ทั้งสองไปสนทนา	สองต่อสองของพระเจ้มีลันท์และพระนาคเสนในเมณฑกปัญหาขัดแย้งกับรูปแบบการไต่อาทโธโรธวาทันหรือไมยารอสลว 32 เสนอว่า 29 Winternitz Leipng Rhys David Hastings Ed และ Gonda อ้างใน Yaroslav 1993 64 30 เป็นคัมภีร์สำคัญที่พูดถึงพิธีกรรมการไต่อาทโธโรธวาทันเกี่ยวกับจักรวาลวิทยา 31 Yaroslav 1993 66 32 Yaroslav 1993 68 200 ธรรมธาวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 การสนทนาครั้งที่ 3 แชนคืพระเจ้มีลันท์เสด็จมาพบเจ้าบ้านคืพระนาคเสนเพื่อที่จะถามปัญหาอีกครั้งจากนั้นทั้งสองไปยังป่าแห่งหนึ่งโดยลำพังการเปลี่ยนสถานที่เช่นนี้เนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วพระเจ้มีลันท์กลายมาเป็นศิษย์ของพระนาคเสนและเป็นไปได้ว่าที่ทั้งสองไปสนทนาที่ป่าเพราะว่าธรรมชาติของปัญหาปัญหาอุกโธโกเป็นที่เข้าใจกันได้ในช่วงจำกัดเมื่อเทียบคัมภีร์มีลันท์ปัญหาเกี่ยวกับคัมภีร์กถาวัตถุแล้วจะเห็นว่าข้อความในคัมภีร์มีลันท์ปัญหาหลายตอนคล้ายคลึงกับเนื้อหาจากคัมภีร์กถาวัตถุเช่นปัญหาเรื่องทิพยจักขุเป็นได้จริงหรือไม่เรื่องคฤหัสถ์ที่บรรลุพระอรหันต์แล้วจะบวชด้วยวิธีอย่างไรเป็นต้นตรงกับข้อความในกถาวัตถุทุกอย่างและยังพบว่าเนื้อความในกถาวัตถุมีคำอธิบายละเอียดพิสดารกว่าอีกด้วย 33 คัมภีร์มีลันท์ปัญหา 34 ฉบับภาษาบาลีนั้นเท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันมีฉบับอักษรสิงหลอักษรโรมันอักษรไทยอักษรพม่าและอักษรขอมฉบับหลังๆเชื่อว่าเนื้อหาถูกนำมาจากฉบับอักษรสิงหล
ที่ป่าเพราะว่าธรรมชาติของปัญหาปัญหาอุกโธโกเป็นที่เข้าใจกันได้ในช่วงจำกัดเมื่อเทียบคัมภีร์มีลันท์ปัญหาเกี่ยวกับคัมภีร์กถาวัตถุแล้วจะเห็นว่าข้อความในคัมภีร์มีลันท์ปัญหาหลายตอนคล้ายคลึงกับเนื้อหาจากคัมภีร์กถาวัตถุเช่นปัญหาเรื่องทิพยจักขุเป็นได้จริงหรือไม่เรื่องคฤหัสถ์ที่บรรลุพระอรหันต์แล้วจะบวชด้วยวิธีอย่างไรเป็นต้นตรงกับข้อความในกถาวัตถุทุกอย่างพบว่าเนื้อความในกถาวัตถุมีคำอธิบายละเอียดพิสดารกว่าอีกด้วยจะเห็นได้ว่าคัมภีร์มีลันท์ปัญหา	คัมภีร์ทางศาสนาในอินเดียเช่นมหาภารตบทยุทธศาสตร์ระหว่างกฤษณะและอรชุนในคัมภีร์คฤคศาสตร์และอรรถาธิบายในคัมภีร์รูปนิษัศคคำถามที่อาจเกิดขึ้นตามมาคือเมื่อการแข่งขันไต่อาทโธโรธวาทันจะใช้สถานที่สำคัญคือสภาหรือที่ประชุมแล้วการเข้าไปไต่อาทโธโรธวาทันทั้งสองต่อสองของพระเจ้มีลันท์และพระนาคเสนในเมณฑกปัญหาขัดแย้งกับรูปแบบการไต่อาทโธโรธวาทันหรือไมยารอสลว 32 เสนอว่า 29 Winternitz Leipng Rhys David Hastings Ed และ Gonda อ้างใน Yaroslav 1993 64 30 เป็นคัมภีร์สำคัญที่พูดถึงพิธีกรรมการไต่อาทโธโรธวาทันเกี่ยวกับจักรวาลวิทยา 31 Yaroslav 1993 66 32 Yaroslav 1993 68 200 ธรรมธาวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 การสนทนาครั้งที่ 3 แชนคืพระเจ้มีลันท์เสด็จมาพบเจ้าบ้านคืพระนาคเสนเพื่อที่จะถามปัญหาอีกครั้งจากนั้นทั้งสองไปยังป่าแห่งหนึ่งโดยลำพังการเปลี่ยนสถานที่เช่นนี้เนื่องจากมีความเป็นไปได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วพระเจ้มีลันท์กลายมาเป็นศิษย์ของพระนาคเสนและเป็นไปได้ว่าที่ทั้งสองไปสนทนาที่ป่าเพราะว่าธรรมชาติของปัญหาปัญหาอุกโธโกเป็นที่เข้าใจกันได้ในช่วงจำกัดในช่วงเดียวกันเมื่อเทียบคัมภีร์มีลันท์ปัญหาเกี่ยวกับคัมภีร์กถาวัตถุแล้วจะเห็นว่าข้อความในคัมภีร์มีลันท์ปัญหาหลายตอนคล้ายคลึงกับเนื้อหาจากคัมภีร์กถาวัตถุเช่นปัญหาเรื่องทิพยจักขุเป็นได้จริงหรือไม่เรื่องคฤหัสถ์ที่บรรลุพระอรหันต์แล้วจะบวชด้วยวิธีอย่างไรเป็นต้นตรงกับข้อความในกถาวัตถุทุกอย่างและยังพบว่าเนื้อความในกถาวัตถุมีคำอธิบายละเอียดพิสดารกว่าอีกด้วย 33 คัมภีร์มีลันท์ปัญหา 34 ฉบับภาษาบาลีนั้นเท่าที่ปรากฏ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ศรีลังกาไทยก็ได้หรือไม่ก็เปลี่ยนแปลงตั้งแต่ครั้งที่มีการแปลจากสันสกฤตมาเป็นบาลีจนนอกจากนี้บัดขึ้น Bakhtin MM นักปรัชญาภาษาศาสตร์เขียยังได้โต้แย้งแนวคิดการกำเนิดมีล้นทปัญหจากวัฒนธรรมกรีกว่าการสนทนาแบบโสเครตีสไม่มีการกำหนดรูปแบบชัดเจนเช่นโสเครตีสสามารถโต้ว่าทะได้ทุกที่ไม่ว่าจะเป็นสี่แยกสาธารณะบ้านคนในคุกหรือที่อื่นๆในขณะที่ของอินเดียมักจะใช้สถานที่คือสภาเสมอพบว่า	ธรรมชาติของปัญหาปัญหาอุกโตโกฏีเป็นที่เข้าใจกันในวงจำกัดในขณะเดียวกันเมื่อเทียบคัมภีร์มีล้นทปัญหากับคัมภีร์กถาวัตถุแล้วจะเห็นว่าข้อความในคัมภีร์มีล้นทปัญหาค่อนข้างคล้ายคลึงกับเนื้อหาจากคัมภีร์กถาวัตถุเช่นปัญหาเรื่องทิพยจักขุเป็นไฉจริงหรือไม่เรื่องคฤหัสถ์ที่บรรลุพระอรหันต์แล้วจะบวชด้วยวิธีอย่างไรเป็นต้นตรงกับข้อความในกถาวัตถุทุกอย่างและยังพบว่าเนื้อหาความในกถาวัตถุมีคำอธิบายละเอียดพิสดารกว่าอีกด้วย 33 คัมภีร์มีล้นทปัญหา 34 ฉบับภาษาบาลีนั้นเท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันมีฉบับอักษรสิงหลอักษรโรมันอักษรไทยอักษรพม่าและอักษรขอมฉบับหลังๆเชื่อว่าเนื้อหาถูกนำมาจากฉบับอักษรสิงหลทั้งสิ้นแต่ปรากฏว่าแต่ละฉบับมีวิธีการจัดระเบียบเนื้อเรื่องไม่เหมือนกันและมีความบางตอนแตกต่างกันออกไปบ้างเช่นฉบับอักษรโรมันต่างกับฉบับอักษรไทยทั้งการจัดระเบียบและข้อความบางตอนเป็นต้นการที่แตกต่างกันนั้นอาจถูกเปลี่ยนโดยผู้คัดลอกทางยุโรปหรือผู้คัดลอกทางพม่าศรีลังกาไทยก็ได้หรือไม่ก็เปลี่ยนแปลงตั้งแต่ครั้งที่มีการแปลจากสันสกฤตมาเป็นบาลี 33 Muller 1965 xxvi อ้างในมหามกุฏราชวิทยาลัย 2547 528 34 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2547 538 201 คัมภีร์มีล้นทปัญหาปริศนาเรื่องกำเนิดและพัฒนาการ Milindapaha the Mystery of its origin and development นอกจากนี้บัดขึ้น Bakhtin MM นักปรัชญาภาษาศาสตร์เขียยังได้โต้แย้งแนวคิดการกำเนิดมีล้นทปัญหจากวัฒนธรรมกรีกว่าการสนทนาแบบโสเครตีสไม่มีการกำหนดรูปแบบชัดเจน
แนวคิดการกำเนิดคัมภีร์มีล้นทปัญหากลุ่มที่สนับสนุนว่ามาจากวัฒนธรรมอินเดียและเชื่อว่าคัมภีร์ถูกรจนาด้วยภาษาท้องถิ่นคือภาษาปรากฤตหรือสันสกฤตในภูมิภาคตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้ได้แก่รูปแบบการถามและตอบที่เรียกว่าการสนทนาเป็นรูปแบบปกติของของโครงสร้างคัมภีร์ในอินเดียทั่วไปเช่นมหากาพย์การตะคัมภีร์ภควัทคีตาและอรรถธิบายในคัมภีร์อุปนิษัตมีการค้นพบเหรียญกษาปณ์ของกษัตริย์เมนันเดอรทางอินเดียตอนเหนือจึงเชื่อว่าคัมภีร์นำ	Milindapaha the Mystery of its origin and development นอกจากนี้บัดขึ้น Bakhtin MM นักปรัชญาภาษาศาสตร์เขียยังได้โต้แย้งแนวคิดการกำเนิดมีล้นทปัญหจากวัฒนธรรมกรีกว่าการสนทนาแบบโสเครตีสไม่มีการกำหนดรูปแบบชัดเจนเช่นโสเครตีสสามารถโต้ว่าทะได้ทุกที่ไม่ว่าจะเป็นสี่แยกสาธารณะบ้านคนในคุกหรือที่อื่นๆในขณะที่ของอินเดียมักจะใช้สถานที่คือสภาเสมอ 35 จากการศึกษาทัศนะของนักวิชาการต่างๆข้างต้นพบว่าแนวคิดการกำเนิดคัมภีร์มีล้นทปัญหากลุ่มที่สนับสนุนว่ามาจากวัฒนธรรมอินเดียและเชื่อว่าคัมภีร์ถูกรจนาด้วยภาษาท้องถิ่นคือภาษาปรากฤตหรือสันสกฤตในภูมิภาคตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้ 1 รูปแบบการถามและตอบที่เรียกว่าการสนทนาเป็นรูปแบบปกติของของโครงสร้างคัมภีร์ในอินเดียทั่วไปเช่นมหากาพย์การตะคัมภีร์ภควัทคีตาและอรรถธิบายในคัมภีร์อุปนิษัต 2 มีการค้นพบเหรียญกษาปณ์ของกษัตริย์เมนันเดอรทางอินเดียตอนเหนือจึงเชื่อว่าคัมภีร์น่าจะถูกรจนาขึ้นในประเทศอินเดีย 3 หมู่บ้านกลลีสถานที่ประสูติของพระเจ้าเมนันเดอรที่ปรากฏในมีล้นทปัญหามีภาษาบาลีน่าจะเป็นเมืองกปีษะหรือเมืองเบกรามประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบันส่วนชื่อกลลีสถานะจะเกิดจากการคัดลอกที่ผิดพลาดของผู้คัดสำนวน 4 ข้อมูลจากคัมภีร์มหาวิงสะของศรีลังการะบุว่าเมืองกปีษะเคยเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาที่ยิ่งใหญ่ของนิกายเถรวาทยุคต้นและเป็นที่อยู่อาศัยของพระภิกษุผู้คงแก่เรียนจำนวนมาก 5 หลักฐานจากสถานที่สำคัญและแม่น้ำสำคัญที่ปรากฏในคัมภีร์ 35 Bakhtin 1979 อ้างใน Yaroslav 1993 71 202 ธรรมชาติวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 อาจกล่าวได้ว่าคัมภีร์ถูกรจนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
จะถูกรจนาขึ้นในประเทศอินเดียหมู่บ้านกลสถานที่ประสูติของพระเจ้าเมนัน เตอร์ที่ปรากฏในมิลินทปัญหาวมับภาษาบาลีน่าจะเป็นเมืองปีชะหรือเมือง เบกราประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบันส่วนชื่อกลสิน่าจะเกิดจากการคัด ลอกที่ผิดพลาดของผู้คัดสำนวน๔ข้อมูลจากคัมภีร์มหาวิงสะของศรีลังกา ระบุว่าเมืองกปีชะเคยเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาที่ยิ่งใหญ่ของนิกาย เถรวาทยุคต้นและเป็นที่อาศัยของพระภิกษุผู้คงแก่เรียนจำนวนมาก และ๕หลักฐานจาก	เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้ 1 รูปแบบการถามและตอบที่เรียกว่าการสนทนา เป็นรูปแบบปกติของโครงสร้างคัมภีร์ในอินเดียทั่วไปเช่นมหากาพย์ภาร ตาคัมภีร์ภควัทคีตาและอรรถธิบายในคัมภีร์อุปนิษัต 2 มีการค้นพบเหรียญ กษาปณ์ของกษัตริย์เมนันเตอร์ทางอินเดียตอนเหนือจึงเชื่อว่าคัมภีร์น่าจะ ถูกรจนาขึ้นในประเทศอินเดีย 3 หมู่บ้านกลสถานที่ประสูติของพระเจ้าเมนัน เตอร์ที่ปรากฏในมิลินทปัญหาวมับภาษาบาลีน่าจะเป็นเมืองกปีชะหรือ เมืองเบกราประเทศอัฟกานิสถานในปัจจุบันส่วนชื่อกลสิน่าจะเกิดจากการ คัดลอกที่ผิดพลาดของผู้คัดสำนวน 4 ข้อมูลจากคัมภีร์มหาวิงสะของศรี ลังการะบุว่าเมืองกปีชะเคยเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาที่ยิ่งใหญ่ของ นิกายเถรวาทยุคต้นและเป็นที่อาศัยของพระภิกษุผู้คงแก่เรียนจำนวนมาก 5 หลักฐานจากสถานที่สำคัญและแม่น้ำสำคัญที่ปรากฏในคัมภีร์ 35 Bakthin 1979 อ้างใน Yaroslav 1993 71 202 ธรรมชาติวารสารวิชาการทาง พระพุทธศาสนาปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ฉบับรวมเล่มที่ 9 ปี 2562 อาจกล่าวได้ว่า คัมภีร์ถูกรจนาขึ้นทางตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียด้วยภาษาท้องถิ่นคือ ภาษาปรากฤตหรือสันสกฤตพัฒนาการของคัมภีร์มิลินทปัญหาอย่างไร ก็ตามแม้เราอาจจะพอสันนิษฐานได้ว่าคัมภีร์มิลินทปัญหามีที่มาจากอย่าง น้อยสองสายวัฒนธรรมคือวัฒนธรรมอินเดียและวัฒนธรรมกรีกแต่เนื่องจาก คัมภีร์มิลินทปัญหามีประวัติและพัฒนาการยาวนานการศึกษาคัมภีร์ฯโดย การแยกออกเป็นส่วนๆอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่มาจากคัมภีร์คลาด เคลื่อนได้ดังนั้นผู้เขียนจึงได้ศึกษาพัฒนาการของคัมภีร์มิลินทปัญหาคด้วย ความพยายามที่จะนำเสนอโดยการเปรียบเทียบ
ทางด้านการใช้ภาษาของผู้แต่งมากเพราะคำอธิบายที่พระนาคเสนวิสัยนา แก่พระเจ้ามิลินท์แต่ละตอนชัดเจนลักษณะการแต่งที่เด่นที่สุดคือการใช้ อุปมาอุปไมยกล่าวเปรียบเทียบลักษณะธรรมกับสิ่งต่างๆที่เห็นได้ง่ายหรือ เป็นการอธิบายที่เปลี่ยนจากนามธรรมให้เป็นรูปธรรมดังตัวอย่างที่พระนาค เสนกล่าวเปรียบเทียบลักษณะร่างกายกับส่วนต่างๆของรถที่นำมาประกอบ กันเข้าเป็นรถโดยที่เมื่อแยกส่วนต่างๆแยกจากกันแล้วไม่มีส่วนใดเรียกว่ารถ ร่างกายเราก็เช่นกัน	หรือเหตุการณ์ต่างๆที่ปรากฏในพระไตรปิฎกและคัมภีร์วิสุทธิมรรคเป็นต้น เช่นปัญหาการให้ทานของพระเวสสันดรปัญหาที่พระพุทธองค์ตรัสสอนให้มี สัมมาวาจาเป็นต้นมิลินทปัญหารรถถาเป็นคัมภีร์ที่ผู้แต่งแสดงความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้สำนวนภาษาเป็นอย่างมากเพราะคำอธิบาย แต่ละตอนคมคายลักษณะการแต่งที่เด่นที่สุดในคัมภีร์นี้คือการใช้อุปมา อุปไมยกล่าวเปรียบเทียบลักษณะธรรมกับสิ่งต่างๆที่เห็นได้ง่ายเช่นการ เปรียบเทียบลักษณะร่างกายกับส่วนต่างๆของรถที่นำมาประกอบกันเข้าเป็น รถเมื่อแยกส่วนต่างๆออกจากกันแล้วก็ไม่มีส่วนใดเรียกว่ารถร่างกายคนก็ เช่นเดียวกันถ้าพิจารณาทีละส่วนแล้วก็ไม่มีส่วนใดเรียกว่าตัวตนเป็นต้น เนื้อหาในมิลินทปัญหารรถถาที่พระนารทเถระยกข้อความในพระ ไตรปิฎกและคัมภีร์อื่นๆนำมาประกอบการอธิบายขยายความให้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือยกข้อความจากพระวินัยปิฎกมาประกอบการอธิบายจำนวน๒๐ปัญหายก ข้อความจากพระสุตตันตปิฎกมาประกอบการอธิบาย๒๖วารสารพุทธศาสน์ ศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีที่๒๔ฉบับที่๒พฤษภาคม สิงหาคม๒๕๖๐จำนวน๖๖ปัญหายกข้อความจากพระอภิธรรมปิฎกมา ประกอบการอธิบายจำนวน๑๓ปัญหายกข้อความจากมิลินทปัญหามา ประกอบการอธิบายจำนวน๒๔ปัญหายกข้อความจากคัมภีร์วิสุทธิมรรคมา ประกอบการอธิบายจำนวน๑๙ปัญหาการแปลมิลินทปัญหารรถถาการ แปลมิลินทปัญหารรถถาเป็นการแปลจากภาษาบาลีเป็นภาษาไทยให้ม ีความชัดเจนและเข้าใจง่ายทั้งด้านเนื้อหาภาษาและคุณค่าต่อการศึกษา โดยการแปลจากภาษาบาลีจำนวน๕๗๐หน้าเป็นภาษาไทยทั้งหมดมีสา ระสำคัญพอสรุปได้ดังต่อไปนี้๑วิเคราะห์เนื้อหาในมิลินทปัญหารรถถาแบ่ง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๕๐ในฐานะที่คัมภีร์มีล้นทปัญหามีคุณค่าทางด้านวรรณคดีนักวิชาการยกย่องว่าบรรดาบรรณคดีบาลีทั้งหลายนอกจากพระไตรปิฎกแล้วไม่มีคำกล่าวใดจะสุมลุ่มลึกเท่าทำของพระนาคเสนในเรื่องอนาถมวาท Anatmavad หรืออิตถาคกล่าวคืออนัตตาไม่ใช่ตัวตนมีลักษณะเป็นของสูญคือเป็นเพียงการประชุมเข้าขององค์ประกอบที่เป็นส่วนย่อยๆทั้งหลายว่างเปล่าจากความเป็นสัตว์บุคคลตัวตนเราเขาหรือการสมมติเป็นต่างๆเป็น	อีกหรือมากไปล้นเกินไปต้องตัดทอนคัดเอาอะไรบางสิ่งออกไปเสียบ้างมีการกล่าวยืนยันว่าพระพุทธรูปองค์ธรรมพหุองค์ไม่มีขาดคบกพร่องหรือองค์เป็นเพราะเหตุนี้เมื่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งเปิดโอกาสให้ภิกษุสงฆ์ทูลถามข้อสงสัยในธรรมวินัยก่อนการเสด็จขึ้นธรรมาสน์จึงไม่มีภิกษุรูปใดเอ่ยปากทูลถามเลยแม้แต่พระอานนท์พุทธรูปองค์ความหมายและความสำคัญของอนัตตาในพุทธปรัชญาในทศวรรษเรื่องอนัตตาว่าไว้ในพจนานุกรมบาลีไทยสำหรับนักศึกษาลงฉบับปรับปรุงใหม่ได้ให้ความหมายไว้ว่าอนัตตแปลว่าสิ่งที่ไม่ใช่ตัวตนไม่มีตัวตนไม่ใช่ตัวตนพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์ให้ความหมายไว้ว่าอนัตตาไม่ใช่ตัวตนไม่ใช่ตัวตนอนัตตลักษณะคือลักษณะของอนัตตลักษณะให้เห็นว่ามีตัวตนได้แก่เป็นของสูญคือเป็นเพียงการประชุมเข้าขององค์ประกอบที่เป็นส่วนย่อยๆทั้งหลายว่างเปล่าจากความเป็นสัตว์บุคคลตัวตนเราเขาหรือการสมมติว่าเป็นต่างๆเป็นสภาพาเจ้าของมิได้ไม่เป็นของใครจริงหรือไม่อยู่ในอำนาจไม่เป็นไปตามความปรารถนาไม่ขึ้นต่อการบังคับบัญชาของใครๆเป็นสภาวะธรรมอันเป็นไปตามเหตุปัจจัยขึ้นต่อเหตุปัจจัยไม่มีอยู่โดยลำพังตัวแต่เป็นไปโดยสัมพันธ์อาศัยกันอยู่กับสิ่งอื่นๆโดยสภาวะของมันเองก็แย้งหรือค้านต่อความเป็นอัตตามีภาวะที่ตรงข้ามกับความเป็นอัตตา๗๒จึงกล่าวสรุปได้ว่ามีล้นทปัญหาคือเป็นคัมภีร์ที่แสดงหลักเกณฑ์
สภาพาเจ้าของมิได้ไม่เป็นของใครจริงหรือไม่อยู่ในอำนาจไม่เป็นไปตามความปรารถนาไม่ขึ้นต่อการบังคับบัญชาของใครๆเป็นสภาวะธรรมอันเป็นไปตามเหตุปัจจัยขึ้นต่อเหตุปัจจัยไม่มีอยู่โดยลำพังตัวแต่เป็นไปโดยสัมพันธ์อาศัยกันอยู่กับสิ่งอื่นๆโดยสภาวะของมันเองก็แย้งหรือค้านต่อความเป็นอัตตามีภาวะที่ตรงข้ามกับความเป็นอัตตา๗๒จึงกล่าวสรุปได้ว่ามีล้นทปัญหาคือเป็นคัมภีร์ที่แสดงหลักเกณฑ์	ว่าสรรพสิ่งปรุงแต่งขึ้นด้วยรูปและนามและขันธ๔เป็นหน่วยประกอบกันเข้าเป็นรูปธรรมและนามธรรมและอารมณ์สำหรับพิจารณาให้เห็นความเป็นเหตุและผลของรูปกับนามได้แก่ขันธ๔อายตนะธาตุอินทริยสังขจิตจปฐิจสมุปบาทเป็นต้น๓ส่วนคำว่าอนัตตตามาถึงไม่ใช่ตัวตัวตนมีลักษณะให้เห็นว่าเป็นของมิใช่ตัวตนได้แก่เป็นของสูญคือเป็นเพียงการประชุมเข้าขององค์ประกอบที่เป็นส่วนย่อยๆทั้งหลายว่างเปล่าจากความเป็นสัตว์บุคคลตัวตนเราเขาหรือการสมมติเป็นต่างๆความไม่มียึดมั่นถือมั่นเป็นสภาพาเจ้าของมิได้ไม่เป็นของใครจริงหรือไม่อยู่ในอำนาจไม่เป็นไปตามความปรารถนาไม่ขึ้นต่อการบังคับบัญชาของใครๆเป็นสภาวะธรรมอันเป็นไปตามเหตุปัจจัยขึ้นต่อเหตุปัจจัยไม่มีอยู่โดยลำพังตัวแต่เป็นไปโดยสัมพันธ์อาศัยกันอยู่กับสิ่งอื่นๆโดยสภาวะของมันเองก็แย้งหรือค้านต่อความเป็นอัตตามีภาวะที่ตรงข้ามกับความเป็นอัตตา๗๓สอนเรื่องอนัตตาที่กล่าวไว้ในคัมภีร์พระไตรปิฎกซึ่งเป็นคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนาที่พระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนใช้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อให้รู้ทั่วถึงพระธรรมวินัยและปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้อย่างถูกต้องด้วยเหตุนี้พระไตรปิฎกจึงเรียกว่าพระปริยัติสัทธรรมเพราะเป็นปทัฏฐานให้เกิดมีพระปฏิบัติสัทธรรมคือศีลสมาธิปัญญาและพระปฏิเวธสัทธรรมคือมรรคผลนิพพานเป็นที่สุด๕๓พระชาลยชนกยโสธโรชาลยทางการศึกษาวิเคราะห์หลักธรรมในอนัตตลักษณะสูตรวิทยานิพนธ์
๙๗บทที่๕สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ๕๑สรุปผลการวิจัยงานวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์พุทธวิธีการสอนที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มีล้นทปัญหาลู่การถ่ายทอดผ่านสื่อสมัยใหม่มีวัตถุประสงค์ 3 ประการได้แก่เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของคัมภีร์มีล้นทปัญหาคือเพื่อวิเคราะห์พุทธวิธีการสอนที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มีล้นทปัญหาคือเพื่อนำพุทธวิธีการสอนที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มีล้นทปัญหามาผ่านสื่อสมัยใหม่โดย	หนึ่งไปยังตะเกียงอีกดวงหนึ่งหรือนักเรียนอาจท่องบทกวีที่ครูสอนได้ขึ้นใจแต่บทกวีนั้นไม่ได้เคลื่อนจากครูไปสู่นักเรียนพระเจ้ามีล้นทปัญหาคือจะไม่เกิดอีกย่อมรู้หรือไม่ว่าตัวเองจะไม่เกิดอีกพระเถระตอบขอถวายพระพรท่านผู้นั้นย่อมรู้รู้ได้อย่างไรหรือพระคุณเจ้ารู้ได้โดยรู้ทั่วเหตุและปัจจัยของการเกิดของท่านเองได้ระงับดับสิ้นไปแล้วเปรียบเหมือนขานาที่ไม่ไถไม่หว่านหรือไม่เก็บเกี่ยวพืชผลย่อมรู้ว่าในอุ้งจางของตนไม่ได้รับการเติมให้เต็ม 310 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 6 No 2 April June 2019 ข้อเสนอแนะในการทบทวนวิจัยเรื่องการวิเคราะห์คัมภีร์มีล้นทปัญหาคือปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มีล้นทปัญหาคือได้มีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ 1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีล้นทปัญหามาบรรจุไว้ในหลักสูตรเพื่อเป็นรายวิชาให้บัณฑิตศึกษาเพื่อเป็นคัมภีร์ที่สำคัญ 2 นิสิตที่เรียนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีล้นทปัญหาคือจะได้แนวคิดและวิธีการตอบปัญหาที่มีเหตุผล 3 นาผลการวิจัยนี้ไปพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศต่อไป 2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 1 ควรทบทวนวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์มีล้นทปัญหาคือในมิติของจริยศาสตร์ 2 ควรทบทวนวิจัยเกี่ยวกับสารัตถะแห่งนิพพานที่ปรากฏในคัมภีร์มีล้นทปัญหาคือ 3 ควรทบทวนวิจัยเกี่ยวกับอภิปรัชญาที่เป็นสารัตถะในการศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์มีล้นทปัญหาคือปรากฏในสารัตถะองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์คัมภีร์มีล้นทปัญหาคือปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มีล้นทปัญหาคือให้ได้องค์ความรู้

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๒๕๓๕มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์พระไตรปิฎกประวัติและความสำคัญ กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์๒๕๓๖มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์และอรรถกถาแปลมหาวิทยาลัยรังสิตเล่ม๑ภาค๑พิมพ์ครั้งที่๔กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์๒๕๓๖มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ปัญหาฉบับแปลในมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์๒๕๓๖มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์มหาวิทยาลัยพุทธศาสนปริวรรตระหว่าง๒๕๐๐ปีที่ล่วงแล้วกรุงเทพมหานครสุริยวัฒน์๒๕๓๗	ของเรื่องเป็นการแสดงธรรมโดยใช้วิธีการศึกษาทางวรรณคดีได้อย่างแยบคายงดงามเอกสารอ้างอิง 1 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2525 พระสูตรและอรรถกถาแปลขุททกนิกายชาดกเล่มที่ 4 ภาคที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯโรงพิมพ์มามกุฏราชวิทยาลัยมามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์พิมพ์เนื่องในวโรกาสครบ 200 ปีแห่งพระราชวงศ์จักรีกรุงรัตนโกสินทร์พุทธศักราช 2525 หน้า 729 2 พระพรหมคุณาภรณ์ป๋อแปดไต 2551 พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์ชำระเพิ่มเติมครั้งที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 12 กรุงเทพฯโรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์หน้า 231233 3 พระธรรมปิฎกป๋อแปดไต 2546 พุทธธรรมพิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพฯโรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์หน้า 733756 4 พระยาธรรมปรีชาแก้ว 2520 ไตรภูมิโลกวิถียลลยกลฉบับที่ 2 เล่ม 3 ไตรภูมิฉบับหลวงกรุงเทพฯกรมศิลปากรหน้า 5468 5 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2525 พระสูตรและอรรถกถาแปลขุททกนิกายชาดกเล่มที่ 4 ภาคที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯโรงพิมพ์มามกุฏราชวิทยาลัยมามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์พิมพ์เนื่องในวโรกาสครบ 200 ปีแห่งพระราชวงศ์จักรีกรุงรัตนโกสินทร์พุทธศักราช 2525 หน้า 610 6 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2525 พระสูตรและอรรถกถาแปลขุททกนิกายชาดกเล่มที่ 4 ภาคที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯโรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์หน้า 733756 7 มหามกุฏราชวิทยาลัย 2525 พระสูตรและอรรถกถาแปลขุททกนิกายชาดกเล่มที่ 3 ภาคที่ 2 พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯโรงพิมพ์มามกุฏ
กตสารโสมงยอการวิเคราะห์ห่อภิปรัชญาที่ปรากฏในสารัตถะแห่งคัมภีร์มิลินทปัญหาปริญาพุทธศาสนดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาปรัชญามบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพุทธศักราช๒๕๖๑พระมหาวีสิษฐ์ปัญญาวัฒน์ในทฤษฎีการศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาภคามีมิลินทปัญหาพุทธศาสนดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๔พระมหาสายเพชรวิชเวทีหังสแห่งจิตกรศึกษาบทบาทและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระนาคเสนเถระวิทยานิพนธ์พุทธศาสนดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย	.(2550).การศึกษาวิเคราะห์พัฒนาการแห่งการตอบปัญหาเรื่องกรรมกับอนัตตาในพระพุทธศาสนาเถรวาท(วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต).กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พระดีปิฎกจุฬายเถระจนา.(2559).คัมภีร์มิลินทปัญหาภาษาไทยฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พระมทานามเถระจนา.(2559).สัทธัมมปกาลินีภาษาไทยฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.พระมหาสิริขิตคำหษา.(2545).ศิลปะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเรื่องมิลินทปัญหา(การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.พระมหาวิสิษฐ์ปัญญาวัฒน์ใน(ภคบุรี).(2545).การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องอุปมาในมิลินทปัญหา(วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสนดุษฎีบัณฑิต).กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2539).พระไตรปิฎกภาษาไทย.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.มามกุฏราชวิทยาลัย.(2525).พระไตรปิฎกและอรรถกถาภาษาไทย.กรุงเทพฯ:มามกุฏราชวิทยาลัย.สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์(ป.อ.ปยุตโต).(2561).พุทธธรรม.(พิมพ์ครั้งที่ 50).กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แพรวมิตติ.สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2551).กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีฉบับที่ 2 ปีพ.ศ. 2551 - 2565 .กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
๑๐๘ประวัติการศึกษาปริญญาเอกพดปริญญามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปริญญาโทพดปริญญามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยปริญญาตรีพดปริญญามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตำแหน่งปัจจุบันอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาพระพุทธศาสนาคณะพุทธศาสนดุษฎีบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาลัยสงฆ์สาพนความชำนาญพิเศษสาขาวิชาพระพุทธศาสนา	๓เอกสารประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ตามแนวพุทธระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๓๕๔๓๕เอกสารประกอบการสอนวิชาการบริหารรัฐกิจเบื้องต้นระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๓๕๔๓๕เอกสารประกอบการสอนวิชาสันนทางพระพุทธศาสนาในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๓เอกสารประกอบการสอนวิชาพระไตรปิฎกศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๓เอกสารประกอบการสอนวิชาพระพุทธศาสนากับสังคมสงเคราะห์ระดับปริญญาตรีวิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๓เอกสารประกอบการสอนวิชาศาสนากับรัฐศาสตรระดับปริญญาตรีวิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๓เอกสารประกอบการสอนวิชาธรรมนิเทศระดับปริญญาตรีวิทยาลัยสงฆ์พุทธโสธรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๓ปัจจุบัน๑๐เอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในระดับปริญญาตรีสาขาการจัดการเชิงพุทธมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยยังน้อยอยู่๒๕๕๘ผลงานด้านวิจัย๔สารนิพนธ์เรื่อง

